

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att sjukförsäkringslagen skall ändras så att finansieringen av sjukförsäkringen uppdelas i finansiering av sjukvårdsförsäkringen och finansiering av arbetsinkomstförsäkringen. Sjukvårdsförmånerna utgörs av Folkpensionsanstaltens läkemedelsersättningar, ersättningar för läkar- och tandläkararvoden, ersättningar för undersökning och vård, reseersättningar, ersättningar för rehabilitering, sjukvårdsersättningar som hör till det grundskydd som avses i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, ersättningar till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt de ersättningar för sjukvårdskostnader som skall betalas till EU-länder. Som arbetsinkomstförmåner finansieras sjukdagpenningen, föräldradagpenningen och rehabiliteringspenningen samt de ersättningar som skall betalas till arbetsgivarna för semesterkostnader under föräldrapenningsperioden och för ordnande av företagshälsovård.

Målet med denna proposition är att garantera en tillräcklig finansiering av de förmåner som beviljas vid sjukdom. Därför stärks försäkringsprincipen i samband med sjukförsäkringen genom att det skapas ett närmare samband mellan avgifterna och premierna samt förmånerna.

De försäkrade och staten skall delta i finansieringen av sjukvårdsförsäkringen med lika stora andelar. Ett undantag utgörs av de sjukvårdsersättningar som skall betalas till EU-länder, vilka finansieras av staten. För finansiering av sjukvårdsförmånerna uppbärs hos alla försäkrade sjukförsäkringens sjukvårdspremie, vars premieprocentsats år 2006 är 1,33. Denna premie ersätter den sjukförsäkringspremie som för närvarande uppbärs hos de försäkrade och den skall i likhet med sjukförsäkringspremien uppbäras på basis av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen. När premien uppbärs på basis av pensions- och förmånsinkomster är

premieprocentsatsen emellertid 1,50, vilket motsvarar den nuvarande sjukförsäkringspremien. Sjukvårdspremien justeras genom årliga lagar.

Arbetsinkomstförsäkringen skall finansieras av arbetsgivarna, löntagarna och företagarna samt staten. Staten skall finansiera den sjukdagpenning, föräldradagpenning, specialvårdspenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibeloppet. År 2006 skall arbetsgivarna finansiera 73 procent av de övriga arbetsinkomstförmånerna och löntagarna och företagarna tillsammans 27 procent. De förändringar i utgifterna som sker därefter finansieras, med undantag för statens andel, så att förändringarna i utgifterna fördelar sig jämnt mellan arbetsgivarna samt löntagarna och företagarna.

Det föreslås att premieprocentsatsen för sjukförsäkringens nya dagpenningsskatt som skall uppbäras hos löntagarna och företagarna år 2006 skall vara 0,77. Premien skall kunna avdras vid beskattningen och den skall uppbäras i samband med förskottsnehållningen på basis av den beskattningsbara löneinkomsten och företagares arbetsinkomst. Det föreslås att den lön som skall utgöra grund för dagpenningsskatten skall fastställas så att den i sak motsvarar det inkomstbegrepp som används som grund för arbetspensionspremierna. Samtidigt ändras definitionen av den arbetsinkomst som utgör grund för sjukförsäkringens dagpenning, så att grunderna för dagpenningsskatten och dagpenningsskattens premie i alla avseenden motsvarar varandra.

Avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift skall år 2006 vara 2,06. Avgiften skall erläggas på basis av samma löneinkomst som sjukförsäkringens nya dagpenningsskatt grundar sig på. Avgiften höjs med 0,46 procentenheter för de privata arbetsgivarna, kommunarbetsgivarna och kyrkoarbetsgivarna. Det föreslås att sjukförsäkringen

säkringsavgiften för staten och landskapet Åland, som för närvarande erlagt arbetsgivares sjukförsäkringsavgift till ett högre belopp än andra, vid ingången av år 2006 skall sänkas till samma nivå som avgiften för andra arbetsgivare. Detta innebär en sänkning på 0,79 procentenheter. Statsrådet skall i fortsättningen årligen fastställa storleken av sjukförsäkringens dagpenningsskatt och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Det föreslås att man skall frångå redovisningen av mervärdesskatt till sjukförsäkringsfonden. Det föreslås också att det lönebegrepp som utgör grund för arbetsgivares folkpensionsavgift skall ändras så att det motsvarar det lönebegrepp som föreslagits som grund för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och sjukförsäkringens nya dagpenningsskatt. Det föreslås också vissa andra ändringar i lagen om arbetsgivares social-

skyddsavgift, vilka huvudsakligen är av teknisk natur. Bestämmelserna gällande finansiering i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten och i lagen om rehabiliteringspenning ändras också. Även i inkomstskattelagen görs vissa tekniska justeringar med anledning av den föreslagna nya dagpenningsskatten. Lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift upphävs.

Man har för avsikt att gottgöra höjningen av nivån på arbetsgivarnas, löntagarnas och företagarnas avgifter och premier genom lagförslag som ingår i separata regeringspropositioner.

Propositionen hör samman med statens budgetproposition för år 2006.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2006.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	3
ALLMÄN MOTIVERING	5
1. Nuläge	5
1.1. Lagstiftning och praxis.....	5
Allmänt.....	5
Den försäkrades sjukförsäkringspremie.....	5
Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.....	6
Intäkter av mervärdesskatten.....	6
Statens andel och garantibelopp.....	7
Avgiften enligt principen om totalkostnadsansvar	7
Överföringen av medel mellan fonderna	7
Övriga intäkter	7
Förmåner som utbetalas	8
1.2. Bedömning av nuläget	8
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	9
2.1. Målsättning	9
2.2. De viktigaste förslagen.....	10
Tudelningen av sjukförsäkringens finansiering	10
Finansieringen av sjukvårdsförsäkringen.....	10
Finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen.....	10
Tryggande av sjukförsäkringsfondens likviditet.....	12
Arbetsinkomst som utgör grund för dagpenning	12
Övriga ändringar	12
3. Propositionens konsekvenser	13
3.1. Utvecklingen av de utgifter som skall finansieras	13
3.2. Ekonomiska konsekvenser	13
Konsekvenser för den offentliga ekonomin.....	13
Konsekvenser för hushållen	14
Konsekvenser för arbetsgivare och företagare	14
3.3. Konsekvenser för myndigheterna.....	15
3.4. Samhälleliga konsekvenser	15
4. Beredningen av propositionen	15
5. Samband med andra propositioner.....	16
DETALJMOTIVERING	17
1. Lagförslag	17
1.1. Sjukförsäkringslagen.....	17
11 kap. Beloppet av dagpenningförmånerna.....	17
18 kap. Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgif- ter	21
Allmänna bestämmelser	21

<i>Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen och dess finansiering</i>	24
<i>Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen och dess finansiering</i>	25
<i>Grunderna för den försäkrades sjukförsäkringspremie</i>	26
<i>Försäkringspremiernas och försäkringsavgifternas belopp och justeringen av dem</i>	28
<i>Procedurbestämmelser och bestämmelser om ändringssökande</i>	30
19 kap. Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter.....	32
20 kap. Särskilda bestämmelser	32
1.2. Lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift.....	33
1.3. Lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten.....	35
1.4. Lagen om rehabiliteringspenning	35
1.5. Inkomstskattelagen.....	35
1.6. Lagen om upphävande av lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift	36
2. Ikraftträdande	36
3. Närmare bestämmelser och föreskrifter	36
4. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	36
LAGFÖRSLAGEN	38
om ändring av sjukförsäkringslagen.....	38
om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift	48
om ändring av 12 § i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten.....	50
om ändring av 32 § i lagen om rehabiliteringspenning	50
om ändring av inkomstskattelagen	51
om upphävande av lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift ...	52
BILAGA	53
PARALLELLTEXTER	53
om ändring av sjukförsäkringslagen.....	53
om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift	77
om ändring av 12 § i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten.....	82
om ändring av 32 § i lagen om rehabiliteringspenning	83
om ändring av inkomstskattelagen	84

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Allmänt

Utgifterna för sjukförsäkringen samt för sådan rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten finansieras för närvarande med de skattelikhande sjukförsäkringsavgifter och sjukförsäkringspremier som uppbärs hos arbetsgivarna och de försäkrade, statens andel som erlaggs för finansiering av minimidagpenningarna, den andel som redovisas av intäkterna av mervärdesskatten, statens garantibelopp, sjukförsäkringsfondens intäkter och vissa andra mindre intäkter. År 2004 uppgick de utgifter som betalades för olika förmåner ur sjukförsäkringsfonden till ungefär 3 165 miljoner euro. Ur sjukförsäkringsfonden betalas dessutom 60 procent av Folkpensionsanstaltens alla verksamhetskostnader, år 2004 ungefär 206 miljoner euro.

Av sjukförsäkrings- och rehabiliteringsutgifterna täcktes år 2004 ungefär 29 procent med de sjukförsäkringsavgifter som uppbärs hos arbetsgivarna och 29 procent med de sjukförsäkringspremier som uppbärs hos de försäkrade. Statens finansieringsandel har under de senaste åren vuxit så att nästan 40 procent av utgifterna år 2004 finansierades med statens betalningar.

Bestämmelserna om finansiering av sjukförsäkrings- och rehabiliteringsutgifterna ingår i sjukförsäkringslagen (1224/2004), lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963), lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift (1206/2001), lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991), lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) samt i lagen om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2005 (937/2004).

Den försäkrades sjukförsäkringspremie

Bestämmelserna om den försäkrades sjukförsäkringspremie ingår i sjukförsäkringsla-

gen. Premien fastställs på basis av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen och den uppbärs hos de försäkrade i samband med förskottsinnehållningen av skatt. Skatteförvaltningen redovisar nämligen de uppburna premierna till Folkpensionsanstalten.

Den försäkrades sjukförsäkringspremie uppbärs hos personer som är bosatta i Finland och som med stöd av sjukförsäkringslagen är försäkrade här. En begränsat skattskyldig pensionstagare som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är dock skyldig att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie på basis av den pension han eller hon får från Finland, fastän pensionstagaren inte är försäkrad i Finland, om han eller hon inte på basis av sin pension betalar full källskatt i Finland.

En person som inte har förvärvsinkomst som skall beskattas vid kommunalbeskattningen påförs ingen sjukförsäkringspremie. Premien skall dock betalas på basis av vissa förvärvsinkomster som inte beskattas vid kommunalbeskattningen. Sådana inkomster är den s.k. försäkringslönen som fastställs för en person som arbetar utomlands som utsänd arbetstagare och löneinkomsten för en begränsat skattskyldig som arbetar i Finland. En företagare som är försäkrad enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) betalar premien på basis av den arbetsinkomst som fastställts som grund för företagarpensionen, i stället för på basis av den förvärvsinkomst han eller hon får från företaget.

Fram till år 2002 innehöll sjukförsäkringslagen en permanent bestämmelse om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie. I praktiken fastställdes dock premiens storlek genom ettåriga lagar. Premieprocent-satsen för den premie som uppburits hos alla försäkrade har varierat mellan 0,75 och 2,20. Under åren 1991—1998 uppbars förhöjd premie för de förvärvsinkomster som översteg 80 000 skatteören. År 1993 började man också hos pensionstagarna uppbära förhöjd sjukförsäkringspremie på basis av pensionsinkomsterna. I början av år 2003 upphörde

man helt med att uppbära denna förhöjda premie.

Sedan år 2002 har premiens storlek reglerats i lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift. Sedan ingången av år 1998 har premieprocentsatsen varit 1,50. De intäkter som erhålls genom den försäkrades sjukförsäkringspremie uppgår år 2005 uppskattningsvis till 1 012 miljoner euro.

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som avses i 18 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen betalas som en del av arbetsgivares socialskyddsavgift. Arbetsgivaren betalar månatligen på eget initiativ avgiften på basis av den lönesumma som är underkastad förskottsintehållning. För en utsänd arbetstagare som arbetar utomlands utgör försäkringslönen i allmänhet grund för avgiften. På grundval av en företagares egen företagarinkomst betalas inte arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift innehåller närmare bestämmelser om betalning av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Fram till år 2002 innehöll sjukförsäkringslagen en permanent bestämmelse om avgiftens storlek. Därefter har avgiftens storlek reglerats i lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift.

I praktiken har också storleken av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift reglerats genom ettåriga lagar. Avgiftsprocentsatsen för den avgift som har uppburits hos privata arbetsgivare har varierat mellan 0,45 och 2,35. I denna avgift gjordes en mer betydande ändring senast år 1995, då avgiftsprocentsatsen steg från 1,45 till gällande 1,60.

Från och med ingången av år 2003 befriades privata arbetsgivare i vissa kommuner i Lapplands län och i vissa skärgårdskommuner på viss tid från att betala arbetsgivares socialskyddsavgift. Från och med ingången av år 2005 utvidgades befrielsen att gälla privata arbetsgivare samt kommunarbetsgivare och kyrkoarbetsgivare i landskapet Kajanaländ. Betalningsbefrielserna på viss tid

har finansierats genom att man temporärt höjt de socialskyddsavgifter som uppbärs hos övriga arbetsgivare. Under åren 2003—2004 skedde finansieringen genom att man höjde de övriga arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift med 0,014 procentenheter.

Arbetsgivarna inom den offentliga sektorn, kommunarbetsgivarna och kyrkoarbetsgivarna samt landskapet Åland och staten har sedan år 1982 betalat en högre sjukförsäkringsavgift än de privata arbetsgivarna. Höjningarna av avgiften för arbetsgivarna inom den offentliga sektorn har varit förknippade med de socialpolitiska reformer som genomförts vid olika tidpunkter, i samband med vilka den offentliga sektorns skatteintäkter har ökat. Ökningarna har balanserats genom att man höjt sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivarna inom den offentliga sektorn som fungerar som skattetagare. Som högst uppgick sjukförsäkringsavgiftens avgiftsprocentsats för kommunarbetsgivarnas del år 1985 till 4,00 och för kyrkoarbetsgivarnas del år 1995 och 1996 till 7,85. Avgiftsprocentsatsen för den sjukförsäkringsavgift som betalats av staten och landskapet Åland uppgick under åren 1995—2002 till 2,85 och under åren 2003 och 2004 till 2,864.

Avgiftsprocentsatsen för kommunarbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift sänktes år 1997 till samma nivå som den privata sektorns avgift, dvs. till 1,60. År 1999 gjordes en motsvarande sänkning av kyrkoarbetsgivarnas avgift. Staten och landskapet Åland betalar fortfarande en högre sjukförsäkringsavgift än de övriga arbetsgivarna. För år 2005 är avgiftsprocentsatsen för statens och landskapet Ålands del 2,85. Den genomsnittliga sjukförsäkringsavgiften för alla arbetsgivare utgör år 2005 ungefär 1,69 procent av lönen och de intäkter som inflyter under året kommer att uppgå till ungefär 1 023 miljoner euro.

Intäkter av mervärdesskatten

För att minska utgifterna i statsbudgeten intäktsfördes år 1993 en del av intäkterna av omsättningsskatten till Folkpensionsanstalten. Därefter har man genom årliga lagar fortsatt intäktsföringen av omsättningsskatt och sedermera mervärdesskatt till Folkpen-

sionsanstalten. Under åren 1995—2001 intäktsfördes årligen 2 400 miljoner mark av mervärdesskatten till folkpensionsfonden. Beloppet av den intäktsförda mervärdesskatten steg år 2002 till 700 miljoner euro och har sedan år 2003 uppgått till 1 000 miljoner euro. Mervärdesskatteintäkter intäktsfördes första gången till sjukförsäkringsfonden år 2002, till ett belopp av 200 miljoner euro. Därefter har det intäktsförda beloppet ökat. År 2003 intäktsfördes 300 miljoner euro och år 2004 600 miljoner euro till sjukförsäkringsfonden.

Statens andel och garantibelopp

Staten har sedan år 1999 finansierat den föräldradagpenning som betalas till minimibeloppet. På basis av detta var statens finansieringsandel år 2004 ungefär 33 miljoner euro. Staten svarar dessutom enligt 18 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen med ett s.k. garantibelopp för att sjukförsäkringsfonden vid kalenderårets slut innehar det minimibelopp som bestäms i lag. Minimibeloppet har sedan år 1992 utgjort åtta procent av de årliga betalda totalutgifterna för sjukförsäkringen. För att trygga minimibeloppet har social- och hälsovårdsministeriet månatligen till Folkpensionsanstalten betalat förskott på statens garantibelopp. Det garantibelopp staten betalade till sjukförsäkringsfonden år 2004 uppgick till ungefär 711 miljoner euro. Sedan år 1999 har staten också kunnat trygga sjukförsäkringsfondens dagliga likviditet genom kortfristig betalning av ett likviditetsbelopp som återbetalas till staten.

Statens andel av Folkpensionsanstaltens finansiering minskades år 1999 genom att man sänkte statens kalkylerade garantibelopp för året i fråga med 500 miljoner mark. Det bestämdes i lag att Folkpensionsanstalten med sina egna tillgångar skulle svara för finansieringen av detta belopp på 500 miljoner mark (ungefär 84 miljoner euro) före utgången av år 2001. Fristen har förlängts till slutet av år 2005. Folkpensionsanstalten hade genom att realisera investeringstillgångar täckt 24,3 miljoner euro av beloppet vid utgången av år 2004.

Avgiften enligt principen om totalkostnadsansvar

Försäkringsanstalterna har sedan år 1993 ersatt sjukvårdskostnaderna för trafikskade- och arbetsolycksfallspatienter som vårdats vid offentliga vårdanstalter genom att betala en avgift som baserar sig på principen om s.k. totalkostnadsansvar. Avgiften har erlagts till Folkpensionsanstalten. Den årliga avgiftens belopp har sedan år 1996 uppgått till 307 miljoner mark (51,6 miljoner euro). Avgiften har reglerats genom de lagar som årligen stiftas i samband med statens budgetproposition. Inom Folkpensionsanstalten har avkastningen av avgiften sedan år 1999 intäktsförts till sjukförsäkringsfonden. Vid ingången av år 2005 slopades den avgift som baserade sig på principen om totalkostnadsansvar och som intäktsfördes till Folkpensionsanstalten. Försäkringsanstalterna betalar nuförtiden ersättning för de totala kostnaderna för enskilda tjänster direkt till tjänsteproducenterna.

Överföringen av medel mellan fonderna

Under åren 1995—2003 var det möjligt att minska statens betalningar till sjukförsäkrings- och folkpensionsfonden genom att överföra medel från den fond som hade ett överskott till den som hade ett underskott. Under åren 1995—1997 överfördes medel från sjukförsäkringsfonden till folkpensionsfonden. Därefter överfördes medel från folkpensionsfonden till sjukförsäkringsfonden under åren 1999—2001 och 2003. Den tidsbegränsade bestämmelse som möjliggjorde överföringen av medel har emellertid inte förnyats efter år 2003. Under det sista året överfördes ungefär 148 miljoner euro från folkpensionsfonden, vilket år 2003 täckte fem procent av utgifterna för sjukförsäkringen.

Övriga intäkter

Av de övriga intäkter som influerats till fonden utgjorde intäkterna av sjukförsäkringsfondens tillgångar 8,9 miljoner euro år 2004. Från andra länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet betalades sjukvårdssättningar till Finland till ett belopp

av ungefär 1,9 miljoner euro år 2004, medan statens prestationer för betalning av ersättningar till Europeiska ekonomiska samarbetsområdets länder samma år uppgick till ungefär 6 miljoner euro. Dessutom inflöt det år 2004 till fonden 0,8 miljoner euro i form av retroaktiva förmånsbetalningar.

Förmåner som utbetalas

De förmåner som skall betalas ur sjukförsäkringsfonden utgörs av de förmåner som avses i sjukförsäkringslagen, lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten och lagen om rehabiliteringspenning.

Med stöd av sjukförsäkringslagen betalades år 2004 förmåner till ett belopp av sammanlagt 2 879 miljoner euro. Dagpenningersättningarna uppgick sammanlagt till 1 283 miljoner euro, varav sjukdagpenningen utgjorde 670 miljoner euro och föräldradagpenningen 613 miljoner euro. Utgifterna för läkemedelsersättningar var år 2004 sammanlagt 1 014 miljoner euro. Folkpensionsanstalten betalade sammanlagt 357 miljoner euro i övriga sjukvårdersättningar, av vilka ersättningarna för läkar- och tandläkararvoden utgjorde 160 miljoner euro, ersättningarna för resekostnader 141 miljoner euro och ersättningarna för undersöknings- och vårdkostnader 56 miljoner euro. Av kostnaderna för företagshälsovården ersattes 185 miljoner euro.

Med stöd av lagarna gällande rehabilitering betalade Folkpensionsanstalten år 2004 ersättningar till ett belopp av sammanlagt 287 miljoner euro, av vilket rehabiliteringspenningens andel utgjorde 59 miljoner euro.

Ur sjukförsäkringsfonden finansieras också 60 procent av Folkpensionsanstaltens alla verksamhetskostnader, år 2004 ungefär 206 miljoner euro.

1.2. Bedömning av nuläget

Ökningen av utgifterna för sjukförsäkringsförmånerna har under de senaste åren varit snabbare än den allmänna kostnadsutvecklingen. I synnerhet läkemedelskostnaderna har ökat kraftigt till följd av att nya dyra lä-

kemedel kommit ut på marknaden. Samtidigt har de försäkrades sjukförsäkringspremier sänkts genom att man slopat de höjningar som gjordes i början av 1990-talet. Man har också sänkt sjukförsäkringsavgifterna för arbetsgivarna inom den offentliga sektorn. Ökningen av kostnaderna och minskningen av intäkterna har tillsammans lett till att man har blivit tvungen att intäktsföra en allt större del av mervärdesskatteintäkterna till sjukförsäkringsfonden, överföra medel från folkpensionsfonden samt öka statens garantibelopp.

Den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift är avgifter av skattenatur. Förändringarna i förmånsutgifterna har inte på det sätt som försäkringsprincipen förutsätter inverkat på nivån för försäkringspremierna och försäkringsavgifterna, vilket har kunnat bidra till förmånsutgifternas snabba tillväxt.

Staten har sedan år 1998 betalat ett garantibelopp till sjukförsäkringsfonden. För att trygga sjukförsäkringsfondens månatliga likviditet har staten under de senaste åren betalat förskotten på garantibeloppet degressivt. År 2004 steg den sammanlagda summan av statens garantibelopp och intäktsföringen av mervärdesskatt till sjukförsäkringsfonden redan till 1 311 miljoner euro. Utan dessa betalningar som staten svarat för skulle nästan 40 procent av sjukförsäkringsfondens utgifter sakna täckning. Om premieprocentsatsen för försäkringspremierna och avgiftsprocentsatsen för försäkringsavgifterna samt intäktsföringen av mervärdesskatt i fortsättningen förblir på samma nivå som år 2004, har Folkpensionsanstalten uppskattat att enbart statens garantibelopp år 2007 skulle uppgå till ungefär 1 200 miljoner euro, vilket utgör nästan 32 procent av de uppskattade förmånsutgifterna.

Finansieringen av sjukförsäkringen har i betydande utsträckning grundat sig på finansieringslösningarna i de lagar som årligen stiftas i samband med budgetpropositionen. Dessa temporära finansieringslösningar har bestått av ändringar i premiernas och avgifternas nivåer, finansiering av betalningsbefrielser, intäktsföring av mervärdesskatteintäkter, avgifter från olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna och överföring av medel mellan fonderna. På grund av det stora

antalet ettåriga lagar och speciallagar är lagstiftningen om finansiering av sjukförsäkringen splittrad och svår att överblicka.

Det har också på grund av den bristande insynen varit svårt att få en helhetsbild av sjukförsäkringens finansiering. Den andel av mervärdesskatteintäkterna som överförts till sjukförsäkringsfonden har i statsbudgeten antecknats som sjukförsäkringsfondens särskilda intäkter, inte som utgifter för staten. Överföringen av medel mellan fonderna har också bidragit till att försämra insynen i Folkpensionsanstaltens finansiering.

Riksdagen har i olika sammanhang fäst uppmärksamhet vid att det borde finnas en permanent och stabil grund för sjukförsäkringens finansiering och likviditet. I samband med behandlingen av regeringens proposition med förslag till lag om temporär ändring av Folkpensionsanstaltens finansiering 2004 (RP 54/2003 rd) konstaterade finansutskottets skattedelegation i motiveringen till sitt betänkande (FiUB 12/2003 rd) att "Avsikten är att trygga Folkpensionsanstaltens finansiering genom en ettårig speciallag, den tionde i ordningen. Utskottet har framfört kritik mot denna så gott som permanenta tillfälliga lagstiftning och påpekat att finansieringen till Folkpensionsanstalten bör bygga på en stabilare grund än årliga speciallagar.---Det är absolut nödvändigt, menar utskottet, att lagstiftningen ses över och finansieringen av Folkpensionsanstalten bygger på en planmässig och stabil grund." I samband med behandlingen av motsvarande lagförslag år 2005 uppmärksammade finansutskottet samma sak (FiUB 18/2004 rd).

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1. Målsättning

Propositionens målsättning är att garantera en tillräcklig finansiering av de förmåner som föreskrivs i sjukförsäkringslagen. Vid finansieringen av sjukförsäkringen strävar man därför efter att stärka försäkringsprincipen genom att skapa ett närmare samband

mellan premierna och avgifterna samt förmånerna. Målsättningen är att finansieringen av sjukförsäkringen i mindre utsträckning skall vara beroende av de årliga statsbudgetbesluten, att Folkpensionsanstaltens finansiering skall vara klarare och att den skall bygga på en stabilare grund än för närvarande. Man har också för avsikt att slopa intäktsföringen av mervärdesskatt till sjukförsäkringsfonden, vilket kommer att förbättra insynen i Folkpensionsanstaltens finansiering i statsbudgeten.

De dagpenningförmåner som grundar sig på arbetsinkomsterna skall huvudsakligen finansieras med de lönebaserade försäkringspremier och försäkringsavgifter som uppbärs hos de försäkrade och arbetsgivarna. Staten skall delta i finansieringen av sjukvårdsförmånerna med sin egen permanenta andel. Statens andel av utgifterna för sjukvårdsförmånerna fastställs dock så att också de premier som uppbärs hos de försäkrade för finansiering av sjukvårdsförmånerna skall följa utvecklingen av förmånsutgifterna.

I samband med reformen strävar man efter att bevara de enhetliga grunderna för dagpenningförmånerna och för de försäkringspremier och försäkringsavgifter som uppbärs för finansiering av förmånerna. Syftet är samtidigt att förenhetliga de inkomstbegrepp som utgör grund för de premier och avgifter som uppbärs hos löntagarna och arbetsgivarna.

Man strävar efter att genomföra reformen av sjukförsäkringens finansiering så att reformen inte vid ikraftträdandet medför ändringar i inkomstfördelningen mellan de försäkrade. Man har för avsikt att gottgöra höjningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift genom att man i samband med ikraftträdandet av reformen sänker arbetsgivares folkpensionsavgift i samma utsträckning som arbetsgivares sjukförsäkringsavgift höjs. Samtidigt har man för avsikt att slopa de ogrundade nivåskillnaderna i fråga om de sjukförsäkringsavgifter och folkpensionsavgifter som uppbärs hos arbetsgivarna inom den privata och offentliga sektorn. Höjningen av löntagarnas och företagarnas premier gottgörs genom att man i samband med ikraftträdandet av reformen ändrar inkomstskatTEGRUNDERNA.

2.2. De viktigaste förslagen

Tudelningen av sjukförsäkringens finansiering

I propositionen föreslås att bestämmelserna om finansiering av sjukförsäkringen, rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten och företagshälsovården skall förnyas. Det föreslås att den finansiering som sker via sjukförsäkringsfonden skall uppdelas i två olika delar, dvs. finansiering av sjukvårdsförsäkringen och finansiering av arbetsinkomstförsäkringen. Det föreslås samtidigt att den årliga intäktsföringen av mervärdesskatt till sjukförsäkringsfonden skall slopas.

Finansieringen av sjukvårdsförsäkringen

Enligt förslaget skall de försäkrade och staten med lika stora andelar delta i finansieringen av sjukvårdsförmånerna. Kostnaderna för sjukvård som personer som är försäkrade i Finland har fått i andra EU/EES-länder ersätts dock i sin helhet av statens medel. För finansiering av sjukvårdsförmånerna uppbärs sjukförsäkringens sjukvårdspremie, vars premieprocentsats år 2006 kommer att vara 1,33. Denna premie ersätter den försäkrades sjukförsäkringspremie som betalas för närvarande. I likhet med den försäkrades sjukförsäkringspremie skall sjukvårdspremien uppbäras på basis av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen.

Hos dem som får löne- och företagsinkomster kommer man utöver sjukförsäkringens sjukvårdspremie också att uppbära sjukförsäkringens nya dagpenningsspremie, varvid det sammanlagda beloppet av dessa premier kommer att överstiga den nuvarande nivån. Den nya dagpenningsspremien uppbärs inte hos pensions- eller förmånsinkomsttagare. Därför föreslås det i propositionen att sjukvårdspremiens premieprocentsats för pensions- och förmånsinkomsternas del år 2006 skall vara 1,50, dvs. densamma som för den försäkrades nuvarande sjukförsäkringspremie. Differensen mellan den sjukvårdspremie som uppbärs på basis av pensions- och förmånsinkomster och den sjukvårdspremie som uppbärs på basis av löne- och företagsinkomster är således 0,17 procentenheter.

Efter år 2006 skall premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie årligen regleras i en särskild lag. De försäkrade och staten skall även i framtiden delta i finansieringen av sjukvårdsförmånerna med lika stora andelar. De årliga justeringarna av sjukvårdspremien skall göras i den del av premien som uppbärs hos alla försäkrade.

De sjukvårdsförmåner som finansieras ur sjukförsäkringsfonden är sådana förmåner vilkas belopp inte är beroende av löneinkomsten eller någon annan arbetsinkomst. Till dessa förmåner hör de läkemedelsersättningar, ersättningar för läkar- och tandläkararvoden, ersättningar för undersökningar och vård samt reseersättningar som betalas av Folkpensionsanstalten. Som sjukvårdsförmåner finansieras också rehabiliteringsförmåner, med undantag för rehabiliteringspenning. Till sjukvårdsförmånerna räknas dessutom sjukvårdersättningar som hör till det grundskydd som avses i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, ersättningar till Studenternas hälsovårdsstiftelse samt ersättningar för kostnaderna av sjukvård som personer som är försäkrade i Finland har fått i andra EU/EES-länder. Ur sjukförsäkringsfonden finansieras dessutom de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten förorsakas av sjukvårdsförmånernas verkställighet.

Finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen

Som arbetsinkomstförmåner finansieras sådana sjukförsäkrings- och rehabiliteringsförmåner vilkas storlek fastställs på basis av löneinkomsten eller företagares arbetsinkomst och som är fast förknippade med anställningsförhållandet eller företagsverksamheten. Till dessa arbetsinkomstförmåner som skall finansieras ur sjukförsäkringsfonden hör den sjuk- och föräldrapenning, specialvårdspenning och rehabiliteringspenning som Folkpensionsanstalten betalar till de försäkrade. Som arbetsinkomstförmåner finansieras också de ersättningar som betalas till arbetsgivarna för ordnande av företagshälsovård, med undantag för de ersättningar som betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Till arbetsinkomstförmånerna räknas dessutom de ersättningar som betalas till arbetsgivarna för

semesterkostnaderna under föräldrapenningsperioden samt de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten förorsakas av arbetsinkomstförmånernas verkställighet.

Staten skall finansiera den sjukdagpenning, föräldrapenning, specialvårdspenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibeloppet. År 2006 skall arbetsgivarna finansiera 73 procent av de övriga arbetsinkomstförmånerna och löntagarna och företagarna skall tillsammans finansiera 27 procent av dem. De förändringar i utgifterna som sker därefter finansieras, med undantag för statens andel, så att förändringarna i premierna och avgifterna fördelas jämnt mellan arbetsgivarna samt löntagarna och företagarna.

För finansiering av arbetsinkomstförsäkringen föreslås en ny premie, sjukförsäkringens dagpenningsskatt. Sjukvårdspremien och dagpenningsskatten skall tillsammans utgöra den försäkrades sjukförsäkringspremie. Premierna fastställs dock på olika grunder.

Det föreslås att sjukförsäkringens nya dagpenningsskatt skall uppbäras hos dem som med stöd av löne- eller arbetsinkomster är berättigade till sådana dagpenningsskatter som hör samman med sjukförsäkringen eller med rehabilitering. För pensionstagare och förmånstagare fastställs således inte någon dagpenningsskatt, utom för de löne- eller arbetsinkomsters del som de eventuellt får utöver pensions- eller förmånsinkomsterna. År 2006 kommer premieprocentsatsen för dagpenningsskatten att vara 0,77. Den nya skatten uppbärs i samband med förskottsinnehållningen och den får avdras vid beskattningen.

Arbetsgivarna skall delta i finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen genom att fortsättningsvis betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Dess avgiftsprocentsats kommer år 2006 att vara 2,06. I jämförelse med den nuvarande avgiften höjs avgiften för privata arbetsgivare, kommunarbetsgivare och kyrkoarbetsgivare med 0,46 procentenheter. Det föreslås att den högre sjukförsäkringsavgift som staten har betalat i egenskap av arbetsgivare skall sänkas till samma nivå som avgiften för de andra arbetsgivarna. Denna avgift sjunker således med 0,79 procentenheter. En motsvarande sänkning gäller också land-

skapet Åland. Statsrådet skall i fortsättningen årligen genom förordning fastställa premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningsskatt och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Enligt propositionen grundar sig sjukförsäkringens dagpenningsskatt på löntagarnas och företagarnas beskattningsbara löneinkomst och arbetsinkomst. Till den löneinkomst som utgör grund för premien hör sådan lön som avses i 13 § i lagen om förskottsinnehållning (1118/1996), arvoden till sportutövare, kompletteringsdagpenning som betalas av en sådan sjukkasse som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992) och betjäningsskatter som fås på grundval av ett anställningsförhållande. Från dessa löneinkomster avdras sådana poster som inte utgör vederlag för utfört arbete och på basis av vilka det inte betalas dagpenning med stöd av sjukförsäkringen. Den lön som utgör grund för dagpenningsskatten och dagpenningsskatten överensstämmer i sak med det lönebegrepp som ingår i 7 § i lagen om pension för arbetstagare.

Till de poster som avdras från den lön som är underkastad förskottsinnehållning hör personalförmåner som erhållits på basis av ett anställningsförhållande, en ränteförmån för ett lån som erhållits på grundval av ett anställningsförhållande, en förmån som grundar sig på en rätt att teckna aktier till ett pris som är lägre än det gängse, en förmån som uppkommer genom användning av en anställningsoption, en premie som ges i form av aktier, s.k. lön för väntetid, ersättning och annat skadestånd som betalas för upphävande av ett arbetsavtal, enstaka föreläsnings- eller föredragsarvoden, sådana vinstpremieandelar som avses i personalfondslagen (814/1989) och en fondandel som lyfts ur en personalfond samt en kontant vinstpremie som betalas enligt ett beslut av bolagsstämman. Det föreslås att samma lönebegrepp skall användas som grund för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. För att arbetsgivares socialskyddsavgift inte i fortsättningen skall delas upp i två avgifter som fastställs på olika grunder, skall den föreslagna löneinkomsten också utgöra grund för arbetsgivares folkpensionsavgift.

För företagare utgörs grunden för sjukför-

säkringens dagpenningssubvention av den fastställda arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare. Om en företagare emellertid inte är försäkrad med stöd av nämnda pensionslagar, utgörs grunden för dagpenningssubventionen av förvärvsinkomsterna av näringsverksamheten, jordbruket eller sammanslutningen, löneinkomsterna från företagsverksamheten, arbetsställningar som hör samman med företagsverksamheten, förvärvsinkomsten av renkötsel samt värdet av leveransarbete.

I enlighet med försäkringsprincipen bör dagpenningssubventionen och arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift uppbäras endast på grundval av lön som betalas till sådana personer som på basis av sin ålder är berättigade till sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen. Om det uppställs åldersgränser för arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift förutsätts det att det uppställs motsvarande åldersgränser för arbetsgivarens folkpensionsavgift som erläggs på grundval av samma lönesumma. En utredning som gäller folkpensionernas finansiering och arbetsgivarens folkpensionsavgift är för närvarande under arbete. Därför är det inte ändamålsenligt att i detta skede bestämma om åldersgränser för dessa avgifter.

Tryggande av sjukförsäkringsfondens likviditet

Det garantibelopp staten har betalat till sjukförsäkringsfonden skall slopas. Det föreslås att en marginal på två procentenheter skall godkännas i fråga om sjukförsäkringsfondens minimibelopp. Staten skall fortsättningsvis svara för tryggheten av sjukförsäkringsfondens likviditet. Det likviditetsbelopp som staten har betalat och som inte har återbetalats vid utgången av året skall betraktas som ett förskott på statens andel då statens finansieringsandel samt försäkringspremierna och försäkringsavgifterna för följande år fastställs.

Arbetsinkomst som utgör grund för dagpenning

Det föreslås att definitionen på den arbetsinkomst som utgör grund för sjukförsäkring-

ens dagpenning skall ändras så att grunden för dagpenningen är densamma som grunden för dagpenningssubventionen. I avvikelser från vad som gäller för närvarande skall dagpenningen fastställas på basis av den beskattningsbara bruttoinkomsten i stället för den beskattningsbara nettoinkomsten. Sådan kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukförsäkring skall också utgöra grund för dagpenningen. Dagpenningens belopp påverkas inte längre av lön för väntetid eller av beskattningsbara prestationer som betalas ur en personalfond.

Övriga ändringar

I lagen om arbetsgivarens socialskyddsavgift föreslås ändringar i de bestämmelser som gäller arbetsgivarens socialskyddsavgift, arbetsgivarens arbetsgivarens betalningsskyldighet och grunden för avgiften. Med anledning av förslagen i propositionen justeras de bestämmelser om finansiering som ingår i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten och i lagen om rehabiliteringspenning. Det föreslås att lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift och arbetsgivarens folkpensionsavgift skall upphävas. Det föreslås vidare att de hänvisningsbestämmelser i inkomstskattelagen som gäller den försäkrades sjukförsäkringsavgift skall ses över till följd av att den nya dagpenningssubventionen införs.

Storleken av arbetsgivarens folkpensionsavgift för år 2006 skall fastställas i en särskild lag. Arbetsgivarens folkpensionsavgift skall sänkas så att man genom sänkningen gottgör de föreslagna förhöjningarna av arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift. En regeringsproposition gällande detta kommer att avlämnas hösten 2005. Sjukförsäkringens nya dagpenningssubvention får avdras vid beskattningen. Ibruktagandet av dagpenningssubventionen kompenseras också genom lättnader i inkomstbeskattningen. Denna gottgörelse utgör en del av den mildring av inkomstskattegrunderna som skall genomföras år 2006. Genom dessa åtgärder och genom att utveckla företagarnas företagshälsovård strävar man efter att minimera de förändringar finansieringsreformen medför i fråga om inkomstfördelningen.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Utvecklingen av de utgifter som skall finansieras

År 2006 då finansieringsreformen träder i kraft uppskattas de sammanlagda utgifterna för sjukvårdsförsäkringen och arbetsinkomstförsäkringen uppgå till 3 802 miljoner euro, varav 1 982 miljoner euro utgör utgifter för sjukvårdsförsäkringen och 1 820 miljoner euro utgör utgifter för arbetsinkomstförsäkringen. I de belopp som utgör grund för beräkningarna har man beaktat den kalkylerade spareffekten av den reform av läkemedelsersättningsystemet som kommer att genomföras år 2006 och den kostnadseffekt på 4 miljoner euro som uppskattas följa av den reform av företagarnas företagshälsovård som skall genomföras år 2006.

Det uppskattas att kostnaderna kommer att öka så att utgifterna år 2008 kommer att uppgå till sammanlagt 4 164 miljoner euro, varav sjukvårdsförsäkringens andel kommer att vara 2 219 miljoner euro och arbetsinkomstförsäkringens andel 1 945 miljoner euro.

3.2. Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Målsättningen med genomförandet av finansieringsreformen är att reformen ur statens synvinkel skall vara kostnadsneutral.

Statens andel av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen uppskattas vid lagens ikraftträdande uppgå till 907 miljoner euro. Den andel staten betalar av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader uppskattas uppgå till 104 miljoner euro. Utöver den föräldradagpenning som betalas till minimibeloppet skall staten också finansiera den sjukdagpenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibeloppet. Detta utökar statens andel av dagpenningarna med ungefär 27 miljoner euro för år 2006.

Det garantibelopp staten har betalat till sjukförsäkringsfonden uppgick år 2004 till ungefär 710 miljoner euro. Utan den föreslagna finansieringsreformen skulle garantibeloppet år 2006 uppskattningsvis uppgå till 1 032 miljoner euro. Enligt förslaget skall

statens garantibelopp slopas. Den föreslagna sänkningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som staten betalar i egenskap av arbetsgivare kommer uppskattningsvis att minska statens utgifter med 33 miljoner euro för år 2006.

År 2004 redovisades mervärdesskatteintäkter till ett belopp av 600 miljoner euro till sjukförsäkringsfonden och år 2005 kommer ett motsvarande belopp att redovisas. Det föreslås att man från och med år 2006 skall slopa redovisningen av mervärdesskatt till sjukförsäkringsfonden.

De ovan angivna förändringarna uppskattas år 2006 minska statens utgifter med sammanlagt 627 miljoner euro. Förändringarna minskar statens utgifter i budgeten med 27 miljoner euro för år 2006.

Statens utgifter för folkpensionsförsäkringen kommer år 2006 uppskattningsvis att öka med 245 miljoner euro när man beaktar det underskott som uppkommer i sjukförsäkringsfondens finansiering då arbetsgivares folkpensionsavgift sänks för att gottgöra den motsvarande höjningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Statens utgifter påverkas dessutom av kostnaderna för de skattelättnader som planeras som gottgörelse för den nya dagpenningens premien, vilka uppskattningsvis kommer att uppgå till 382 miljoner euro. Den ökning av statens utgifter som gottgörelserna medför uppgår sammanlagt till 627 miljoner euro, dvs. till samma belopp som de besparingar reformen medför när det gäller statens utgifter. Om sjukvårdskostnaderna fortsätter att öka under de kommande åren, fördelas de kostnader ökningen medför jämnt mellan staten och de försäkrade.

Den marginal på två procent som tillåts i fråga om minimibeloppet av sjukförsäkringens finansieringstillgångar kommer år 2006 att utgöra ungefär 75 miljoner euro. Om differensen mellan intäkterna och utgifterna är mindre än detta, inverkar överskottet inte på beloppet av följande års försäkringspremier och försäkringsavgifter eller på statens finansieringsandel.

Staten skall fortsättningsvis svara för trygghandlet av sjukförsäkringsfondens likviditet. Det likviditetsbelopp som staten har betalat och som inte har återbetalats vid utgången av

året skall betraktas som ett förskott på statens andel då statens finansieringsandel och försäkringspremierna samt försäkringsavgifterna för följande år fastställs.

Konsekvenser för hushållen

För finansiering av sjukvårdsförmånerna uppbärs hos alla försäkrade sjukförsäkringens sjukvårdspremie som ersätter den försäkrades nuvarande sjukförsäkringspremie. År 2006 kommer premieprocentsatsen för premien att vara 1,33. För pensions- och förmånstagarnas del kommer premien att vara 0,17 procentenheter högre, vilket innebär att premien motsvarar nivån för den nuvarande sjukförsäkringspremie.

Från och med år 2006 skall de försäkrade och staten delta i finansieringen av sjukvårdsförmånerna med lika stora andelar. De justeringar som årligen kommer att göras i sjukvårdspremien skall göras i den premie som uppbärs hos alla försäkrade. Enligt de preliminära beräkningarna uppskattas premieprocentsatsen för den sjukvårdspremie som uppbärs hos alla försäkrade år 2007 vara 1,37. För pensions- och förmånstagarnas del kommer premieprocentsatsen att vara 1,54. År 2008 kommer premieprocentsatserna att var 1,40 och 1,57.

På basis av löne- och arbetsinkomsterna uppbärs utöver sjukvårdspremien även sjukförsäkringens dagpenningspremie, vars premieprocentsats år 2006 kommer att vara 0,77. Den nya dagpenningspremien har inte kunnat beaktas i de förskottsinnehållningsgrunder som i november 2004 fastställdes för skatteåret 2005, vilka tillämpas ännu i januari 2006. Folkpensionsanstalten måste således i samband med övergångsskedet år 2006 täcka utgifterna för 12 månader med dagpenningpremierna för 11 månader, eftersom den första redovisning som innefattar dagpenningspremien skall göras till Folkpensionsanstalten i februari 2006. Det föreslås därför att dagpenningspremien för år 2006 skall fastställas på en högre nivå än för de följande åren. År 2007 uppskattas premieprocentsatsen för dagpenningspremien vara 0,72 och år 2008 0,73.

Dagpenningspremien får avdras vid beskattningen. Efter avdraget vid beskattningen

kommer löntagarnas genomsnittliga premie att öka med 0,27 procentenheter i jämförelse med år 2005. Detta gottgörs vid inkomstbeskattningen år 2006 så att den genomsnittliga skattenivån för löntagarna inte stiger. Målsättningen är att det inte heller skall ske förändringar i inkomstfördelningen.

Konsekvenser för arbetsgivare och företagare

Avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift kommer år 2006 för alla arbetsgivares del att vara 2,06. I jämförelse med den gällande avgiften stiger avgiften med 0,46 procentenheter för de privata arbetsgivarna, kommunarbetsgivarna och kyrkoarbetsgivarna. För staten och landskapet Åland, vilka för närvarande betalar en högre sjukförsäkringsavgift än andra, sjunker avgiften med 0,79 procentenheter. År 2007 uppskattas avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift vara 2,01. År 2008 kommer avgiftsprocentsatsen att vara 2,02, vilket innebär att den stiger lika mycket som löntagarnas och företagarnas dagpenningspremie.

Det år reformen träder i kraft kommer arbetsgivares sjukförsäkringsavgift att vara högre än under de efterföljande åren, eftersom den högre avgiften för år 2006 kommer att betalas endast för 11 månader. De avgifter som skall erläggas på basis av löner som betalas i januari redovisas först i februari, fastän de nya grunderna enligt förslaget skall träda i kraft vid ingången av år 2006.

Höjningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift gottgörs genom att det i samband med reformens ikraftträdande görs en motsvarande sänkning av arbetsgivares folkpensionsavgift för arbetsgivarna inom både den privata och den offentliga sektorn. I och med att det lönebegrepp som utgör grund för arbetsgivares folkpensionsavgift ändras så att det motsvarar det lönebegrepp som föreslagits som grund för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och för den nya dagpenningspremien, kommer intäkterna av folkpensionsavgiften uppskattningsvis att minska med 8 miljoner euro per år.

Den nya dagpenningspremien kommer att ingå i den skattskyldiges förskottsinnehållningsprocent, på basis av viken arbetsgivaren

månatligen verkställer förskottsinnehållningen. Den nya premien och antecknandet av den i löneintyget förutsätter att det görs ändringar i löneräkningssystemet. De kostnader som förorsakas av detta varierar för olika arbetsgivare beroende på hur löneräkningen har ordnats. Det uppskattas dock att de genomsnittliga kostnaderna kommer att vara små.

Arbetsgivaren skall i den årsanmälan som lämnas till skatteförvaltningen uppge alla de löneposter som betalats till en arbetstagar, även de som inte enligt förslaget skall utgöra grund för dagpenningens premien. Avsikten är att man utöver de optionsinkomster som redan för närvarande skall uppges separat till skatteförvaltningen även skall kunna uppge de övriga poster som avdras från grunden för premien i en enda post. Dessa poster är desamma som arbetsgivaren även för fastställande av pensionsförsäkringspremierna särskiljer från lönen. De ändringar som görs i grunderna för arbetsgivares socialskyddsavgift medför inte heller några betydande tilläggs-kostnader för arbetsgivarna, eftersom avgiften baserar sig på samma lönebegrepp som används som grund för dagpenningens premien.

Den dagpenningens premie som upp bärs hos företagare gottgörs också genom inkomstskattelättnader. För företagarnas del kan man emellertid inte genom skattelättnader i alla situationer nå full gottgörelse. Därför har man för avsikt att öka sjukförsäkringens finansiering av sjukvårdskostnaderna inom företagarnas företagshälsovård. Med beaktande av gottgörelserna kan ibruktagandet av den nya premien inte uppskattas ha några betydande konsekvenser för företagarnas verksamhetsförutsättningar eller konkurrenssituation. Ibruktagandet av den nya dagpenningens premien kommer dock i viss mån att öka företagarnas administrativa uppgifter och kostnader. Man har försökt göra det så enkelt som möjligt att betala premien, i och med att företagarens egen dagpenningens premie kan betalas i samband med förskottsuppbörden av skatt och företagarens anställdas premier ingår i förskottsinnehållningen.

3.3. Konsekvenser för myndigheterna

Uppbörden och redovisningen av den nya

dagpenningens premien förutsätter att det görs ändringar i skatteförvaltningens datasystem. Ändringar krävs särskilt i de datasystem som gäller skatteberäkningen och förskottsuppbörden samt i de utskrifter som sänds till klienterna. Den nya dagpenningens premien förutsätter också att skatteförvaltningen lägger ner resurser på anvisningar och rådgivning till kunderna. Då en annan premieprocentsats används för sjukvårdens premien när det gäller pensions- och förmånsinkomster, krävs det också ändringar i skatteberäkningen och uppbörden av dessa premier. Vid övergångsskedet har kostnaderna för skatteförvaltningen uppskattats till ungefär 0,8 miljoner euro. Efter ibruktagandet av det nya systemet kommer skatteförvaltningens årliga kostnader att uppgå till ungefär 0,05 miljoner euro.

3.4. Samhälleliga konsekvenser

Genom den föreslagna reformen skapas en stabilare grund för finansieringen av sjukförsäkringen. Finansieringen blir klarare och det ges bättre möjligheter till insyn i sjukförsäkringens finansiering då man upphör med den överföring av medel till sjukförsäkringsfonden som skett utanför statsbudgeten. De föreslagna ändringarna stärker också försäkringsprincipen i samband med sjukförsäkringens finansiering. De premier och avgifter som upp bärs hos de försäkrade och arbetsgivarna förändras i enlighet med försäkringsprincipen i takt med förmånsutgifterna. Vid utvecklingen av sjukförsäkringssystemet syns förändringarna i förmånsutgifterna i de premier och avgifter som upp bärs samt i statens utgifter.

Genom förslagen har man inte för avsikt att förändra inkomstfördelningen eller påverka jämställdheten mellan könen.

4. Beredningen av propositionen

SOMERA-kommissionen som år 2002 utrett finansieringen av socialförsäkringen föreslog i sitt betänkande (Kommittébetänkande 2002:4) att finansieringen av sjukförsäkringen skall förtydligas genom att sjukförsäkringen delas in i förvärvsinkomst- och sjukvårdens försäkring. På basis av kommissionens

betänkande föreslog den tjänstemannaarbetsgrupp som utrett Folkpensionsanstaltens finansiering i sin promemoria (SHM 2003:14) våren 2003 att arbetsinkomstförsäkringen i enlighet med försäkringsprincipen skall finansieras med hjälp av arbetsgivarnas avgifter och arbetstagarnas premier som baserar sig på lönen. Pensionstagarna och de som erhåller sociala förmåner skall också delta i finansieringen av sjukvårdskostnaderna. Arbetsgruppen lade fram olika finansieringskalkyler som grund för den fortsatta beredningen.

I regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens regering konstateras det att finansieringen av sjukförsäkringen skall revideras utgående från förslaget av den ovan nämnda tjänstemannaarbetsgruppen. Enligt regeringsprogrammet skulle det nya finansieringssystemets detaljer beredas i form av samarbete på trepartsbasis. Vid den fortsatta beredningen har deltagarna bestått av representanter från social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, Folkpensionsanstalten, Finlands Näringsliv EK, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK, AKAVA rf och Företagarna i Finland. I samband med beredningen har man hört representanter för Skattestyrelsen, Jord- och skogsbruksproducenternas centralförbund MTK rf, Pensionskyddscentralen och Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund.

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med finansministeriet, Folkpensionsanstalten och Skattestyrelsen.

5. Samband med andra propositioner

Propositionen hör samman med budgetpropositionen för år 2006. I samband med denna proposition har man för avsikt att till riksdagen separat avlåta regeringspropositioner om utveckling av läkemedelsersättningsystemet, tilläggsfinansiering för företagarnas företagshälsovård, avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares folkpensionsavgift år 2006 och om grunderna för inkomstbeskattningen år 2006, vilka också hör samman med budgetpropositionen.

I 1, 8 och 11 § i det föreslagna 18 kap. i sjukförsäkringslagen finns hänvisningar till de lagar som gäller rehabilitering, vilka föreslås bli upphävda i regeringens proposition med förslag till lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (RP 3/2005 rd) som är under behandling vid riksdagen. Den ändring av finansieringen av rehabiliteringsförmånerna som föreslagits i lagförslagen 3 och 4 i denna proposition bör införas i den lag som är under behandling vid riksdagen.

I regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om studiestöd och till de ändringar i skattelagstiftningen som införandet av ett studielånsavdrag förutsätter (RP 11/2005 rd) föreslås det att inkomstskattelagen skall utökas med en ny 127 e § där det föreskrivs om studiestödsavdrag. Det omnämnande av den försäkrades sjukförsäkringspremie som ingår i bestämmelsen bör ändras till ett omnämnande av sjukförsäkringens sjukvårdspremie.

DETALJMOTIVERING

1. Lag förslag

1.1. Sjukförsäkringslagen

11 kap. **Beloppet av dagpenningförmånerna**

2 §. Arbetsinkomst. I denna paragraf definieras de inkomster som beaktas då den arbetsinkomst som utgör grund för dagpenningförmånerna fastställs. I 1 mom. 1 punkten bestäms att den lön som fås i ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande beaktas då den lön som utgör grund för dagpenningen fastställs. Begreppet lön definieras närmare i 3—5 mom.

I 1 mom. 2 punkten bestäms om företagares arbetsinkomst. Som arbetsinkomst betraktas den fastställda arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare. Denna bestämmelse gäller företagare som antingen obligatoriskt eller frivilligt har tecknat en försäkring i enlighet med någon av dessa pensionslagar. Den arbetsinkomst som fastställts enligt företagarpensionslagarna ersätter de förvärvsinkomster som fås från den egna pensionsförsäkrade företagsverksamheten. Om samma person får inkomst från något annat håll än den egna företagsverksamheten, t.ex. lön som en utomstående arbetsgivare betalar för arbete med stöd av ett arbetsavtalsförhållande, består den årsarbetsinkomst som utgör grund för den försäkrades dagpenningförmåner av arbetsinkomsten enligt företagarpensionslagarna och av den löneinkomst som fås från något annat håll än från den egna företagsverksamheten. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 2 punkten i den gällande bestämmelsen.

I 1 mom. 3 punkten bestäms att arbetsinkomsten för en person som arbetar utomlands och som är försäkrad enligt denna lag utgörs av den lön som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna, dvs. den s.k. försäkringslönen. Bestämmelsen motsvarar i sak 1 mom. 3

punkten i den gällande bestämmelsen.

I 2 mom. bestäms om den inkomst som skall betraktas som arbetsinkomst för de företagare som inte är skyldiga att teckna försäkring enligt lagen om pension för företagare eller enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, t.ex. på grund av att inkomsterna av företagsverksamheten är små eller för att företagaren till följd av annat lagstadgat pensionsskydd inte längre intjänar pension på basis av företagarpensionsförsäkringen, och som inte heller har tecknat en frivillig pensionsförsäkring med stöd av de nämnda pensionslagarna. Bestämmelsen gäller också de företagare som har blivit befriade från försäkringsskyldighet enligt företagarpensionslagarna. Då används inte den arbetsinkomst som fastställts enligt företagarpensionslagarna som grund för företagarens dagpenningförmåner, utan dagpenningförmånerna grundar sig i dessa fall fortsättningsvis på den vid beskattningen fastställda förvärvsinkomstandelen av näringsverksamhet, jordbruk, renskötsel eller av en sammanslutning, löneinkomsten av eget företag eller jordbruk, arbetsersättning och värdet av leveransarbete. Bestämmelsen har utökats med värdet av leveransarbete, i övrigt motsvarar den 2 mom. i den gällande bestämmelsen.

I 3 mom. definieras den lön som utgör grund för dagpenning. Som sådan lön som utgör grund för dagpenningförmånerna betraktas i 13 § i lagen om forskottsuppbörd avsedda beskattningsbara löner, arvoden till sportutövare, kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkasse samt betjäningavgifter som fås på grundval av ett anställningsförhållande. I lönen ingår dock inte de poster som avses i 4 mom., vilka inte utgör vederlag för utfört arbete. Samma lönebegrepp utgör också grund för de premier och avgifter som uppbärs för finansiering av dagpenningförmånerna. I sak motsvarar den lön som utgör grund för dagpenningen den lön som avses i 7 § i lagen om pension för arbetstagare.

Lönen betraktas i enlighet med gällande praxis som lön oavsett om den har förvärvats i normalt arbete, övertidsarbete, nödarbete el-

ler t.ex. som lön för sjukdomstid eller lön för uppsägningstid. Som arbetsinkomst betraktas sådana löneinkomster som kan fastställas på basis av tiden eller arbetsprestationen eller båda dessa faktorer. Också sådan provision eller bonus som baserar sig på arbetstagarens arbetsprestation betalas som ersättning för utfört arbete. Arbetsinkomsten omfattar också olika lönetillägg och löneförhöjningar. Som sådan ersättning som betalas för utfört arbete betraktas också olika beredskapsersättningar, helg- och fridagsersättningar samt penningersättningar som betalas för att sådana ledigheter som avtalats för förkortning av arbetstiden inte har kunnat tas ut. Som arbetsinkomst betraktas också olika avtalsenliga eller sedvanliga extra löneposter som betalas till arbetstagaren. Också en sådan ersättning som betalas på basis av ett visst antal tjänstgöringsår betraktas som lön. Sedvanliga gåvor eller penninggåvor som ges med anledning av arbetstagarens bemarkelsedag eller av något annat liknande personligt skäl utgör däremot inte vederlag för utfört arbete. Sådana gåvor betraktas inte som lön oavsett hur de bedöms vid beskattningen.

Naturaförmåner betraktas också som vederlag för arbete. t.ex. bostads-, måltids- och bilförmåner hör således till den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna oberoende av om de betalas utöver penninglönen eller som det enda vederlaget för arbete. Naturaförmånernas penningvärde bestäms enligt de grunder som fastställts av Skattestyrelsen. De naturaförmåner vilkas värde Skattestyrelsen inte fastställer uppskattas till sitt gängse värde. Som sådan lön som betalas för utfört arbete betraktas fortsättningsvis semesterlön, semesterersättning, semesterpremie, semesterpenning och andra motsvarande förmåner.

Vid sidan av den sedvanliga tids- eller prestationslönen har man i allt större utsträckning börjat betala olika resultatavloven, där det betalda arvodets belopp inte direkt är beroende av det arbete individen utfört, utan arvodet kan fastställas på basis av arbetstagargruppernas eller arbetsenheternas arbetsprestationer eller till och med på basis av hela företagets resultat. Till denna resultatavloven hör t.ex. bonus som betalas till olika grupper, tantiem som fastställs på basis av företagets årliga vinst samt resultatpremier

och resultatillägg. Arbetsgivaren kan dessutom komplettera tids- och prestationslöner med sådana resultatavloven eller resultatavlovestillägg som i allmänhet utgör grupp-lön och vars användning, innebörd och struktur företagets ledning fattar beslut om. Sådana resultatavlovesposter anses i enlighet med gällande tillämpningspraxis höra till den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna.

Som sådan lön som utgör grund för dagpenning betraktas också arvoden till sportövare, betjäningssavgifter, mötesarvoden samt övriga arvoden och ersättningar som hör samman med arbetet, oavsett om arvodet betalas till den som står i ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller till den som utför arbete med stöd av något annat avtal eller uppdrag. Bestämmelsen överensstämmer delvis med gällande praxis.

Lönen omfattar också den lön som enligt avtal skall betalas för arbetet, men som arbetsgivaren inte på grund av sin betalningsoförmåga kunnat betala, om den har styrkts på ett tillförlitligt sätt t.ex. i en konkursdom. Lönen betraktas som arbetsinkomst även då den betalas till arbetstagaren av ett konkursbo, en myndighet som enligt lönegarantilagen svarar för lönegarantin eller av någon annan betalare i stället för av arbetsgivaren.

Som lön betraktas inte de inkomster som fås om lönebetalningen under sjukdomstiden har ordnats så att den dagpenningförmån som betalas av Folkpensionsanstalten eller av en sådan sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor betalas direkt till arbetstagaren. I dessa situationer betalar Folkpensionsanstalten och sjukkassan uttryckligen en sådan dagpenningförmån som avses i sjukförsäkringslagen och betalar alltså inte som ställföreträdande betalare lön. Andra ersättningar för inkomstbortfall eller sociala förmåner betraktas inte heller som arbetsinkomst. Till denna del motsvarar bestämmelsen nuvarande tillämpningspraxis. I ett kollektivavtal kan man t.ex. avtala om att lönen för sjukdomstid betalas via en arbetsplatskassa som verkar i anslutning till arbetsgivaren. Det föreslås att en post som betalas på detta sätt och som definieras som kompletteringsdagpenning skall inkluderas i den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna. I de situationer där en del av dagpenningen beta-

las som en dagpenningförmån enligt sjukförsäkringslagen och en del som kompletteringsdagpenning, skall endast den del som betalas som kompletteringsdagpenning betraktas som grund för dagpenningen. Sådan tilläggsdagpenning som en sjukkasse betalar efter att en medlems kollektivavtalsenliga rätt till lön för sjukdomstid eller kompletteringsdagpenning har upphört, utgör inte vederlag för arbete utan försäkringsersättning. Den skall fortsättningsvis inte betraktas som en del av lönen.

Då ett barn vårdas i privat dagvård betalas enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) stödet för privat vård av barn direkt till den privata dagvårdproducent föräldrarna valt. Stödet för privat vård av barn är i arbetsavtalslagen avsedd lön som familjen betalar till vårdproducenten. Tekniskt sett sköts betalningen av lönen via Folkpensionsanstalten. Om man har avtalat att vårdarens lön skall betalas så att en del av lönen består av stödet för privat vård av barn och av kommundraget, betraktas också ett sådant kommundrag enligt gällande tillämpningspraxis som arbetsinkomst, fastän kommunen betalar draget direkt till arbetsgivaren.

Paragrafens 4 mom. föreslås innehålla en förteckning över de inkomstposter som inte beaktas vid fastställandet av den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna. Som arbetsinkomst betraktas inte sådana förmåner eller prestationer som ingår i den lön som är underkastad förskottsnehållning, vilka fås på basis av en anställning men inte som egentligt avtalsenligt vederlag för arbete. Momentet motsvarar delvis till sitt innehåll 1 och 3 mom. i den gällande bestämmelsen samt nuvarande tillämpningspraxis.

I 4 mom. 1 punkten bestäms att en personalförmån som tillhandahållits av arbetsgivaren inte betraktas som sådan lön som utgör grund för dagpenningförmånerna, oavsett om den är beskattningsbar eller skattefri. Med personalförmåner avses förmåner som arbetsgivaren ger sina arbetstagare i annan form än i pengar, oftast förmåner som är avsedda att vara kontinuerliga och som i allmänhet inte utgör villkor för anställningsförhållandet. Eftersom dessa förmåner inte är naturaförmåner som kan likställas med lön,

har deras penningvärde inte fastställts i Skattestyrelsens årliga beslut gällande naturaförmåner. En personalförmån är en kollektiv förmån. Då en sådan förmån beviljas endast vissa personer inom företaget, är det inte fråga om en personalförmån utan om vederlag som betalas för arbete. I detta fall betraktas förmånen som en sådan post som ingår i den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna. Propositionen motsvarar i detta avseende gällande tillämpningspraxis.

I 4 mom. 2 punkten bestäms att en ränteförmån för ett lån som erhållits på grundval av ett anställningsförhållande inte betraktas som sådant vederlag som hör till arbetsinkomsten.

I 4 mom. 3 punkten bestäms om aktier som tecknas på basis av ett anställningsförhållande. Som lön betraktas inte en beskattningsbar eller skattefri rätt att på grundval av ett anställningsförhållande teckna aktier eller andelar i ett samfund till ett lägre pris än det gängse, om förmånen kan utnyttjas av en majoritet av de anställda. I de situationer där rätten att teckna aktier eller andelar i samfund till ett lägre pris än det gängse har begränsats så att den endast gäller vissa personer, kan förmånen betraktas som vederlag för arbete och således som arbetsinkomst. Bestämmelsen motsvarar i detta avseende gällande praxis.

I 4 mom. 4 punkten bestäms om optioner och syntetiska optioner. Som lön betraktas inte en beskattningsbar eller skattefri förmån som uppkommer genom användning av en sådan anställningsoption som avses i 66 § i inkomstskattelagen (1535/1992) eller en prestation som är baserad på ett anställningsförhållande och som i huvudsak fastställs enligt förändringen av värdet på ett bolags aktier. Bestämmelsen motsvarar 3 mom. i den gällande bestämmelsen. Optionssystemen grundar sig på beslut av aktieägarna, inte på de avlöningssystem som företagsledningen fastställer. Värdet på den behållning en arbetstagare har av en optionsrätt uppdagas först då arbetstagaren kan utnyttja sin rätt att köpa aktier i arbetsgivarföretaget. I sådana företag vilkas aktier noteras officiellt grundar sig den behållning optionssystemet eventuellt ger på företagets börsutveckling och den förmån som uppkommer fastställs således helt och

hållet på aktiemarknaden. Arbetstagarens eller hela företags arbetsinsats har alltså ingen direkt inverkan på den erhållna förmånens storlek. Även sådana företag vilkas aktier inte noteras officiellt kan utnyttja anställningsoptionssystem eller därmed jämförbara motivationssystem. Den förmån som erhålls på basis av optionerna är inte heller i dessa företag så fast förbunden med arbetstagarnas arbetsinsats att förmånen borde anses ingå i den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna.

Med en prestation som fastställs enligt värdet på ett bolags aktier avses t.ex. syntetiska optioner. Ett sådant belöningsystem grundar sig på ett visst antal fiktiva (syntetiska) aktier i bolaget, vilkas kurs följer den verkliga börsnoterade aktiens kurs eller det gängse värde för aktien som fastställs på något annat sätt. Arbetstagaren får efter en bestämd tid en kontant betalning som motsvarar behållningen av dessa fiktiva aktiers värdestegring. De syntetiska optionssystemen motsvarar i stor utsträckning det belöningsystem som grundar sig på anställningsoptioner och därför skall de prestationer som erhålls med stöd av dessa system enligt propositionen inte heller räknas som arbetsinkomst.

Värdet på en prestation som tilldelas en arbetstagare kan bestämmas på aktiemarknaden även i andra situationer än de som avses i 4 mom. 4 punkten. Det föreslås att 4 mom. 5 punkten skall innehålla en bestämmelse enligt vilken den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna inte omfattar premier som ges i form av sådana aktier i arbetsgivarbolaget eller ett annat bolag inom samma koncern vilka är föremål för offentlig handel, förutsatt att värdet av den behållning premien ger beror på hur värdet av aktierna utvecklas under en period på minst ett år efter att premien utlovas. En premie som ges i form av en placeringsdeposition eller på något motsvarande sätt betraktas inte heller som sådan lön som utgör grund för dagpenningförmånerna, om värdet av den behållning förmånen ger fastställs på basis av hur värdet på aktierna i arbetsgivarbolaget eller i ett annat bolag som hör till samma koncern utvecklas under minst ett års tid. Eftersom förmånens slutliga värde fastställs på basis av förändringen i värdet på bolagets aktier efter att premien ut-

lovats, kan arbetstagarens arbetsinsats inte direkt anses inverka på förmånens belopp.

Inom aktiepremier systemet kan en del av de premier som betalas i form av aktier betalas kontant för betalning av skatter. Premien kan dessutom helt eller delvis betalas i pengar i stället för i aktier också i de fall då de aktier som behövs inte kan överlätas till alla arbetstagare som hör till en målgrupp. För att en premie som betalas i form av pengar inte skall betraktas som sådan lön som utgör grund för dagpenningförmånerna förutsätts det att den faktiska karaktären av det premier system som avses i denna punkt inte förändras på grund av att premien betalas i pengar i stället för i aktier.

Till den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna hänförs enligt 4 mom. 6 och 7 punkten inte sådan lön för väntetid som avses i arbetsavtalslagen eller ersättning eller annat skadestånd som betalas med anledning av att ett arbetsavtal eller tjänsteförhållande upphör. Enligt arbetsavtalslagen kan arbetsgivaren åläggas betala ersättning till arbetstagaren för ogrundat upphävande av ett arbetsavtal. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan också sinsemellan avtala om att anställningsförhållandet upphör och om den ersättning som betalas till arbetstagaren med anledning av detta. Dessa poster utgör inte vederlag för utfört arbete, utan ersättning för kostnader eller skada. Lön för väntetid är en prestation som till sin karaktär påminner om ränta och som arbetstagaren har rätt till om betalningen av hans eller hennes lön eller någon annan prestation som baserar sig på anställningsförhållandet fördröjs då anställningsförhållandet upphör. Propositionen överensstämmer i detta avseende med vedertagen tillämpningspraxis.

I 4 mom. 8 punkten bestäms om enstaka föreläsnings- eller föredragsarvoden som en anställd i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande får för externa studiedagar. Ett personligt föreläsnings- eller föredragsarvode som betalas av en utomstående hör inte till det vederlag som fås med stöd av det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet och skall således inte betraktas som sådan lön som utgör grund för dagpenningförmånerna. Ett föreläsnings- eller föredragsarvode som har betalats inom arbetsavtals- eller tjänsteförhållan-

det är sådan lön som utgör grund för dagpenningförmånerna. Personliga föreläsnings- och föredragsarvoden som fås på basis av mer omfattande föreläsningsverksamhet kan utgöra grund för dagpenningförmånerna om arvodena enligt 1 mom. 2 punkten anses höra till en företagares arbetsinkomst eller enligt 2 mom. betraktas som arbetsersättning i anslutning till företagsverksamhet.

I 4 mom. 9 punkten bestäms att sådana vinstpremieandelar som har lyfts kontant ur en personalfond eller en fondandel som lyfts ur en personalfond inte betraktas som lön. Andelar som har överförts till en personalfond betraktas inte heller som sådan lön som utgör grund för dagpenningförmånerna. Andelar som en personalfond betalar till sina medlemmar har inte ansetts ingå i den arbetsinkomst som utgör grund för dagpenningförmånerna. Lyftandet av vinstpremier eller betalningen av fondandelar ur en personalfond utgör inte till sin karaktär en sådan förmån som skall betraktas som vederlag för en arbetsprestation. Andelar som lyfts ur en personalfond betraktas således inte som en del av den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna. Bestämmelsen motsvarar delvis 3 mom. i den gällande bestämmelsen.

I 4 mom. 10 punkten bestäms om andra kontanta vinstpremier än sådana vinstpremier som avses i personalfondslagen. Om det vid bolagsstämman fattas beslut om att en del av aktiebolagets vinst skall delas ut till arbetstagarna, är det inte fråga om vederlag som betalas för arbete utan om vinstpremier. Vinstpremier som betalas kontant anses inte höra till den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna om de betalas till hela personalen. Dessutom förutsätts det att grunderna för fastställandet av den kontanta vinstpremien överensstämmer med 2 § 2 mom. i personalfondslagen, att bolagets fria kapital är större än summan av den kontanta vinstpremie som fastställs vid bolagsstämman och den utdelning som betalas till aktieägarna, samt att syftet med de kontanta vinstpremierna inte är att ersätta det lönesystem som fastställts i ett kollektivavtal eller arbetsavtal.

Paragrafens 5 mom. föreslås innehålla en bestämmelse om de villkor som skall vara uppfyllda då den kontanta vinstpremien fastställs för att det skall vara fråga om en sådan

kontant vinstpremie som enligt 4 mom. 10 punkten inte hör till den lön som utgör grund för dagpenningförmånerna. I en sådan situation förutsätts det att ett avtal som är bindande för arbetsgivaren inte har ingåtts beträffande betalningen av vinstpremie, att ägarna vid bolagsstämman fattar ett bindande beslut om utbetalning av kontant vinstpremie efter räkenskapsperiodens slut och att vinstpremierna betalas därefter. Arbetstagarna skall dessutom vara medvetna om att det inte betalas dagpenningpremier på basis av premierna och att man inte intjänar dagpenning med stöd av dem. Detta säkerställs genom en bestämmelse om att ärendet skall behandlas i enlighet med lagen om samarbete inom företag eller på något annat motsvarande sätt.

I 6 mom. bestäms att inkomster som beskattats enligt uppskattning enligt 27 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) på grund av att skattedeklaration inte har inlämnats inte beaktas som arbetsinkomst. Bestämmelsen motsvarar 4 mom. i den gällande bestämmelsen.

I 7 mom. bestäms att det genom förordning av statsrådet skall kunna utfärdas närmare bestämmelser om vilka inkomster som hänförs till den arbetsinkomst som avses i denna paragraf. Bestämmelsen motsvarar 5 mom. i den gällande bestämmelsen.

VI AVDELNINGEN

FINANSIERING AV SJUKFÖRSÄKRINGEN

18 kap. Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter

Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. Paragrafens rubrik ändras. I 1 mom. anges de lagar som innehåller föreskrifter om sådana ersättningar och förmåner som skall finansieras med stöd av denna lag. Till dem hör utöver ersättnings- och förmåner enligt sjukförsäkringslagen dessutom ersättningar och förmåner enligt lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) och lagen om rehabiliteringspenning (611/1991).

Med stöd av denna lag finansieras enligt 2 mom. också de utgifter enligt sjukförsäkringslagen som avses i 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981), vilka ersätts ur sjukförsäkringsfonden, samt 60 procent av Folkpensionsanstaltens alla verksamhetskostnader. I likhet med gällande lag ingår bestämmelserna om finansiering av arbetsplatskassornas verksamhet fortsättningsvis i 16 kap. 2 mom. Paragrafen motsvarar i sak första meningen i 18 kap. 1 § i den gällande lagen.

2 §. Finansiering av sjukförsäkringen. Paragrafens rubrik ändras. De bestämmelser om sjukförsäkringsfondens minimibelopp, statens finansieringsandel och likviditetsbelopp som ingår i den gällande paragrafen flyttas till 3, 13 och 28 §. Statens garantibelopp slopas. Paragrafens 1 mom. föreslås innehålla en motsvarande grundläggande bestämmelse om finansiering av sjukförsäkringen som ingår i andra meningen i 18 kap. 1 § i den gällande lagen. De utgifter som skall finansieras skall betalas ur Folkpensionsanstaltens sjukförsäkringsfond och de skall finansieras med de medel som inflyter av de försäkrades sjukförsäkringspremier och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, statens betalningsandelar samt övriga intäkter som inflyter till sjukförsäkringsfonden. Med de intäkter som årligen inflyter på basis av sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar täcks i första hand Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader som avses i 1 §. Övriga intäkter som inflyter till sjukförsäkringsfonden utgörs av ersättningar som betalas från andra länder för sjukförsäkringsförmåner som personer som är försäkrade utomlands har fått i Finland, samt av retroaktiva betalningar för sjukförsäkringsförmåner som skall återbetalas.

I 2 mom. bestäms att finansieringen av sjukförsäkringen delas upp i finansiering av sjukvårdsförsäkringen och finansiering av arbetsinkomstförsäkringen. Finansieringsgrunden och grunden för premierna och avgifterna skiljer sig från varandra för dessa försäkringars del.

I 3 mom. bestäms om finansieringen av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader som orsakas av verkställigheten av andra förmåner än de sjukvårdsförmåner och arbetsinkomstförmåner som skall finansieras ur

sjukförsäkringsfonden. Dessa verksamhetskostnader finansieras av statens medel. Sådana verksamhetskostnader som finansieras av statens medel är t.ex. de verksamhetskostnader som orsakas av verkställigheten av förmåner som avses i lagen om bostadsbidrag, lagen om studiestöd och lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

3 §. Sjukförsäkringsfondens minimibelopp. Paragrafens rubrik ändras. De bestämmelser om arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och finansiering av semesterkostnader som ingår i den gällande paragrafen flyttas till 7, 12 och 13 §. Bestämmelsen om återbetalning av socialskyddsavgiften flyttas till lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift. Paragrafen skall innehålla en definition av minimibeloppet för sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar, vilket fastställs för tryggande av fondens likviditet. Sättet för beräkning av minimibeloppet ändras så att man vid beräkningen övergår från att beakta utgifterna enligt kassaflödesberäkningen till att beakta utgifterna enligt resultaträkningen och balansräkningen. I övrigt motsvarar definitionen den definition av finansieringstillgångarnas minimibelopp som ingår i 18 kap. 2 § 2 mom. i den gällande lagen.

4 §. Försäkringspremier och försäkringsavgifter. Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens bestämmelse om fastställande av sjukförsäkringspremiern flyttas till 14 §. I 1 mom. finns bestämmelser om de försäkringspremier och försäkringsavgifter som fastställs för de försäkrade och arbetsgivarna för finansiering av sjukförsäkringen. Premierna och avgifterna utgörs av den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

I 2 mom. bestäms att den försäkrades sjukförsäkringspremie skall bestå av två premier som betalas på olika grunder, dvs. av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och sjukförsäkringens dagpenningspremie. Sjukvårdspremien som skall uppbäras hos alla försäkrade motsvarar i fråga om målgruppen och grunderna den försäkrades sjukförsäkringspremie som avses i den gällande lagen. Dagpenningspremien är en ny premie som skall uppbäras på basis av löneinkomsten och företagares arbetsinkomst. Den försäkrades sjukförsäkringspremie skall fortfarande användas

som ett gemensamt begrepp för båda dessa premier då man i lag eller annars avser både sjukvårdspremien och dagpenningepremien och det inte för tydlighetens skull finns skäl att nämna båda premierna separat.

5 §. Den försäkrades betalningsskyldighet. Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens bestämmelse om fastställande av sjukförsäkringspremie enligt företagarkinkomst flyttas till 14 §. I 1 mom. bestäms om den försäkrades allmänna betalningsskyldighet. En person som enligt sjukförsäkringslagen är försäkrad i Finland är skyldig att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie, både sjukvårdspremien och dagpenningepremien. I den gällande lagen finns ingen uttrycklig bestämmelse om betalningsskyldigheten.

Enligt 1 kap. 2 § i den gällande lagen är den som är bosatt i Finland försäkrad i enlighet med sjukförsäkringslagen. Frågan om huruvida en person som flyttar till Finland är bosatt i Finland avgörs enligt 3 och 3 a § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) och för en sådan persons del som vistas eller arbetar utomlands avgörs frågan om huruvida personen är bosatt i Finland enligt 5—8 § i nämnda lag. En arbetstagare som flyttar till Finland är dock enligt 1 kap. 2 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen försäkrad från och med den tidpunkt då arbetet inleds, om han eller hon arbetar i Finland i minst fyra månader utan avbrott. Detsamma gäller företagare som efter att ha flyttat till landet har utövat företagsverksamhet i minst fyra månader utan avbrott. Den sist nämnda bestämmelsen i den gällande lagen tillämpas på samma sätt på arbetstagare och företagare från EU- och EES-länder och på arbetstagare och företagare som flyttar från länder som inte hör till EU eller EES. I 10 § i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet bestäms när personalen vid en utländsk representation i Finland inte är försäkrad i Finland.

Då den försäkrade har avlidit fastställs den försäkrades sjukförsäkringspremie inte för det år under vilket den försäkrade har dött. Denna bestämmelse som ingår i 2 mom. motsvarar 18 kap. 9 § 2 mom. i den gällande lagen.

6 §. Betalningsskyldigheten för pensionstagare som är bosatta utomlands. Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens bestämmelse om fastställande av sjukförsäkringspremie för begränsat skattskyldiga flyttas till 17 §. I 1 mom. bestäms om skyldigheten för en pensionstagare som bor utomlands att betala sjukförsäkringens sjukvårdspremie också efter det att han eller hon inte enligt sjukförsäkringslagen längre är försäkrad i Finland. Bestämmelsen gäller pensionstagare som är bosatta i andra länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz. Finland svarar med stöd av bestämmelserna i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (senare förordningen om social trygghet) för kostnaderna för sjukvård som sådana pensionstagare ges i det land där de är bosatta. Bestämmelsen motsvarar i sak 18 kap. 8 § 1 mom. i den gällande lagen, där betalningsskyldigheten gäller den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Enligt 2 mom. är en pensionstagare som avses i 1 mom. dock inte skyldig att betala sjukvårdspremie om det uppbärs full källskatt på basis av den pensionsinkomst som betalas i Finland. Bestämmelsen motsvarar i sak 18 kap. 8 § 2 mom. i den gällande lagen.

7 §. Arbetsgivarens betalningsskyldighet. Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens bestämmelser om fastställande av sjukförsäkringspremie enligt arbetsinkomst som förvärvats utomlands flyttas till 18 och 19 §. I denna paragraf finns bestämmelser om arbetsgivarens skyldighet att betala arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift. Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift och arbetsgivarens folkpensionsavgift utgör tillsammans arbetsgivarens socialskyddsavgift, vilken regleras i lagen om arbetsgivarens socialskyddsavgift (366/1963).

I paragrafen ingår en hänvisning till lagen om arbetsgivarens socialskyddsavgift, som innehåller procedurbestämmelser om erläggandet av arbetsgivarens socialskyddsavgift, avgiftens grunder, indrivning, debitering och återbäring samt bestämmelser om ändringsökande i fråga om avgiften. Den lön som utgör grund för arbetsgivarens socialskydds-

avgift är densamma som den lön som avses i 11 kap. 2 § 3—5 mom. Bestämmelsen motsvarar delvis 18 kap. 3 § 1 mom. i den gällande lagen.

Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen och dess finansiering

8 §. Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen. Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens bestämmelse om fastställande av sjukförsäkringspremie för pensionstagare som är bosatta utomlands flyttas till 20 §. I 1 mom. bestäms om de utgifter som betalas ur sjukförsäkringsfonden i form av sjukvårdsförmåner och kostnadsersättningar. Sådana utgifter är enligt 1 mom. 1 punkten de ersättningar för vård och undersökningar, ersättningar för resekostnader och läkemedelsersättningar som avses i gällande lag samt enligt 2 punkten de utgifter för rehabilitering som avses i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten. Ur sjukförsäkringsfonden betalas enligt 1 mom. 3 punkten sådana ersättningar som med stöd av 13 kap. 11 § i den gällande lagen skall betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse. Ur sjukförsäkringsfonden betalas enligt 1 mom. 4 punkten de sjukvårdskostnader som Folkpensionsanstalten finansierar på basis av att de hör till de utgifter som anses ingå i grundskyddsandelen enligt 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

Ur sjukförsäkringsfonden betalas dessutom enligt 1 mom. 5 punkten sådana kostnader för sjukvård som en person som är försäkrad i Finland har fått utomlands, för vilkas ersättande Finland svarar enligt förordningen om social trygghet eller internationella fördrag. Till de utgifter som skall betalas hör också kostnaderna för sjukvård som en person som tillfälligt vistas i Finland har fått här, om personen inte är försäkrad i Finland och Finland med det land där personen är bosatt har avtalat om att man länderna emellan avstår från ersättandet av sjukvårdskostnader. Finland har t.ex. med de andra nordiska länderna avtalat om att kostnaderna för sjukvård som getts i ett annat land inte ersätts.

I 2 mom. bestäms om de verksamhetskostnader Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av sjukvårdsförsäkringens för-

måner och ersättningar för sjukvård och rehabilitering. Dessa verksamhetskostnader utgör en del av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen. Till dessa verksamhetskostnader hänförs också de avgifter Folkpensionsanstalten enligt 20 kap. 5 § betalar till dem som tillhandahåller tjänster för samordning av resor.

I 3 mom. bestäms att de ökningarna av sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar som behövs för tryggande av fondens minimibelopp jämföras med de övriga utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 1 mom.

I 4 mom. bestäms att de prestationer som retroaktivt betalats till sjukförsäkringsfonden skall dras av från de utgifter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten. Sådana retroaktiva prestationer kan förekomma t.ex. då ett försäkringsbolag i efterskott betalar ersättning för ett läkararvode. Om personen i fråga redan av Folkpensionsanstalten har hunnit få sjukförsäkringsersättning för läkararvodet, betalar försäkringsbolaget den del av beloppet som motsvarar ersättningen direkt till Folkpensionsanstalten.

9 §. De försäkrades finansieringsandel. Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens procedurbestämmelser flyttas till 5 och 31 §. I paragrafen bestäms om de försäkrades andel av sjukvårdsförsäkringens finansiering. De försäkrade skall finansiera 50 procent av de utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 8 §, med undantag för de kostnader som avses i 8 § 1 mom. 5 punkten. Man utgår från denna finansieringsandel då beloppet för sjukförsäkringens sjukvårdspremie fastställs för år 2006 och även därefter. I 20 § bestäms om premieprocentensatserna för sjukvårdspremierna år 2006. De premier som uppbärs efter år 2006 fastställs enligt 23 §.

10 §. Statens finansieringsandel. Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens bestämmelse om lån ur fondens medel upphävs som obehövlig, eftersom en motsvarande bestämmelse ingår i folkpensionslagen. I paragrafen bestäms om statens andel av sjukvårdsförsäkringens finansiering. Enligt förslaget skall de ersättningar för sjukvård som avses i 8 § 1 mom. 5 punkten, vilka skall betalas från Finland till utlandet, liksom de sjukvårdsförsäkringskostnader som orsakas av sjukvård som ges utlänningar i Finland

och som Finland svarar för, i första hand täckas med de ersättningar för sjukvårdskostnader som fås från utlandet. Staten svarar för dessa kostnader till den del de kostnadsersättningar som Finland skall betala är större än de kostnadsersättningar Finland får. Av de övriga utgifter som avses i 8 § finansieras 50 procent av statens medel.

Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen och dess finansiering

11 §. *Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen.* Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens procedurbestämmelser flyttas till 29, 31, 32 och 34 §. I 1 mom. bestäms om de dagpenningförmåner och kostnadsersättningar som hör till arbetsinkomstförsäkringen. Till de utgifter som skall finansieras ur sjukförsäkringsfonden hör enligt 1 mom. 1 punkten dagpenningförmåner enligt gällande lag, vilka utgörs av sjukdagpenning, särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt partiell föräldrapenning. Den rehabiliteringspenning som avses i 2 § i lagen om rehabiliteringspenning utgör också en sådan dagpenningförmån som omfattas av arbetsinkomstförsäkringen.

I 1 mom. 2 punkten bestäms att sådan dagpenning som enligt 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare anses ingå i grundskyddsandelen också hör till de utgifter som omfattas av arbetsinkomstförsäkringen.

I 1 mom. 3 punkten bestäms att ersättningar för de kostnader som avses i 13 kap. i den gällande lagen och som orsakas av att företagshälsovård ordnas hör till de utgifter som omfattas av arbetsinkomstförsäkringen. De ersättningar Folkpensionsanstalten betalar till Studenternas hälsovårdsstiftelse för ordnande av hälso- och sjukvård för studerande finansieras dock i enlighet med 9 och 10 § som sådana utgifter som hör till sjukvårdsförsäkringen. Till de utgifter som omfattas av arbetsinkomstförsäkringen hör dessutom enligt 1 mom. 4 punkten de ersättningar för semesterkostnader som Folkpensionsanstalten med stöd av 14 kap. i den gällande lagen betalar till arbetsgivarna.

I 2 mom. bestäms om de verksamhetskost-

nader Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av de förmåner och ersättningar som avses i 1 mom. Dessa betraktas som sådana utgifter som omfattas av arbetsinkomstförsäkringen.

I 3 mom. bestäms på motsvarande sätt som i 8 § 3 mom. att utgifterna för tryggnade av sjukförsäkringsfondens minimibelopp betraktas som utgifter för arbetsinkomstförsäkringen.

I 4 mom. finns en bestämmelse enligt viken de utgifter som orsakas av dagpenningarna minskas med de prestationer som retroaktivt betalats till sjukförsäkringsfonden.

12 §. *Arbetsgivarnas samt löntagarnas och företagarnas finansieringsandel.* Paragrafens rubrik ändras. Den gällande paragrafens bestämmelse om Folkpensionsanstaltens tillsynsrätt flyttas till 36 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om arbetsgivarnas samt löntagarnas och företagarnas andel av arbetsinkomstförsäkringens finansiering. Enligt 1 mom. skall arbetsgivarna samt löntagarna och företagarna tillsammans finansiera utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen, med undantag för de utgifter som enligt 13 § skall finansieras av statens medel. För finansiering av utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen betalar arbetsgivarna arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och hos löntagarna och företagarna uppbärs sjukförsäkringens dagpenningsspremie.

I 2 mom. bestäms om arbetsgivarnas samt löntagarnas och företagarnas finansieringsandelar. Arbetsgivarna skall finansiera 73 procent av utgifterna. Löntagarna och företagarna skall tillsammans finansiera 27 procent av utgifterna. Dessa finansieringsandelar gäller arbetsinkomstförsäkringens finansiering det år då lagen träder i kraft. De finansieringsandelar som iakttas därefter bestäms i enlighet med 24 §. I 21 § fastställs premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningsspremie för det år då lagen träder i kraft och i 22 § bestäms om avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

13 §. *Statens finansieringsandel.* Paragrafens rubrik ändras. Av de kompletterande bestämmelserna i den gällande paragrafen flyttas en del till 31 § och till 20 kap. 6 §. Bestämmelsen enligt vilken en felaktig avgift inte indrivs om avgiften är liten upphävs som

obehövlig, eftersom man med stöd av bestämmelserna i förordningen om skatteuppbörd (903/1978) kan avstå från att indriva små avgifter. I paragrafen bestäms om de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som finansieras av statens medel. Av statens medel finansieras sådan sjukdagpenning, föräldrapenning och specialvårdspenning samt rehabiliteringspenning som uppgår högst till det minimibelopp som anges i lag. Av statens medel finansieras dock inte sådan dagpenning eller rehabiliteringspenning vars belopp uppgår högst till det minimibelopp som anges i lag till följd av sådan samordning som inverkar på förmånens belopp. Av statens medel finansieras enligt 2 § 1 mom. i den gällande lagen minimidagpenningkostnaderna i samband med föräldradagpenningen och specialvårdspenningen, men däremot inte utgifterna för sjukdagpenningen.

Grunderna för den försäkrades sjukförsäkringspremie

14 §. *Grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie.* I denna paragraf bestäms om grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie. Enligt 1 mom. fastställs premien på basis av den inkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen. Grunden för premien är således densamma som grunden för den försäkrades sjukförsäkringspremie enligt 4 § i den gällande lagen. I 2 mom. finns bestämmelser om grunden för den premie som uppbärs hos företagare, i 16 § finns bestämmelser om grunden för premien för personer som arbetar som begränsat skattskyldiga i Finland, i 17 § bestäms om utlandsarbetsinkomst som grund för premien och i 18 § bestäms om försäkringslön som grund för premien.

Enligt 2 mom. skall den arbetsinkomst för respektive år som fastställts för en försäkrad med stöd av lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare ersätta personens förvärvsinkomster från företagsverksamheten då sjukvårdspremien fastställs. Med en företagares arbetsinkomst avses den fastställda arbetsinkomst som avses i 7 § 2 mom. i lagen om pension för företagare. För lantbruksföretagare fastställs premien på motsvarande sätt på basis av den arbetsinkomst som fastställts med stöd av la-

gen om pension för lantbruksföretagare. Den fastställda arbetsinkomsten utgör grund för sjukvårdspremien även då företagaren med stöd av 7 § 3 eller 4 mom. i lagen om pension för företagare betalar en pensionsförsäkringspremie som är nedsatt eller förhöjd i förhållande till den fastställda arbetsinkomsten.

De inkomster som företagarens arbetsinkomst ersätter utgörs enligt 2 mom. 1—6 punkten av den löneinkomst eller förvärvsinkomstandel som företagaren, dennes make eller familjemedlem, en dödsbodelägare, en delägare i en sammanslutning eller en lantbruksföretagare har fått av företagsverksamheten samt arbetsersättning och bruksavgift från det egna företaget. Arbetsinkomsten ersätter enligt 2 mom. 7—9 punkten också förvärvsinkomsten av renskötsel, värdet av leveransarbete, förvärvsinkomstandelen av dividend som en delägare fått från ett bolag samt förtäckt dividend då arbetstagaren inte står i anställningsförhållande till bolaget i fråga. Bestämmelsen motsvarar i övrigt i sak 18 kap. 5 § 1 mom. i den gällande lagen, men nettoinkomsten av skogsbruk har utelämnats ur bestämmelsen såsom obehövlig. Bestämmelsen har också utökats med en ny inkomstpost som ersätts av arbetsinkomsten, dvs. sådan bruksavgift som avses i 25 § 1 mom. 2 punkten i lagen om förskottsutbörd, för att den som tecknat en företagarpensionsförsäkring inte skall behöva betala dubbel sjukvårdspremie på basis av den. Bruksavgifter utgörs t.ex. av upphovsrättsavgifter.

När en företagares sjukvårdspremie fastställs iakttas enligt 3 mom. i tillämpliga delar vad som bestäms om beräkning av den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen. Det förvärvsinkomstavgdrag som får göras vid kommunalbeskattningen räknas således på basis av den arbetsinkomst som ersätter förvärvsinkomsten. Från grunden för sjukvårdspremien minskas emellertid inte den lagstadgade pensionsförsäkringspremie som bestäms på basis av företagarpensionsförsäkringen. Bestämmelsen motsvarar 18 kap. 5 § 3 och 4 mom. i den gällande lagen.

15 §. *Grunden för sjukförsäkringens dagpenningspremie.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om grunden för sjukförsäk-

ringens föreslagna dagpenningsspremie. Enligt den huvudregel som ingår i 1 mom. fastställs dagpenningsspremierna på basis av den försäkrades beskattningsbara löneinkomst och arbetsinkomst. I 3 mom. samt i 16—18 § finns bestämmelser om de grunder för premien som avviker från huvudregeln.

I 2 mom. bestäms om den beskattningsbara löneinkomst som utgör grund för sjukförsäkringens dagpenningsspremie. Den lön som avses i 11 kap. 2 § 3—5 mom. är sådan löneinkomst som utgör grund för dagpenningsspremierna. Denna lön motsvarar i sak det lönebegrepp som ingår i 7 § i lagen om pension för arbetstagare.

I 3 mom. bestäms om grunden för dagpenningsspremierna då den försäkrade är en företagare som är försäkrad med stöd av lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare. På motsvarande sätt som i 14 § utgör företagarens fastställda arbetsinkomst grund för dagpenningsspremierna och ersätter de inkomster av företagsverksamheten som utgör grund för dagpenningsspremierna. De inkomster som ersätts av arbetsinkomsten är desamma som i 14 §, med undantag för bruksavgift från eget företag, förvärvsinkomstandelen av dividend och föräckt dividend. De sist nämnda inkomsterna utgör inte grund för dagpenningsspremierna eller för dagpenningsspremierna.

I 4 mom. bestäms om grunden för dagpenningsspremierna då den försäkrade inte är skyldig att teckna försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare eller i de fall då företagaren är befriad från försäkringsskyldighet. Grunden för dagpenningsspremierna utgörs då av den arbetsinkomst som avses i 3 mom. 1—8 punkten samt av den löneinkomst som fås t.ex. med stöd av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande och som inte ingår i företagarens arbetsinkomst.

16 §. Löneinkomst som begränsat skattskyldiga fått i Finland som grund för premien. I denna paragraf bestäms om grunden för sjukförsäkringens sjukvårdsspremie och dagpenningsspremie för en person som arbetar som begränsat skattskyldig i Finland. Premierna bestäms för löneinkomstens del på basis av den lön som i Finland är underkastad källskatt. För artisters och sportutövares del ut-

görs grunden för premien av den personliga ersättning som är underkastad källskatt, vilken det bestäms om i 3 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978). Förslaget innebär en ändring i praxis enligt 18 kap. 6 § i den gällande lagen, i och med att också ersättningar som begränsat skattskyldiga sportutövare fått skall utgöra grund för premierna. Dessutom utgör det en nyhet att grunden för premien också gäller i fråga om den föreslagna nya dagpenningsspremierna.

17 §. Utlandsarbetsinkomst som grund för premien. I 1 mom. bestäms om grunden för sjukförsäkringens sjukvårdsspremie och dagpenningsspremie i de fall då en person som arbetar utomlands får sådan skattefri utlandsarbetsinkomst som avses i 77 § i inkomstskattelagen och personens pensionskydd inte antingen obligatoriskt eller frivilligt har ordnats med stöd av lagen om pension för arbetstagare (395/1961), lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985). Grunden för premien gäller både i fråga om sjukvårdsspremierna och i fråga om den föreslagna dagpenningsspremierna. I övrigt motsvarar bestämmelsen 18 kap. 7 § 1 mom. i den gällande lagen.

Om en person som får skattefri utlandsarbetsinkomst är försäkrad med stöd av lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare, används på samma sätt som för andra företagare i stället för lönen företagarens fastställda arbetsinkomst som grund för hans eller hennes sjukvårdsspremie och dagpenningsspremie. I 2 mom. finns bestämmelser om detta.

18 §. Försäkringslön som grund för premien. I paragrafen bestäms om de situationer då den försäkringslönen som avses i 7 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare används som grund för sjukförsäkringens sjukvårdsspremie och dagpenningsspremie. Försäkringslönen används enligt 1 mom. som grund för premierna i stället för sådan utlandsarbetsinkomst som avses i 77 § i inkomstskattelagen och enligt 2 mom. i stället för löneinkomsten för en begränsat skattskyldig. Det förutsätts i båda fallen att pensionskyddet för den som arbetar utomlands har ordnats med stöd av en

sådan pensionslag som nämns i paragrafen. Den hänvisning till 7 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare som ingår i 1 mom. skall korrigeras att gälla 5 mom. i samma paragraf. Försäkringslönen skall också användas som grund för den föreslagna dagpenningenspremie. I övrigt motsvarar 1 och 2 mom. i den föreslagna paragrafen i sak 7 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen.

19 §. Pension som betalas till utlandet som grund för premien. I denna paragraf bestäms om grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie för en begränsat skattskyldig pensionstagare som bor utomlands. Premien fastställs på basis av den pension som betalas till utlandet då pensionstagaren med stöd av 6 § är betalningsskyldig. Paragrafen motsvarar i sak 18 kap. 8 § 3 mom. i den gällande lagen.

Försäkringspremiernas och försäkringsavgifternas belopp och justeringen av dem

20 §. Sjukförsäkringens sjukvårdspremie. I 1 mom. bestäms premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie för det år då lagen träder i kraft. Enligt propositionen skall premieprocentsatsen första året vara 1,33. Grunden för premien utgörs av den försäkrades alla inkomster som beskattas vid kommunalbeskattningen, dvs. av löne-, pensions- och förmånsinkomster samt övriga förvärvsinkomster. För företagare som är försäkrade enligt företagarpensionslagarna fastställs premien på basis av den fastställda arbetsinkomsten. Då premierna fastställs för begränsat skattskyldiga och för dem som arbetar utomlands används de särskilda grunder för premien som anges i 16—19 §.

I 2 mom. bestäms om den sjukvårdspremie på 0,17 procentenheter som uppbärs hos vissa försäkrade utöver den sjukvårdspremie som uppbärs hos alla försäkrade. Premien fastställs på basis av sådana förvärvsinkomster som inte utgör löneinkomst, arbetsinkomst eller inkomst som fås i stället för löne- eller arbetsinkomst. Den föreslagna premieandelen på 0,17 procentenheter betalas således på basis av pensionsinkomst, förmånsinkomst och annan sådan förvärvsinkomst på grundval av vilken den nya dagpenningenspre-

mien inte betalas. Beloppet av sjukvårdspremierna har beräknats så att premierna tillsammans skall räcka till för finansieringen av de försäkrades andel av de uppskattade utgifterna för sjukvårdsförsäkringen år 2006. Det sammanlagda beloppet av den sjukvårdspremie som betalas på basis av pensions- och förmånsinkomsterna motsvarar den försäkrades sjukförsäkringspremie som uppbärs år 2005.

I 3 mom. bestäms att premieandelen på 0,17 procentenheter betalas på basis av differensen mellan den inkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen, vilken utgör grund för sjukvårdspremien, och den beskattningsbara löne- och arbetsinkomst som utgör grund för dagpenningenspremie. Detta förfarande möjliggör att de avdrag som får göras från förvärvsinkomsterna vid kommunalbeskattningen inte vid beskattningen på nytt måste fördelas på de olika inkomstlagen vid fastställandet av betalningsandelen på 0,17 procentenheter. De avdrag som i samband med beräkningen av den högre premieandelen får göras vid kommunalbeskattningen hänförs sig alltid i första hand till pensions- och förmånsinkomsterna, vilket är till fördel för den försäkrade. Det föreslagna förfarandet inverkar inte på beaktandet av avdragen vid beskattningen.

Om den försäkrades pensions- och förmånsinkomster är små i förhållande till löne- och arbetsinkomsterna, är det möjligt att hans eller hennes sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomster som utgör grund för sjukvårdspremien till följd av skatteavdrag är mindre än eller lika stora som det sammanlagda beloppet av de beskattningsbara löne- och arbetsinkomster som utgör grund för hans eller hennes dagpenningenspremie. I detta fall behöver den försäkrade inte betala sjukvårdspremiens premieandel på 0,17 procentenheter fastän han eller hon får pensions- eller förmånsinkomster.

21 §. Sjukförsäkringens dagpenningenspremie. I denna paragraf bestäms premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningenspremie som uppbärs hos löntagare och företagare för det år då lagen träder i kraft. Löntagarnas och företagarnas nya dagpenningenspremie utgör 0,77 procent av löne- och arbetsinkomsten och av de andra grunder för

premien som avses i 15—18 §.

22 §. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift utgör det år då lagen träder i kraft 2,06 procent av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift. Avgiften är lika stor för alla arbetsgivare.

23 §. Justering av sjukförsäkringens sjukvårdspremie. I denna paragraf bestäms om justeringen av sjukförsäkringens sjukvårdspremie efter lagens ikraftträdande. Paragrafen tillämpas första gången då sjukvårdspremien fastställs för år 2007. Enligt 1 mom. skall premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie som uppbärs hos alla försäkrade fastställas så att man med intäkterna av de premier som avses i 20 § och med statens finansieringsandel kan täcka följande års uppskattade utgifter för sjukvårdsförsäkring. Premieprocentsatsen justeras med två decimalers noggrannhet och med iakttagande av normala avrundningsregler. Vid justeringen av sjukvårdspremiens belopp beaktas de finansieringsandelar som föreskrivs i 9 och 10 §. Av andra utgifter än de som helt finansieras av staten finansieras alltid hälften med intäkterna av sjukvårdspremierna och hälften med statens andel. Vid justeringen av sjukvårdspremien skall differensen mellan den premie som betalas på basis av pensions- och förmånsinkomster och den premie som betalas på basis av alla förvärvsinkomster även i fortsättningen vara 0,17 procentenheter.

I 2 mom. bestäms om sättet för justering av sjukvårdspremien. Sjukvårdspremien justeras årligen genom en särskild lag som stiftas på förhand. I denna lag kan man samtidigt också bestämma om de ändringar som eventuellt görs i avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares folkpensionsavgift.

24 §. Justering av sjukförsäkringens dagpenningsskatt och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. I 1 mom. bestäms att premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningsskatt och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift årligen skall justeras på förhand så att man med intäkterna av premierna och avgifterna och med statens finansieringsandel kan täcka de utgifter för arbetsinkomstförsäkring som avses i 11 §. De ändringar i utgifterna för arbetsinkomstförsäkring som sker efter det

år då lagen träder i kraft finansieras så att den andel av ändringarna som skall täckas med försäkringspremier och försäkringsavgifter finansieras genom att premieprocentsatsen för dagpenningsskatten och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift justeras med lika många procentenheter. Justeringen av premierna och avgifterna görs med två decimalers noggrannhet och med iakttagande av normala avrundningsregler.

I 2 mom. föreslås att premieprocentsatsen för dagpenningsskatten och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift skall justeras genom förordning av statsrådet. Grunderna för justeringen av premierna och avgifterna är fastställda i lag, så det ges inte utrymme för prövning vid fastställandet av premierna och avgifterna. Justeringen görs en gång per år. Justeringen av dagpenningsskattens premie för följande år skall göras före den 23 november. Då är det möjligt att beakta dagpenningsskattens premie till ett riktigt belopp på följande års skattekort, som i allmänhet träder i kraft i början av februari. Samma tidsfrist tillämpas också vid justeringen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

25 §. Beaktande av överföringen av medel inom sjukförsäkringsfonden. I denna paragraf bestäms under vilket kalenderår de överföringar av medel som skett inom sjukförsäkringsfonden skall beaktas. Om utgifterna för sjukvårdsförsäkring eller arbetsinkomstförsäkring under året ökar mer än man kunnat förutse och om ökningen av utgifterna finansieras inom sjukförsäkringsfonden utan statens likviditetsbelopp, beaktas överföringen av medel mellan sjukvårdsförsäkring och arbetsinkomstförsäkring då försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel för följande år fastställs.

26 §. Beaktande av sjukförsäkringsfondens underskott och överskott. Det föreslås att man i denna paragraf skall fastställa de gränser inom vilka det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar kan variera utan att det inverkar på de framtida försäkringspremierna och försäkringsavgifterna eller på statens andel. Om man på hösten, i samband med att följande års försäkringspremier och försäkringsavgifter samt statens finansieringsandel fastställs,

uppskattar att sjukförsäkringsfondens minimibelopp följande år skulle underskrida åtta procent av de totala utgifterna för sjukförsäkringen under året, beaktas det beräknade underskottet då försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens andel för följande år fastställs. På motsvarande sätt beaktas det överskott som förväntas inflyta till sjukförsäkringsfonden. Överskottet utgörs av den del av sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar som överskrider tio procent av de totala utgifterna för sjukförsäkringen under året.

27 §. Statens likviditetsbelopp. I 1 mom. bestäms om statens likviditetsbelopp som betalas till Folkpensionsanstaltens sjukförsäkringsfond. Genom detta belopp tryggas sjukförsäkringsfondens dagliga likviditet. Folkpensionsanstalten återbetalar beloppet då det inte längre behövs för tryggnad av likviditeten. I praktiken har beloppet kunnat återbetalas inom samma månad. Bestämmelsen motsvarar i sak 18 kap. 2 § 3 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. bestäms att det beräknade likviditetsbelopp som inte har återburits vid årets slut minskar beloppet av statens finansieringsandel för följande år.

Enligt 3 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om det förfarande som skall iaktas vid betalningen av likviditetsbeloppet.

28 §. Utredningar för justering av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens andel. I denna paragraf bestäms om de utredningar som behövs för den årliga justeringen av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna. Finansieringsberäkningarna behövs också vid fastställandet av statens finansieringsandel som ingår i statens budgetproposition.

I 1 mom. bestäms att Folkpensionsanstalten för utarbetande av budgetpropositionen varje år senast den 15 maj skall tillställa social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av utgifterna för de ersättningar och förmåner som skall betalas ur sjukförsäkringsfonden samt av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader under följande år. Kalkylerna skall också innehålla en beräkning av den premieprocentsats och avgiftsprocentsats som skall fastställas för försäkringspremierna

och försäkringsavgifterna för följande år. Folkpensionsanstalten skall samtidigt göra en beräkning av det eventuella underskottet eller överskottet i fråga om sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar samt en beräkning av det likviditetsbelopp som inte återburits under det innevarande året. Beräkningarna skall justeras om de uppgifter de baserar sig på har förändrats väsentligt. För justering av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna skall beräkningarna justeras senast den 15 oktober. Bestämmelserna om de uppgifter som skall tillställas social- och hälsovårdsministeriet ingår för närvarande i 40 § 1 mom. i sjukförsäkringsförordningen.

I 2 mom. ges en möjlighet att genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärda närmare bestämmelser om de utredningar som behövs för justeringen av beloppet av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel.

Procedurbestämmelser och bestämmelser om ändringssökande

29 §. Tillämpning av lagen om förskotts-uppbörd. Enligt 1 mom. gäller i fråga om förskottsinnehållning av en försäkrads sjukförsäkringspremie vad som bestäms i lagen om förskottsuppbörd. Arbetsgivaren innehåller senast den tionde dagen i månaden efter lönebetalningen i samband med förskottsinnehållningen av skatt också sjukvårdspremien och dagpenningspremien, eftersom premierna ingår i den skattskyldiges förskottsinnehållningsprocent som meddelas av skatteförvaltningen. En sjukkasse skall innehålla dagpenningspremien i samband med betalningen av kompletteringsdagpenning och dagpenningspremien skall också innehållas av den som betalar arvoden till en sportutövare. Den dagpenningspremie som fastställs för företagare uppbärs i samband med förskottsskatten, så företagaren behöver inte betala den separat.

I 2 mom. bestäms om en finsk arbetsgivarers skyldighet att verkställa förskottsinnehållning på basis av försäkringslönen för en försäkrad som får skattefri utlandsarbetsinkomst. Skyldigheten att verkställa förskottsinnehållning gäller förutom sjukvårdspremi-

en även den föreslagna dagpenningpremien. I övrigt motsvarar bestämmelsen 18 kap. 11 § 2 mom. i den gällande lagen.

30 §. Arbetsgivarens anmälningsskyldighet. I denna paragraf bestäms att arbetsgivaren i samband med lönebetalningen skall informera löntagaren om beloppet av sjukförsäkringens dagpenningsskatt som uppburits i samband med förskottsinnehållningen. I praktiken kan anmälan ske så att det i löneintyget reserveras en punkt för de nya uppgifterna. I löneintyget antecknas beloppet av den premie som uträknats på basis av den betalda lönen och den premieprocentsats som meddelats av skatteförvaltningen. Den premie som innehållits i förskott och den slutliga premien kan avvika från varandra i det fall då förskottsinnehållningen verkställs på basis av den totala lönen, fastän den lön som utbetalas innehåller sådana poster som inte utgör grund för den slutliga premien. Dagpenningsskattens slutliga belopp fastställs i samband med den slutliga beskattningen.

31 §. Tillämpning av lagen om beskattningsförfarande. I 1 mom. bestäms att bestämmelserna angående kommunalbeskattning i lagen om beskattningsförfarande i vissa fall skall tillämpas på den försäkrades sjukförsäkringspremie. Lagen tillämpas då det beviljas lättnad eller uppskov i fråga om den försäkrades sjukförsäkringspremie. Lättnaden beviljas av kommunen och uppskovet av skatteverket. I lagen om beskattningsförfarande finns också bestämmelser om förfarandet vid ansökan om lättnad och uppskov och om grunderna för beviljandet av lättnad eller uppskov. Den nämnda lagen tillämpas också då den försäkrades sjukförsäkringspremie fastställs i efterskott samt vid beskattningsförfarandet i övrigt. Om ingen sjukförsäkringspremie har fastställts eller om den har fastställts till ett alltför litet belopp, kan den fastställas i efterskott för högst fem år i enlighet med vad som bestäms i lagen om beskattningsförfarande. Bestämmelsen motsvarar delvis 18 kap. 9 § 1 och 3 mom. och 11 § 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. bestäms om ändringssökande i fråga om den försäkrades sjukförsäkringspremie. Även vid ändringssökandet iakttas bestämmelserna i lagen om beskattningsförfarande. Folkpensionsanstalten och skatte-

ombudet skall fortfarande ha rätt att söka ändring i en försäkrads sjukförsäkringspremie. Bestämmelsen motsvarar till denna del bestämmelsen i 18 kap. 11 § 1 mom. i den gällande lagen. Bestämmelserna om sökande av ändring i arbetsgivares sjukförsäkringsavgift ingår i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift.

32 §. Tillämpning av vissa lagar som gäller beskattning. Enligt 1 mom. gäller angående uppörd, indrivning och återbäring av den försäkrades sjukförsäkringspremie vad som bestäms i lagen om skatteuppörd (611/1978). Bestämmelsen motsvarar i sak bestämmelsen i 18 kap. 11 § 1 mom. i den gällande lagen.

I 2—4 mom. bestäms om indrivning av den försäkrades sjukförsäkringspremie då den försäkrade är begränsat skattskyldig. Då tillämpas bestämmelserna i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet. Bestämmelserna motsvarar i sak 18 kap. 11 § 3—5 mom. i den gällande lagen.

33 §. Indrivning av försäkringspremier och försäkringsavgifter i utskökningsväg. Enligt denna paragraf kan en försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som lämnats obetald indrivnas i utskökningsväg utan dom eller beslut. Vid indrivningen av premien eller avgiften samt dröjsmålsräntan tillämpas bestämmelserna i lagen om indrivning av skatter och avgifter utskökningsväg (367/1961). Paragrafen motsvarar 18 kap. 13 § 3 mom. i den gällande lagen.

34 §. Redovisning av den försäkrades sjukförsäkringspremie och källskatt. I 1 mom. bestäms om skatteförvaltningens redovisning av de försäkrades sjukförsäkringspremier till Folkpensionsanstalten, varvid bestämmelserna i lagen om skatteredovisning (523/1998) tillämpas. Förskottsinnehållningen som också innefattar sjukförsäkringspremien betalas till skatteförvaltningen senast den tionde dagen i månaden efter den då förskottsinnehållningen verkställdes. Skatteförvaltningen redovisar sjukförsäkringspremierna till Folkpensionsanstalten i slutet av samma månad. I 1 mom. ingår också bestämmelser om redovisningen av sjukförsäkringspremier som uppburits hos begränsat skattskyldiga samt om redovis-

ningen av den källskatteandel som skall inräknas till Folkpensionsanstalten i stället för begränsat skattskyldiga pensionstagares sjukförsäkringspremie. Det föreslås att sjukförsäkringsförordningens bestämmelse om tidpunkten för den redovisning som gäller begränsat skattskyldiga skall överföras till lagen.

I 2 mom. bestäms att skatteförvaltningen vid redovisningen av den försäkrades sjukförsäkringspremie till sjukförsäkringsfonden skall redovisa sjukvårdspremierna och dagpenningsskattorna separat.

35 §. Betalning av statens andel. I denna paragraf bestäms om betalningen av statens finansieringsandelar till Folkpensionsanstalten. De förskottsbetalningar som skall erläggas varje månad gäller statens finansieringsandel av de utgifter för sjukvårdsförmåner som avses i 10 § samt av de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som avses i 13 §. Med statens förskottsbetalningar finansieras också de verksamhetskostnader som avses i 2 § 3 mom. Närmare bestämmelser om sättet och tiden för förskottsbetalningarna utfärdas genom förordning av statsrådet. I fråga om statens andel av minimidagpenningen motsvarar paragrafen i sak bestämmelsen i sista meningen i 18 kap. 2 § 1 mom. i den gällande lagen.

36 §. Folkpensionsanstaltens tillsyns rätt. I denna paragraf bestäms på motsvarande sätt som i 18 kap. 12 § i den gällande lagen att Folkpensionsanstalten skall ha rätt att utöva tillsyn över fastställelse, debitering, uppbörd och redovisning av den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. I praktiken sker Folkpensionsanstaltens tillsyn över premierna och avgifterna vid skatteverken. Därför skall Folkpensionsanstalten fortsättningsvis ha rätt att granska beskattningshandlingarna vid skatteverken till den del det behövs för att man skall kunna konstatera att premierna och avgifterna är riktiga.

19 kap. **Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter**

3 §. Uppgifter av skatteförvaltningen. Paragrafen utökas med ett nytt 2 mom., där det bestäms om Folkpensionsanstaltens och soci-

al- och hälsovårdsministeriets rätt att av skatteförvaltningen få statistiska uppgifter om grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie. Uppgifterna behövs vid den årliga utredningen av behovet av att justera sjukförsäkringens sjukvårdspremie.

7 §. Uppgifter till skatteförvaltningen för uppbörd av sjukförsäkringspremie och sjukförsäkringsavgift. Paragrafens rubrik ändras. I paragrafen bestäms om rättigheten och skyldigheten att lämna sådana uppgifter som behövs vid uppbörden av försäkringspremier och försäkringsavgifter. Det föreslås att hänvisningsbestämmelsen i 1 mom. 1 punkten skall ändras samt att den försäkrades sjukförsäkringspremie skall ersättas med sjukförsäkringens sjukvårdspremie som uppbärs hos pensionstagare.

I 1 mom. 3 punkten ersätts den lön som erhållits för utlandsarbete, vilken definieras med hjälp av laghänvisningar, med den försäkringslön som avses i 18 kap. 19 §.

Det föreslås att bestämmelsen i 3 mom. om arbetsgivarens skyldighet att lämna uppgifter om lönen för arbetstagare som arbetar utomlands skall upphävas såsom onödig, eftersom en motsvarande bestämmelse har tagits in i 17 § i lagen om beskattningsförfarande.

20 kap. **Särskilda bestämmelser**

6 §. Fördelningen av beskattningskostnaderna. De kostnader skatteförvaltningen förorsakas av skötseln av de uppgifter som avses i sjukförsäkringslagen utgör en del av helhetskostnaderna för beskattningen, av vilka Folkpensionsanstaltens andel enligt 11 § i lagen om skatteförvaltningen (1557/1995) utgör 8,4 procent. Paragrafen motsvarar i sak bestämmelsen i 18 kap. 13 § 2 mom. i den gällande lagen. Det föreslås att paragrafen skall flyttas från den avdelning som gäller finansiering till kapitlet med särskilda bestämmelser, eftersom den gäller dels de kostnader som orsakas vid uppbörden av försäkringspremier och försäkringsavgifter, dels mer allmänt de kostnader som orsakas t.ex. vid lämnandet av olika uppgifter till skatteförvaltningen.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2006.

I 2 mom. bestäms att denna lag första

gången tillämpas på sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsskatt som betalas för år 2006. Förskottsinnehållningen verkställs dock på basis av den försäkrades sjukförsäkringspremie som gäller i slutet av år 2005 tills de nya förskottsinnehållningsgrunderna för år 2006 träder i kraft. Eventuella fel som skett vid förskottsinnehållningen i början av året rättas i samband med att den slutliga beskattningen fastställs.

I 3 mom. bestäms att denna lag skall tillämpas på arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som erläggs på basis av löner som betalas den 1 januari 2006 och därefter.

Arbetsgivarna kommer första gången att uppge den lön som utgör grund för den nya dagpenningsskatten och arbetsgivares socialskyddsavgift i årsanmälan för år 2006, vilken lämnas in i början av år 2007. Skatteförvaltningen kan således tillställa Folkpensionsanstalten uppgifter om den beskattningsbara inkomst som utgör grund för sjukförsäkringens dagpenningsskatt första gången för år 2006. Uppgifterna om arbetsinkomsterna för skatteåret 2006 används som grund för dagpenningsskatten år 2008. Därför föreslås det att 11 kap. 2 §, som innehåller bestämmelser om arbetsinkomsten, skall börja tillämpas som grund för dagpenningsskatten först då arbetsförmågan eller rätten till förmånen börjar år 2008 eller därefter. Vid fastställande av förmånen används fram till dess den gällande lagens bestämmelse om arbetsinkomst. Den lön som avses i 11 kap. 2 § används från och med ingången av år 2006 som grund för dagpenningsskatten och arbetsgivares socialskyddsavgift. Bestämmelserna om detta ingår i ikraftträdelsebestämmelsens 4 mom.

Med stöd av 5 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen kan man innan lagen träder i kraft vidta de åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter.

1.2. Lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

1 §. Det föreslås att denna paragraf skall ändras så att bestämmelserna om arbetsgivares betalningsskyldighet som för närvarande ingår i 1 och 3 § skall ingå i 3 §. Paragrafens 1 mom. skall innehålla bestämmelser om de

avgifter som avses i denna lag.

I 2 mom. bestäms hur avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares socialskyddsavgift fastställs. Avgiftsprocentsatsen fastställs årligen genom förordning av statsrådet, på grundval av summan av avgiftsprocentsatserna för arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Bestämmelsen motsvarar i sak 16 § 1 mom. i den gällande lagen.

1 a §. I denna paragraf bestäms om inverkan av den nordiska konventionen om social trygghet på arbetsgivarens skyldighet att betala arbetsgivares socialskyddsavgift. Det föreslås att paragrafen skall upphävas såsom onödig, eftersom förordningen om social trygghet tillämpas i stället för den nordiska konventionen om social trygghet. Frågan om huruvida en arbetstagare är försäkrad i Finland bestäms i enlighet med de allmänna bestämmelserna och arbetsgivarens betalningsskyldighet fastställs enligt 3 §.

2 §. I denna paragraf finns bestämmelser om den lön som utgör grund för arbetsgivares socialskyddsavgift och om arbetsgivare. Det föreslås att paragrafen skall ändras så att bestämmelserna om lönen skall ingå i 4 §. Bestämmelsen i det gällande 2 mom. om värdering av naturaförmåner som hör till b-nen, bestämmelsen i 3 mom. enligt vilken försäkringspremier som betalats av arbetsgivaren räknas som lön och bestämmelsen i 4 mom. om räknande av kostnadsräkningar som utlandsarbetsinkomst skall upphävas som onödiga.

I 1 mom. bestäms vem som betraktas som en sådan arbetsgivare som avses i denna lag. Definitionen motsvarar i sak det arbetsgivarbegrepp som ingår i 5 mom. i den gällande bestämmelsen.

I 2 mom. bestäms att en sjukkasse som avses i lagen om försäkringskassor jämställs med en sådan arbetsgivare som avses i denna lag då sjukkassan betalar sådan kompletteringsdagpenning som betalas till kassans medlemmar i stället för lön för sjukdomstid.

2 a §. I paragrafen bestäms om grunden för arbetstagares sjukförsäkringspremie i vissa utlandsarbetssituationer. Det föreslås att 4 § skall innehålla bestämmelser om grunden för avgiften även i dessa situationer, vilket innebär att 2 a § föreslås bli upphävd.

3 §. I 1 mom. bestäms om arbetsgivarens skyldighet att betala arbetsgivares socialskyddsavgift. Enligt 1 § i den gällande lagen har betalningsskyldigheten fastställts så att avgiften inte behöver betalas om arbetstagaren inte omfattas av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland. Avgiften skall dock betalas om personen i fråga enligt sjukförsäkringslagen är försäkrad i Finland. För att bestämmelsen skall bli tydligare föreslås det att avgiften skall betalas om arbetstagaren enligt sjukförsäkringslagen är försäkrad i Finland. Avgiften skall således betalas om arbetstagaren är försäkrad enligt sjukförsäkringslagen på basis av att han eller hon bor i Finland eller på basis av att han eller hon arbetar eller utövar företagsverksamhet i Finland i minst fyra månader utan avbrott.

I paragrafens nya 2 mom. intas de bestämmelser om undantag från arbetsgivarens betalningsskyldighet som ingår i 3 § i den gällande lagen. Arbetsgivares socialskyddsavgift behöver inte betalas då det på basis av betalnings belopp särskilt har bestämts om befrielse från förskottsinnehållning. Befrielsen gäller fysiska personer och dödsbon, om beloppet av de betalningar som gjorts till samma mottagare inte överskrider det maximibelopp på 1500 euro som föreskrivs i förordningen om förskottsuppbörd (1124/1996). Avgiften behöver inte heller betalas om beloppet av en enskild betalning inte överskrider det maximibelopp på 20 euro som föreskrivs i förordningen om förskottsuppbörd.

Arbetsgivares socialskyddsavgift betalas inte heller på grundval av arvode till sportutövare. Om detta föreskrivs i 1 § i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift på grundval av arvoden för idrott till idrottsmän (375/1995). Utredandet av finansieringen av sportutövares socialskydd pågår och därför föreslås ingen ändring i bestämmelsen i detta sammanhang.

I paragrafens nya 3 mom. bestäms om en finsk arbetsgivares skyldighet att betala arbetsgivares socialskyddsavgift för en utländsk arbetsgivares del. Bestämmelsen motsvarar 2 a § 2 mom. i den gällande lagen.

I det nya 4 mom. bestäms om arbetsgivarens skyldighet att betala arbetsgivares socialskyddsavgift även då lönen betalas av ar-

betsgivarens löftesman, borgenär eller någon annan ställföreträdande betalare i stället för av arbetsgivaren. Bestämmelsen motsvarar 1 § 3 mom. i den gällande lagen.

4 §. Denna paragraf innehåller bestämmelser om den lön som utgör grund för arbetsgivares socialskyddsavgift. Enligt 1 mom. skall arbetsgivaren på eget initiativ betala avgiften på grundval av det sammanlagda beloppet av de löner som betalas till arbetstagarna.

I 2 mom. finns bestämmelser om vad som avses med lön i denna lag. Enligt 1 punkten avses med lön den lön som definieras i 11 kap. 2 § 3—5 mom. i sjukförsäkringslagen. Till denna lön hör i enlighet med gällande lag den lön som är underkastad förskottsinnehållning. Därutöver innefattar den lön som utgör grund för arbetsgivares socialskyddsavgift arvoden till sportutövare, kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkasse och betjäningssavgifter, i enlighet med de bestämmelser som föreslås ingå i 11 kap. 2 § 3 mom. i sjukförsäkringslagen. De poster som avses i 11 kap. 2 § 4 mom. i sjukförsäkringslagen hör dock inte till den lön som utgör grund för arbetsgivares socialskyddsavgift. Av dessa poster som för närvarande utgör grund för avgiften är den förmån som uppkommer genom användning av en anställningsoption och de ersättningar som betalas då ett anställningsförhållande upphör av den största ekonomiska betydelsen. Lönebegreppet är således detsamma som det lönebegrepp som används som grund för sjukförsäkringens dagpenningsspremie och motsvarar i sak den lön som avses i 7 § i lagen om pension för arbetstagare.

I 2 mom. 2—5 punkten bestäms att även den lön som är underkastad källskatt och sådana ersättningar till artister och sportutövare som är underkastade källskatt samt den skattefria utlandsarbetsinkomst som avses i 77 § i inkomstskattelagen hör till den lön på basis av vilken arbetsgivares socialskyddsavgift fastställs. Till denna lön hänförs också den lön som avses i 10 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995) och den lön som avses i 2 § i lagen om beskattning av anställda vid Nordiska Investeringsbanken och Nordiska projektexportfonden (562/1976). Bestämmelsen motsvarar i övrigt i sak 2 § 1 mom. 2—4 punkten i den gällande

lagen, med undantag för att en sportutövares arvode som är underkastat källskatt också betraktas som lön.

I 3 mom. bestäms om användande av försäkringslönen i stället för den skattefria utlandsarbetsinkomsten eller den lön som är underkastad källskatt. Bestämmelsen motsvarar 2 a § 1 mom. i den gällande lagen.

Den gällande bestämmelsen om en utländsk representations betalningsskyldighet som ingår i 4 § upphävs som onödig. En utländsk representations skyldighet att betala arbetsgivares socialskyddsavgift bestäms liksom för andra arbetsgivare i enlighet med 3 §.

13 §. I denna paragraf bestäms om arbetsgivarens rätt att av skatteverket återfå arbetsgivares socialskyddsavgift som har betalats till ett för stort belopp eller utan grund. Det föreslås att 1 mom. skall ändras så att länskatteverket ersätts med skatteverket.

I 2 mom. bestäms om arbetsgivarens rätt att återfå arbetsgivares socialskyddsavgift till den del den motsvarar sådan dagpenning eller moderskapspenning som har betalats till en arbetstagare. Det föreslås att bestämmelsen skall ändras så att arbetsgivaren skall ha rätt att återfå socialskyddsavgiften även då en arbetstagare har fått pension på basis av 19 c § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare och arbetsgivaren för samma tid har betalat lön till arbetstagaren och socialskyddsavgift på basis av lönen. Samtidigt ändras bestämmelsens hänvisning som gäller dagpenning och moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen till att gälla all slags dagpenning som avses i sjukförsäkringslagen. Bestämmelsen justeras dessutom så att den tillämpas både på sådan dagpenning som betalas med stöd av en obligatorisk olycksfallsförsäkring och på sådan dagpenning som betalas med stöd av en frivillig olycksfallsförsäkring enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) eller lagen om olycksfallsförsäkring för lanbruksföretagare (1026/1981).

Det föreslås att paragrafen skall kompletteras med ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. I det nya 3 mom. bestäms att en arbetsgivare har rätt att av skatteverket återfå arbetsgivares socialskyddsavgift som arbetsgivaren har betalat på basis av sådan semesterlön eller semesterersättning

som avses i 14 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen. Det föreslås att den bestämmelse med motsvarande innehåll som har ingått i 18 kap. 3 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen skall strykas ur sjukförsäkringslagen.

16 §. Det föreslås att bestämmelsen i 1 mom., enligt vilken bestämmelser om arbetsgivares socialskyddsavgift utfärdas genom förordning av statsrådet, skall upphävas, eftersom denna fråga regleras i det föreslagna 1 § 2 mom.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2006. Den tillämpas på arbetsgivares socialskyddsavgift som skall erläggas på basis av löner som betalats den 1 januari 2006 och därefter.

Enligt ikraftträdelsebestämmelsens 3 mom. skall bestämmelserna i 13 § 2 och 3 mom. om återbetalning av socialskyddsavgifter också tillämpas på arbetsgivares socialskyddsavgifter som betalats före denna lags ikraftträdande.

1.3. Lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten

12 §. *Finansiering.* I denna paragraf bestäms om finansieringen av de utgifter som följer av lagen. Det föreslås att paragrafen skall ändras så att finansieringen regleras i sjukförsäkringslagen.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006.

1.4. Lagen om rehabiliteringspenning

32 §. *Finansiering.* I paragrafens 1 mom. bestäms om finansieringen av de utgifter som orsakas av lagen. Det föreslås att paragrafen skall ändras så att finansieringen av de kostnader som följer av lagen regleras i sjukförsäkringslagen.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006.

1.5. Inkomstskattelagen

96 §. *Obligatoriska försäkringspremier.* Paragrafens rubrik ändras. I 1 mom. bestäms om de försäkringspremier som får avdras

från nettoförvärvsinkomsten vid stats- och kommunalbeskattningen. Det föreslås att bestämmelsen skall utökas med sjukförsäkringens dagpenningsspremie.

127 c §. Hur hushållsavdraget görs. I paragrafens 1 mom. bestäms från vilken inkomst och i vilken ordning hushållsavdraget görs. Enligt den gällande lagen kan avdraget i sista hand också göras från den försäkrades sjukförsäkringspremie. Avdraget skall inte kunna göras från sjukförsäkringens dagpenningsspremie, som får avdras vid beskattningen. Det föreslås därför att bestämmelsen skall ändras så att avdraget får göras från sjukförsäkringens sjukvårdsspremie.

133 §. Avdrag av underskottsgottgörelse från den skattskyldiges olika skatter. Det föreslås att denna paragraf skall ändras så att den underskottsgottgörelse som avses i 1 mom. och den särskilda underskottsgottgörelse som avses i 2 mom. skall kunna avdras från sjukförsäkringens sjukvårdsspremie. Enligt den gällande lagen görs avdraget från den försäkrades sjukförsäkringspremie. Avdraget skall inte kunna göras från sjukförsäkringens dagpenningsspremie, som får avdras vid beskattningen.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006 och den tillämpas första gången vid den beskattning som verkställs för år 2006.

1.6. Lagen om upphävande av lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift

1 §. Det föreslås att den lag genom vilken storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift har fastställts skall upphävas. Premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningsspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift fastställs i sjukförsäkringslagen för år 2006 och därefter genom förordning av statsrådet. Premieprocentsatserna för sjukförsäkringens sjukvårdsspremie fastställs i sjukförsäkringslagen för år

2006 och därefter genom en årlig lag. Avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares folkpensionsavgift fastställs genom en särskild lag.

2 §. Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2006.

2. Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2006.

3. Närmare bestämmelser och föreskrifter

I propositionen gällande ändring av sjukförsäkringslagen föreslås att det genom förordning av statsrådet skall utfärdas närmare bestämmelser om betalning av statens likviditetsbelopp (18 kap. 27 §), betalning av statens andel (18 kap. 35 §) och vid behov om arbetsinkomsten (11 kap. 2 §). Statsrådet skall dessutom genom förordning fastställa premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningsspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (18 kap. 24 §). Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas vid behov bestämmelser om de närmare utredningar som behövs för justeringen av beloppet av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel (18 kap. 28 §).

Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom bestämmelser om avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares socialskyddsavgift (1 § i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift).

4. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 81 § i grundlagen skall bestämmelser om statsskatten utfärdas genom lag, som skall innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. Den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift har betraktats som avgifter av skattenatur, vilkas grunder och belopp har reglerats i lag.

I propositionen föreslås att försäkringsprincipen skall stärkas vid fastställandet av pre-

mierna och avgifterna genom att det skapas ett närmare samband mellan avgifterna och premierna samt förmånerna. En ökning av förmånsutgifterna inverkar i fortsättningen direkt på beloppet av de premier och avgifter som uppbärs för finansiering av sjukförsäkringen. Den försäkrades nuvarande sjukförsäkringspremie ersätts av två skilda premier. Genom sjukförsäkringens nya dagpenningsspremie finansieras sjukförsäkringens dagpenningsspremie. Den löneinkomst samt arbetsinkomst för företagare som utgör grund för dagpenningsspremien fastställs på samma sätt som när det gäller grunden för dagpenningsspremierna. Samma lönebegrepp används också som grund för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansieras inte längre med arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Den nya dagpenningsspremien skall kunna avdras vid beskattningen på samma sätt som övriga lagstadgade försäkringspremier. Bestämmelserna om förfarandet vid sökande av ändring i premierna och avgifterna skall fortfarande ingå i lag.

Riksdagens grundlagsutskott ansåg i sitt utlåtande gällande finansieringen av arbetslöshetsförmåner (GrUU 18/1998) att arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift och löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremie kunde regleras genom förordning av ett ministerium i stället för i lag, eftersom den prövningsrätt ministeriet anförtroddes var teknisk

och ringa. Det föreslås att sjukförsäkringslagen skall innehålla detaljerade bestämmelser om hur de försäkrades premier och arbetsgivarnas avgifter fastställs i samband med den årliga justeringen. Det lämnas inte utrymme för prövning vid fastställandet av premierna och avgifterna. Enligt propositionen fattas årligen genom förordning av statsrådet beslut om justeringen av sjukförsäkringens dagpenningsspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. De premieprocentsatser och den avgiftsprocentsats som tillämpas i samband med reformens ikraftträdande fastställs dock i sjukförsäkringslagen.

Även när det gäller sjukvårdsförsäkringen skapas ett närmare samband mellan premierna och avgifterna samt förmånerna. Vid finansieringen av sjukvårdsförsäkringen är dock statens finansieringsandel betydligt större än vid finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen. Eftersom premien är av skattenatur skall premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdsspremie även efter det första året regleras i lag.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning. Med hänsyn till premiernas och avgifternas natur är det önskvärt att ett utlåtande angående propositionen inhämtas av riksdagens grundlagsutskott.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägg Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 19 kap. 7 § 3 mom.,
ändras 11 kap. 2 §, 18 kap. och i 19 kap. 7 § rubriken samt 1 mom., av den 18 kap. sådant
 det lyder delvis ändrat i lag 155/2005, samt
fogas till 19 kap. 3 § ett nytt 2 mom. och till 20 kap. en ny 6 § som följer:

11 kap.

Beloppet av dagpenningförmånerna

2 §

Arbetsinkomst

I denna lag avses med arbetsinkomst som
 utgör grund för dagpenning

1) lön som fås i ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande,

2) den fastställda arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare, och

3) lön som avses i 7 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna (*försäkringslön*).

Om en försäkrad är befriad från försäkringsskyldigheten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare eller lagen om pension för företagare eller enligt nämnda lagar inte är skyldig att teckna försäkring, beaktas som hans eller hennes arbetsinkomst förvärvsinkomstandelen enligt inkomstskattelagen (1535/1992) av näringsverksamhet, jordbruk och sammanslutning, löneinkomst av

eget företag eller jordbruk, arbetsersättning i anslutning till företagsverksamhet, värdet av leveransarbete och förvärvsinkomst av renskötsel. Om en försäkrad som inte är skyldig att teckna försäkring enligt nämnda lagar, frivilligt tecknar en sådan försäkring, beaktas dock som hans eller hennes arbetsinkomst den inkomst som avses i 1 mom. 2 punkten.

Som sådan lön som utgör grund för dagpenning enligt 1 mom. 1 punkten betraktas i 13 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedda beskattningsbara löner, arvoden och ersättningar, arvoden till sportutövare, kompletteringsdagpenning som betalas av en sådan sjukkasse som avses i lagen om försäkringskassor samt betjäningavgifter som fås på grundval av anställningen.

Som lön betraktas dock inte

1) en personalförmån som tillhandahållits av arbetsgivaren,

2) en ränteförmån för ett lån som erhållits på grundval av ett anställningsförhållande,

3) en förmån som innefattar rätten att på grundval av ett anställningsförhållande teckna aktier eller andelar i ett samfund till ett lägre pris än det gängse, om förmånen kan utnyttjas av en majoritet av de anställda,

4) en i 66 § i inkomstskattelagen avsedd förmån som uppkommer genom användning av en anställningsoption, eller en prestation som är baserad på ett anställningsförhållande

och som fastställs enligt förändringen av värdet på ett bolags aktier,

5) en premie som ges i form av sådana aktier i arbetsgivarbolaget eller ett annat bolag inom samma koncern som noteras på en börs som är underställd myndighetstillsyn, i form av en placeringsdeposition eller på annat motsvarande sätt, eller helt eller delvis i form av pengar i stället för aktier, förutsatt att värdet av den behållning premien ger beror på hur värdet av aktierna utvecklas under en period på minst ett år efter att premien utlovas,

6) lön för väntetid enligt 2 kap. 14 § 1 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001),

7) ersättning eller något annat skadestånd som betalas med anledning av att ett arbetsavtal eller ett tjänsteförhållande upphävs,

8) enstaka föreläsning- eller föredragsarvoden som inte grundar sig på ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande,

9) i personalfondslagen (814/1989) avsedda vinstpremieandelar som har överförts till en personalfond eller lyfts kontant, eller en fondandel som har lyfts ur personalfonden, eller

10) andelar som med stöd av bolagsstämans beslut betalas till en anställd i form av vinstutdelning eller som kontant vinstpremie, under förutsättning att den kontanta vinstpremien betalas till hela personalen och att syftet inte är att med hjälp av den ersätta det lönesystem som fastställts i ett kollektivavtal eller arbetsavtal, och att grunderna för fastställandet av den kontanta vinstpremien överensstämmer med 2 § 2 mom. i personalfondslagen och att bolagets fria kapital är större än det sammanlagda beloppet av den kontanta vinstpremie som fastställs vid bolagsstämman och den utdelning som skall betalas till aktieägarna.

I de situationer som avses i 4 mom. 10 punkten förutsätts dessutom att ett avtal som är bindande för arbetsgivaren inte har ingåtts beträffande betalningen av vinstpremie och att ägarna vid bolagsstämman fattar ett bindande beslut om utbetalning av kontant vinstpremie efter räkenskapsperiodens slut och att vinstpremierna betalas därefter. En tilläggsförutsättning är att ärendet behandlas i enlighet med lagen om samarbete inom företaget (725/1978) eller på något annat motsvarande sätt.

Inkomster som beskattats enligt uppskattning enligt 27 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) på grund av att skattedeklaration inte har inlämnats betraktas inte som arbetsinkomst.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om vad som hänförs till sådan arbetsinkomst som avses i denna paragraf.

VI AVDELNINGEN

FINANSIERING AV SJUKFÖRSÄKRINGEN

18 kap.

Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Ersättningar och förmåner enligt denna lag, lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) och lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) finansieras på det sätt som bestäms i denna lag.

Med stöd av denna lag finansieras också de utgifter enligt sjukförsäkringslagen som hör till den grundskyddsandel som anges i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) samt 60 procent av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader.

2 §

Finansiering av sjukförsäkringen

De utgifter för ersättningar och förmåner enligt de lagar som nämns i 1 § samt de verksamhetskostnader för Folkpensionsanstalten som avses i 1 §, vilka skall betalas ur Folkpensionsanstaltens sjukförsäkringsfond, skall, efter att de minskats med intäkterna av sjukförsäkringsfondens egendom, finansieras med de medel som influtit av de försäkrades sjukförsäkringspremier och arbetsgivarnas

sjukförsäkringsavgifter, statens betalningsandelar samt övriga intäkter som influtit till sjukförsäkringsfonden.

Finansieringen av sjukförsäkringen delas upp i finansieringen av sjukvårdsförsäkringen och finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen.

Den del av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader som avses i 1 §, om vars finansiering det inte bestäms någon annanstans i detta kapitel, finansieras av statens medel.

3 §

Sjukförsäkringsfondens minimibelopp

Sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar, minskade med främmande kapital och reserver, skall vid utgången av året utgöra minst åtta procent av de årliga betalda totalutgifterna för sjukförsäkringen (*sjukförsäkringsfondens minimibelopp*).

4 §

Försäkringspremier och försäkringsavgifter

De försäkringspremier och försäkringsavgifter som fastställs med stöd av denna lag utgörs av den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Den försäkrades sjukförsäkringspremie utgörs av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och sjukförsäkringens dagpenningsspremie.

5 §

Den försäkrades betalningsskyldighet

Den som enligt denna lag är försäkrad i Finland, är skyldig att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

Den försäkrades sjukförsäkringspremie fastställs inte för en försäkrad som har avlidit under skatteåret.

6 §

Betalningsskyldigheten för pensionstagare som är bosatta utomlands

En pensionstagare som bor utomlands och som omfattas av Finlands ansvar för ersättande av sjukvårdskostnaderna med stöd av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, senare förordningen om social trygghet, skall betala sjukförsäkringens sjukvårdspremie också efter det att han eller hon inte enligt denna lag är försäkrad i Finland.

En pensionstagare som avses i 1 mom. är dock inte skyldig att betala sjukförsäkringens sjukvårdspremie på basis av sådan pensionsinkomst på vilken källskatt uppbärs i Finland till det belopp som bestäms i 7 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978).

7 §

Arbetsgivarens betalningsskyldighet

Arbetsgivaren är skyldig att betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift i enlighet med vad som bestäms i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963). Avgiften erläggs som en del av arbetsgivares socialskyddsavgift.

Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen och dess finansiering

8 §

Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen

De utgifter för sjukvårdsförsäkringen som skall betalas ur sjukförsäkringsfonden är

1) ersättningar för vård och undersökningar, ersättningar för resekostnader och läkemedelsersättningar,

2) utgifter för rehabilitering enligt lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten,

3) ersättningar som med stöd av 13 kap. 11 § skall betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse,

4) sjukvårdskostnader som enligt 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare anses ingå i grundskyddsandelen, samt

5) kostnader för sjukvård som en person som är försäkrad i Finland har fått utomlands, för vilkas ersättande Finland svarar enligt internationella fördrag eller förordningen om social trygghet, och kostnader för sjukvård som en person som försäkrats någon annanstans än i Finland har fått i Finland, vilkas ersättande man avstått från genom avtal staterna emellan.

Av de verksamhetskostnader för Folkpensionsanstalten som avses i 2 § utgör de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av de förmåner och ersättningar som avses i 1 mom. 1—5 punkten utgifter som hänför sig till sjukvårdsförsäkringen.

Som utgifter för sjukvårdsförsäkringen betraktas dessutom den inverkan den årliga förändringen av de utgifter som avses i 1 mom. har på trygghandet av sjukförsäkringsfondens minimibelopp.

De utgifter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten minskas med de prestationer som retroaktivt betalats till sjukförsäkringsfonden.

9 §

De försäkrades finansieringsandel

Med intäkterna av sjukförsäkringens sjukvårdspremie som uppbärs hos de försäkrade finansieras 50 procent av det sammanlagda beloppet av de utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 8 § 1 mom. 1—4 punkten samt 2 och 3 mom.

10 §

Statens finansieringsandel

Av statens medel finansieras 50 procent av det sammanlagda beloppet av de utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 8 § 1 mom. 1—4 punkten samt 2 och 3 mom. Av statens medel finansieras också de sjuk-

vårdskostnader som avses i 8 § 1 mom. 5 punkten, till den del de inte kan täckas med kostnadsersättningar som erhållits från utlandet på grundval av sjukvårdsförmåner som beviljats i Finland.

Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen och dess finansiering

11 §

Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen

De utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som skall betalas ur sjukförsäkringsfonden är

- 1) dagpenningförmåner enligt denna lag och rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning,

- 2) dagpenning som enligt 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare anses ingå i grundskyddsandelen, samt

- 3) ersättningar för i 13 kap. avsedda kostnader som orsakas av att företagshälsovård ordnas, med undantag för ersättningar som skall betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse, samt

- 4) ersättningar för semesterkostnader enligt 14 kap.

Av de verksamhetskostnader för Folkpensionsanstalten som avses i 2 § utgör de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av de förmåner och ersättningar som avses i 1 mom. 1—4 punkten utgifter som hänför sig till arbetsinkomstförsäkringen.

Som utgifter för arbetsinkomstförsäkringen betraktas dessutom den inverkan den årliga förändringen av de utgifter som avses i 1 mom. har på trygghandet av sjukförsäkringsfondens minimibelopp.

De utgifter som avses i 1 mom. 1 punkten minskas med de prestationer som retroaktivt betalats till sjukförsäkringsfonden.

12 §

Arbetsgivarnas samt löntagarnas och företagarnas finansieringsandel

Med intäkterna av sjukförsäkringsavgiften som erläggs av arbetsgivarna samt med intäkterna av sjukförsäkringens dagpenning-

premie som uppbärs på basis av löne- och arbetsinkomsten finansieras de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som avses i 11 §, minskade med de utgifter som enligt 13 § skall finansieras med statens andel.

Vid lagens ikraftträdande finansieras 73 procent av de utgifter som avses i 1 mom. med arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och 27 procent med sjukförsäkringens dagpenningpremie.

13 §

Statens finansieringsandel

Av statens medel finansieras de utgifter som orsakas av betalningen av sådan dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt 11 § 1 mom. 1 punkten, som uppgår högst till det minimibelopp som avses i 11 kap. 7 §, eller, då det är fråga om sådan rehabiliteringspenning som avses i 17 eller 17 a § i lagen om rehabiliteringspenning, högst till det minimibelopp som avses i de sist nämnda paragraferna. Av statens medel finansieras dock inte sådan sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning som uppgår högst till minimibeloppet på grund av sådan samordning som avses i 12 kap. i denna lag eller i 18 § i lagen om rehabiliteringspenning.

Grunderna för den försäkrades sjukförsäkringspremie

14 §

Grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie

Sjukförsäkringens sjukvårdspremie fastställs på basis av den försäkrades inkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen, om inte något annat bestäms i denna lag.

Den fastställda arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) används som grund för sjukförsäkringens sjukvårdspremie för dem som är försäkrade med stöd av dessa lagar, till den del denna arbetsinkomst ersätter

1) en beskattningssammanslutnings eller näringsammanslutnings delägares eller dennes familjemedlems lön från sammanslutningen,

2) en familjemedlems eller en dödsbodelägars lön av företagsverksamhet eller jordbruk,

3) lön från ett aktiebolag eller något annat bolag i fråga om en sådan arbetstagare som inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget i fråga,

4) arbetsättning och bruksavgift från eget företag,

5) förvärvsinkomstandelen av näringsverksamhet eller jordbruk,

6) förvärvsinkomstandelen för en beskattningssammanslutnings eller näringsammanslutnings delägare,

7) förvärvsinkomst av renskötsel,

8) värdet av leveransarbete, samt

9) förvärvsinkomstandelen av dividend som en delägare fått från ett bolag samt förtäckt dividend i fråga om en sådan arbetstagare som inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget i fråga.

När sjukförsäkringens sjukvårdspremie fastställs för en företagare eller en lantbruksföretagare iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms om beräkning av den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen. När sjukvårdspremien fastställs avdras dock inte den försäkringspremie som betalats med stöd av lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare.

15 §

Grunden för sjukförsäkringens dagpenningpremie

Sjukförsäkringens dagpenningpremie fastställs på basis av den försäkrades beskattningsbara löneinkomst och arbetsinkomst, om inte något annat bestäms i denna lag.

Den lön som avses i 11 kap. 2 § 3—5 mom. är sådan löneinkomst som utgör grund för sjukförsäkringens dagpenningpremie.

Den fastställda arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare används som grund för sjukförsäk-

ringens dagpenningsskatt för dem som är försäkrade med stöd av dessa lagar, till den del denna arbetsinkomst ersätter

1) en beskattningssammanslutnings eller näringsammanslutnings delägares eller dennes familjemedlems lön från sammanslutningen,

2) en familjemedlems eller en dödsbodelägarers lön av företagsverksamhet eller jordbruk,

3) lön från ett aktiebolag eller något annat bolag i fråga om en sådan arbetstagare som inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget i fråga,

4) arbetsersättning från eget företag,

5) förvärvsinkomst andelen av näringsverksamhet eller jordbruk,

6) förvärvsinkomst andelen för en beskattningssammanslutnings eller näringsammanslutnings delägare,

7) förvärvsinkomst av renskötsel, samt

8) värdet av leveransarbete.

Om den försäkrade är befriad från försäkringsskyldighet enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare eller om den försäkrade inte enligt nämnda lagar är skyldig att teckna försäkring, fastställs sjukförsäkringens dagpenningsskatt för honom eller henne på basis av den arbetsinkomst som avses i 3 mom. 1—8 punkten och den löneinkomst som inte ingår i denna arbetsinkomst.

16 §

Löneinkomst som begränsat skattskyldiga fått i Finland som grund för premien

Om en försäkrad arbetar i Finland som begränsat skattskyldig, används som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsskatt i fråga om löneinkomsten den lön som avses i 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978) och i fråga om den personliga ersättningen för en artist eller sportutövare den personliga ersättning som avses i 3 § i nämnda lag.

17 §

Utlandsarbetsinkomst som grund för premien

Den del av utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen som betalas i form av pengar skall beaktas då det sammanlagda beloppet av den inkomst som läggs till grund för sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsskatt fastställs. Till den del av utlandsarbetsinkomsten som betalas i form av pengar hänförs inte sådana ersättningar som arbetsgivaren betalar för utgifter för arbetet till den del dessa ersättningar är skattefria enligt inkomstskattelagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Om den som får utlandsarbetsinkomst är en sådan företagare som avses i 15 § 3 mom., fastställs hans eller hennes sjukvårdspremie och dagpenningsskatt dock i enlighet med 14 § 2 mom. och 15 § 3 mom.

18 §

Försäkringslön som grund för premien

Om en försäkrad arbetar som utsänd arbetstagare eller annars utomlands och får skattefri utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen, används som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsskatt, i stället för utlandsarbetsinkomsten, den försäkringslön som avses i 7 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961), förutsatt att den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985).

Försäkringslönen skall i stället för den löneinkomst som förvärvats utomlands också användas som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsskatt för en begränsat skattskyldig som arbetar utomlands, om den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt i enlighet med någon av de pensionslagar som nämns i

1 mom.

19 §

Pension som betalas till utlandet som grund för premien

Om en pensionstagare som bor utomlands är begränsat skattskyldig, används som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie i fråga om pensionsinkomsten den pension som betalas från Finland till utlandet.

Försäkringspremiernas och försäkringsavgifternas belopp och justeringen av dem

20 §

Sjukförsäkringens sjukvårdspremie

Sjukförsäkringens sjukvårdspremie utgör vid lagens ikraftträdande 1,33 procent av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen och av de andra grunder för sjukvårdspremien som avses i 14 och 16—19 §.

Om en försäkrad får annan än i 15—18 § avsedd förvärvsinkomst, uppbärs hos honom eller henne, utöver vad som bestäms i 1 mom. och i 23 §, som sjukförsäkringens sjukvårdspremie 0,17 procent av denna inkomst.

Den premie som avses i 2 mom. räknas på basis av differensen mellan grunden för sjukvårdspremien och grunden för dagpenningpremien. Om grunden för dagpenningpremien är större än grunden för sjukvårdspremien, uppbärs inte sådan premie som avses i 2 mom.

21 §

Sjukförsäkringens dagpenningsspremie

Sjukförsäkringens dagpenningsspremie utgör vid lagens ikraftträdande 0,77 procent av löneinkomsten, arbetsinkomsten och de andra grunder för dagpenningsspremiens som avses i 15—18 §.

22 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift utgör vid lagens ikraftträdande 2,06 procent av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift.

23 §

Justering av sjukförsäkringens sjukvårdspremie

Den premieprocentsats för sjukförsäkringens sjukvårdspremie som avses i 20 § 1 mom. justeras så att intäkterna av sjukvårdspremierna och statens finansieringsandel täcker de utgifter för sjukvårdsförsäkring som avses i 8 §. Premieprocentsatsen justeras med två decimalers noggrannhet. Vid justeringen av premien iaktas de finansieringsandelar som föreskrivs i 9 och 10 §.

Det stiftas årligen en lag om premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie.

24 §

Justering av sjukförsäkringens dagpenningsspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningsspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift justeras så att intäkterna av premierna och avgifterna samt statens finansieringsandel täcker de utgifter för arbetsinkomstförsäkring som avses i 11 §. Efter det första året beaktas ändringarna i utgifterna så att de ändringar som behöver göras i premierna och avgifterna efter att statens finansieringsandel dragits av fördelas jämnt mellan dagpenningsspremiens och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Premieprocentsatsen och avgiftsprocentsatsen justeras med två decimalers noggrannhet.

Genom förordning av statsrådet fastställs årligen före den 23 november genom förordning följande års premieprocentsats för sjukförsäkringens dagpenningsspremie och avgiftsprocentsats för arbetsgivares sjukförsäk-

ringsavgift.

25 §

Beaktande av överföringen av medel inom sjukförsäkringsfonden

Om de medel som uppburits för finansiering av arbetsinkomstförsäkringen under det innevarande året används för finansiering av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen eller tvärtom, beaktas de medel som överförs inom sjukförsäkringsfonden då försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel fastställs för följande år.

26 §

Beaktande av sjukförsäkringsfondens underskott och överskott

Om det vid fastställandet av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel för följande år beräknas att sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar, minskade med främmande kapital och reserver, under det innevarande året kommer att underskrida åtta procent eller överskrida tio procent av de totala utgifterna för sjukförsäkringen, beaktas det beräknade underskottet eller överskottet då försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel fastställs för följande år.

27 §

Statens likviditetsbelopp

Utöver vad som någon annanstans i denna lag bestäms om statens andel av utgifterna för sjukförsäkringen, skall staten till Folkpensionsanstalten betala ett så stort belopp att sjukförsäkringsfondens likviditet alltid är tryggad (*likviditetsbelopp*). Likviditetsbeloppet skall återbäras till staten då det inte längre behövs för tryggande av sjukförsäkringsfondens likviditet.

Det beräknade likviditetsbelopp som inte har återburits vid årets slut betraktas som en förskottsbetalning på statens andel då statens

finansieringsandel och försäkringspremierna och försäkringsavgifterna för följande år fastställs.

Närmare bestämmelser om betalningen av likviditetsbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Utredningar för justering av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens andel

Folkpensionsanstalten skall varje år senast den 15 maj tillställa social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av utgifterna för de ersättningar och förmåner som skall betalas ur sjukförsäkringsfonden samt av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader under följande år, en beräkning av beloppet av de försäkringspremier och försäkringsavgifter samt av statens finansieringsandel som skall fastställas för följande år, samt en beräkning av sjukförsäkringsfondens eventuella underskott eller överskott och av det likviditetsbelopp som inte återburits under det innevarande året. Beräkningarna skall justeras senast den 15 oktober och även annars om grunderna för dem har ändrats väsentligt.

Bestämmelser om de närmare utredningar som behövs för justeringen av beloppet av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Procedurbestämmelser och bestämmelser om ändringssökande

29 §

Tillämpning av lagen om förskottsuppbörd

Angående förskottsinnehållning av den försäkrades sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms i lagen om förskottsuppbörd.

Om sjukförsäkringspremien för en försäkrad som får skattefri utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen fastställs på basis av försäkringslönen, är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön

skyldig att verkställa förskottsinnehållning för betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie.

30 §

Arbetsgivarens anmälningsskyldighet

Arbetsgivaren skall i samband med lönebetalningen informera löntagaren om beloppet av sjukförsäkringens dagpenningspremie som uppbärs i samband med förskottsinnehållningen.

31 §

Tillämpning av lagen om beskattningsförfarande

På den försäkrades sjukförsäkringspremie tillämpas de bestämmelser angående kommunalskatt i lagen om beskattningsförfarande som gäller skattelättnad, uppskov, rättelse och efterbeskattning samt beskattningsförfarandet i övrigt.

Angående ändringssökandet i fråga om den försäkrades sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms om ändringssökande i lagen om beskattningsförfarande. I nämnda lag bestäms också om Folkpensionsanstaltens och skatteombudets rätt att söka ändring i en försäkrads sjukförsäkringspremie.

32 §

Tillämpning av vissa lagar som gäller beskattning

Angående uppbörd, indrivning och återbäring av den försäkrades sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms i lagen om skatteuppbörd (611/1978).

Om en begränsat skattskyldig försäkrads sjukförsäkringspremie fastställs på basis av försäkringslönen, är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att uppbära den försäkrades sjukförsäkringspremie på det sätt som bestäms om uppbörd av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Om den försäkrades sjukförsäkringspremie

inte på det sätt som avses i 2 mom. skall uppbäras hos en begränsat skattskyldig försäkrad som arbetar utomlands, fastställs sjukförsäkringspremien med iakttagande av det förfarande som avses i 3 kap. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet. När premien fastställs görs dock inte de avdrag som avses i inkomstskattelagen.

Den som betalar ut lönen eller ersättningen uppbär sjukförsäkringspremien för en sådan begränsat skattskyldig försäkrad som avses i 18 § 2 mom. och den pensionsanstalt som betalar ut pensionen uppbär sjukförsäkringens sjukvårdspremie hos en begränsat skattskyldig pensionstagare. Vid uppbärandet av premien iakttas på motsvarande sätt vad som bestäms om uppbörd av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

33 §

Indrivning av försäkringspremier och försäkringsavgifter i utsökningsväg

De premier och avgifter som anges i denna lag, vilkas betalning försumrats, indrivs utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

34 §

Redovisning av den försäkrades sjukförsäkringspremie och av källskatteandelen

Skatteförvaltningen redovisar de försäkrades sjukförsäkringspremier till Folkpensionsanstalten på det sätt som bestäms i lagen om skatteredovisning (532/1998). Skatteförvaltningen skall, i samband med redovisningen av försäkringspremierna i juni året efter att premierna och källskatten inlutit, till Folkpensionsanstalten redovisa de sjukförsäkringspremier som uppburits hos begränsat skattskyldiga, liksom den andel av intäkterna av källskatten som motsvarar det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens sjukvårdspremier som med stöd av 6 § 2 mom. inte betalas.

Sjukförsäkringens sjukvårdspremier och dagpenningspremier redovisas separat till sjukförsäkringsfonden.

35 §

Betalning av statens andel

Staten skall månatligen betala den andel som avses i 2, 10 och 13 § till Folkpensionsanstalten, på det sätt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

36 §

Folkpensionsanstaltens tillsyns rätt

Folkpensionsanstalten har rätt att utöva tillsyn över fastställelse, debitering, uppbörd och redovisning av den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift samt att i dessa avseenden granska beskattningshandlingarna.

19 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

3 §

Uppgifter av skatteförvaltningen

För justering av premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie har Folkpensionsanstalten och social- och hälsovårdsministeriet också rätt att av skatteförvaltningen få behövliga statistiska uppgifter om grunden för sjukvårdspremien.

7 §

Uppgifter till skatteförvaltningen för uppbörd av sjukförsäkringspremie och sjukförsäkringsavgift

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter har

1) Folkpensionsanstalten rätt att för uppbörd av sjukförsäkringens sjukvårdspremie

lämna pensionsanstalterna och skatteförvaltningen uppgifter om namn, personbeteckning samt andra identifieringsuppgifter i fråga om sådana pensionstagare som är bosatta utomlands och på vilka betalningsskyldigheten enligt 18 kap. 6 § tillämpas,

2) Folkpensionsanstalten, social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om namn och personbeteckning i fråga om sådana personer som arbetar utomlands och till vilka Folkpensionsanstalten har meddelat ett beslut om tillämpning av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland eller till vilka social- och hälsovårdsministeriet eller Pensionsskyddscentralen på basis av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om social trygghet eller bestämmelserna i någon överenskommelse om social trygghet har meddelat ett beslut om tillämpning av den finska lagstiftningen om social trygghet,

3) pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av en försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om försäkringslönen.

20 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Fördelningen av beskattningskostnaderna

De kostnader skatteförvaltningen orsakas av skötseln av de uppgifter som avses i denna lag beaktas vid den fördelning av kostnaderna som avses i 11 § i lagen om skatteförvaltningen (1557/1995).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Denna lag tillämpas första gången på sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningspremie som betalas för år 2006. Förskottsinnehållningen verkställs dock på basis av den försäkrades sjukförsäkringspremie som gäller vid denna lags ikraftträdande tills

förskottsinnehållningsgrunderna för år 2006 träder i kraft.

Denna lag tillämpas på arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som erläggs på basis av löner som betalas den 1 januari 2006 och därefter.

Utän hinder av vad som bestäms i 11 kap. 2 § i denna lag, tillämpas den bestämmelse

som var gällande vid denna lags ikraftträdande på den arbetsinkomst som utgör grund för en dagpenningförmån, när arbetsoförmågan eller rätten till förmånen börjar före den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) 1 a och 2 a § sådana de lyder, 1 a § i lag 578/1983 och 2 a § i lag 705/2003,

ändras 1, 2, 3, 4, 13 och 16 §, av dem 1 § sådan den lyder i lagarna 1119/1996, i nämnda lag 705/2003 och i lag 1226/2004, 2 § sådan den lyder i lagarna 1207/2001, 1149/2003 och 773/2004, 3 § sådan den lyder i nämnda lag 1207/2001, 13 sådan den lyder i nämnda lag 1119/1996 och 16 § sådan den lyder i lag 574/2000, som följer:

1 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och arbetsgivares folkpensionsavgift enligt folkpensionslagen (347/1956) betalas i form av arbetsgivares socialskyddsavgift i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

Bestämmelser om avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares socialskyddsavgift utfärdas årligen genom förordning av statsrådet. Den fastställs på grundval av summan av avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares folkpensionsavgift och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

2 §

Med arbetsgivare avses i denna lag

1) arbetsgivare som avses i 14 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996),

2) Nordiska Investeringsbanken och Nordiska projektexportfonden,

3) den som enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978) och lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995) är skyldig att uppbära källskatt, samt

4) en finsk arbetsgivare som sänder en arbetstagare utomlands till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska enhet eller till ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmande inflytande.

Vad som i denna lag bestäms om arbetsgivare, tillämpas också på en sådan sjukkasse som avses i lagen om försäkringskassa (1164/1992) då den betalar kompletteringsdagpenning.

3 §

Arbetsgivaren är skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift om en arbetstagare enligt sjukförsäkringslagen är försäkrad i

Finland.

Arbetsgivaren är dock inte skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift om beloppet av de betalningar som en fysisk person eller ett dödsbo har gjort till samma mottagare, och som inte hänför sig till närings- eller annan förvärvsverksamhet som betalaren bedriver, inte överstiger det maximibelopp för betalningen som bestäms genom förordning av statsrådet, eller om en enskild, tillfällig betalning inte överskrider det maximibelopp för betalning som bestäms genom förordning av statsrådet.

En sådan finsk arbetsgivare som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten är skyldig att för den utländska arbetsgivarens räkning betala arbetsgivares socialskyddsavgift.

Om en sådan ställföreträdande betalare som avses i 9 § 2 mom. i lagen om förskottsuppbörd betalar ett lönetillgodohavande, är arbetsgivaren skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift.

4 §

Arbetsgivaren skall betala arbetsgivares socialskyddsavgift på grundval av det sammanlagda beloppet av de löner som betalas till arbetstagarna.

Med lön avses i denna lag

1) beskattningsbar lön enligt 11 kap. 2 § 3—5 mom. i sjukförsäkringslagen,

2) den del av utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen (1535/1992) som betalas i form av pengar,

3) lön enligt 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet och ersättning som enligt 3 § i nämnda lag grundar sig på personlig verksamhet av en artist eller sportutövare,

4) lön enligt 10 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet, samt

5) lön enligt 2 § i lagen om beskattning av anställda vid Nordiska Investeringsbanken och Nordiska projektexportfonden (562/1976).

Om en försäkrad arbetar som utsänd arbetstagare eller annars utomlands och får skattefri utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen eller är begränsat skattskyldig, används som grund för arbetsgivares socialskyddsavgift, i stället för den utlandsarbetsinkomst som avses i 2 mom. 2 punkten

samt den lön och ersättning som avses i 2 mom. 3 punkten, den lön som avses i 7 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961), som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna (*försäkringslön*), förutsatt att den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985).

13 §

En arbetsgivare som har betalat socialskyddsavgift till ett för stort belopp eller utan grund är berättigad att av skatteverket återfå det överbetalda beloppet eller det belopp som betalats utan grund enligt 21 § i lagen om förskottsuppbörd.

En arbetsgivare, till vilken det betalats en dagpenningförmån med stöd av sjukförsäkringslagen eller dagpenning enligt en lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring eller pension på basis av 19 c § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare, är berättigad att av skatteverket återfå den socialskyddsavgift som arbetsgivaren har betalat på basis av lönen till den del socialskyddsavgiften motsvarar den dagpenning eller pension som betalats till arbetsgivaren.

En arbetsgivare har rätt att av skatteverket återfå arbetsgivares socialskyddsavgift som arbetsgivaren har betalat på basis av sådan semesterlön eller semesterersättning som avses i 14 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om återfående av socialskyddsavgift och rättelse av beslut därom.

16 §

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om hur stor del av de arbetsgivare betalda socialskyddsavgifterna som skall anses utgöra arbetsgivare folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.
Denna lag tillämpas på arbetsgivares soci-

alskyddsavgift som erläggs på basis av löner på arbetsgivare socialskyddsavgifter som har som betalas den 1 januari 2006 och därefter. betalats före denna lags ikraftträdande.
Lagens 13 § 2 och 3 mom. tillämpas också _____

3.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) 12 § som följer:

12 §

utgifter som följer av denna lag ingår i sjukförsäkringslagen.

Finansiering

_____ Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Bestämmelserna om finansieringen av de _____

4.

Lag

om ändring av 32 § i lagen om rehabiliteringspenning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 27 mars 1991 om rehabiliteringspenning (611/1991) 32 § 1 mom. som följer:

32 §

försäkringslagen.

Finansiering

_____ Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Bestämmelserna om finansieringen av de utgifter som följer av denna lag ingår i sjuk- _____

5.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) i 96 § rubriken samt 1 mom., 127 c § 1 mom. och 133 §, sådana de lyder, i 96 § rubriken samt 1 mom. och 133 § i lag 772/2004 samt 127 c § 1 mom. i lag 995/2000, som följer:

96 §

Obligatoriska försäkringspremier

Den skattskyldige har rätt att från sin nettoförfärvsinkomst dra av arbetstagarens lagstadgade pensionspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och sjukförsäkringens dagpenningsspremie samt de premier som han eller hon betalat för sin egen och sin makes obligatoriska pensionsförsäkring.

127 c §

Hur hushållsavdraget görs

Hushållsavdraget görs i första hand från inkomstskatten till staten. Avdraget görs från skatten på förfärvsinkomsten och skatten på kapitalinkomsten enligt förhållandet mellan dessa skattebelopp. Avdraget från skatten på förfärvsinkomsten görs sedan övriga avdrag gjorts och före underskottsgottgörelsen. Till den del avdraget överstiger beloppet av inkomstskatten till staten, görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdsspremie och kyrkoskatten enligt förhål-

landet mellan dessa skatter.

133 §

Avdrag av underskottsgottgörelse från den skattskyldiges olika skatter

Den del av underskottsgottgörelsen som inte har dragits av enligt 132 § enbart från statsskatten skall dras av från den skattskyldiges inkomstskatt till staten och från kommunalskatten, från sjukförsäkringens sjukvårdsspremie och från kyrkoskatten. Gottgörelsen skall i så fall efter att avdrag enligt 132 § har gjorts fördelas mellan respektive skatter i förhållande till dessas belopp.

Till den del särskild underskottsgottgörelse överskrider beloppet av den inkomstskatt som skall betalas på förfärvsinkomsten avdras den särskilda underskottsgottgörelsen från kommunalskatten, från sjukförsäkringens sjukvårdsspremie och från kyrkoskatten i förhållande till dessa skatters belopp, efter det att från dessa skatter har dragits av andra avdrag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Denna lag tillämpas första gången vid den beskattning som verkställs för år 2006.

6.

Lag

om upphävande av lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 § pensionsavgift (1206/2001) jämte ändringar.
Genom denna lag upphävs lagen av den 13 december 2001 om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift (1206/2001) jämte ändringar.
2 § Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Helsingfors den 27 maj 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

1.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 19 kap. 7 § 3 mom.,
ändras 11 kap. 2 §, 18 kap. och i 19 kap. 7 § rubriken samt 1 mom., av den 18 kap. sådant
det lyder delvis ändrat i lag 155/2005, samt
fogas till 19 kap. 3 § ett nytt 2 mom. och till 20 kap. en ny 6 § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

11 kap.

11 kap.

Beloppet av dagpenningförmånerna**Beloppet av dagpenningförmånerna**

2 §

2 §

*Arbetsinkomst**Arbetsinkomst*

I denna lag avses med arbetsinkomst
1) löneinkomst av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande och därmed jämförbar personlig inkomst,
2) arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare för det år som avses i 3 § 1 mom., och
3) lön som avses i 7 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, 6 § i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) och 7 § 1 mom. i lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna (*försäkringslön*).

Om en försäkrad är befriad från försäkringsskyldigheten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare eller lagen om pension för företagare eller enligt nämnda lagar inte är skyldig att teckna försäkring, beaktas som hans eller hennes arbetsinkomst förvärvsinkomst andelen enligt inkomstskattelagen (1535/1992) av näringsverksamhet,

I denna lag avses med arbetsinkomst *som utgör grund för dagpenning*

1) lön som fås i ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande,
2) *den fastställda* arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare, och
3) lön som avses i 7 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna (*försäkringslön*).

Om en försäkrad är befriad från försäkringsskyldigheten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare eller lagen om pension för företagare eller enligt nämnda lagar inte är skyldig att teckna försäkring, beaktas som hans eller hennes arbetsinkomst förvärvsinkomst andelen enligt inkomstskattelagen (1535/1992) av näringsverksamhet,

jordbruk och sammanslutning, löneinkomst av eget företag eller jordbruk, arbetsersättning i anslutning till företagsverksamhet och förvärvsinkomst av renskötsel. Om en försäkrad som inte är skyldig att teckna en försäkring enligt nämnda lagar, frivilligt tecknar en sådan försäkring, beaktas dock som hans eller hennes arbetsinkomst den inkomst som avses i 1 mom. 2 punkten.

Som arbetsinkomst enligt denna lag betraktas inte den försäkrades royaltier, betalningar till en personalfond, kontanta vinstpremier eller vinstutdelning. Som arbetsinkomst betraktas inte heller förmån som uppstår genom användning av anställningsoption enligt 66 § i inkomstskattelagen eller sådan prestation som baserar sig på ett anställningsförhållande och som fastställs utifrån en förändring i värdet av ett bolags aktie.

jordbruk och sammanslutning, löneinkomst av eget företag eller jordbruk, arbetsersättning i anslutning till företagsverksamhet, värdet av leveransarbete och förvärvsinkomst av renskötsel. Om en försäkrad som inte är skyldig att teckna försäkring enligt nämnda lagar, frivilligt tecknar en sådan försäkring, beaktas dock som hans eller hennes arbetsinkomst den inkomst som avses i 1 mom. 2 punkten.

Som sådan lön som utgör grund för dagpenning enligt 1 mom. 1 punkten betraktas i 13 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) avsedda beskattningsbara löner, arvoden och ersättningar, arvoden till sportutövare, kompletteringsdagpenning som betalas av en sådan sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor samt betjäningssavgifter som fås på grundval av anställningen.

Som lön betraktas dock inte

1) en personalförmån som tillhandahållits av arbetsgivaren,

2) en ränteförmån för ett lån som erhållits på grundval av ett anställningsförhållande,

3) en förmån som innefattar rätten att på grundval av ett anställningsförhållande teckna aktier eller andelar i ett samfund till ett lägre pris än det gängse, om förmånen kan utnyttjas av en majoritet av de anställda,

4) en i 66 § i inkomstskattelagen avsedd förmån som uppkommer genom användning av en anställningsoption, eller en prestation som är baserad på ett anställningsförhållande och som fastställs enligt förändringen av värdet på ett bolags aktier,

5) en premie som ges i form av sådana aktier i arbetsgivarbolaget eller ett annat bolag inom samma koncern som noteras på en börs som är underställd myndighetstillsyn, i form av en placeringsdeposition eller på annat motsvarande sätt, eller helt eller delvis i form av pengar i stället för aktier, förutsatt att värdet av den behållning premien ger beror på hur värdet av aktierna utvecklas under en period på minst ett år efter att premien utlovas,

6) lön för väntetid enligt 2 kap. 14 § 1 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001),

7) ersättning eller något annat skadestånd som betalas med anledning av att

Inkomster som beskattats enligt uppskattning enligt 27 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) på grund av att skattedeklaration inte har inlämnats, betraktas inte som arbetsinkomst.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om vad som hänförs till sådan arbetsinkomst som avses i denna paragraf.

ett arbetsavtal upphävs,

8) *enstaka föreläsnings- eller föredragsarvoden som inte grundar sig på ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande,*

9) *i personalfondslagen (814/1989) avsedda vinstpremieandelar som har överförts till en personalfond eller lyfts kontant, eller en fondandel som har lyfts ur personalfonden, eller*

10) *andelar som med stöd av bolagsstämmans beslut betalas till en anställd i form av vinstutdelning eller som kontant vinstpremie, under förutsättning att den kontanta vinstpremien betalas till hela personalen och att syftet inte är att med hjälp av den ersätta det lönesystem som fastställts i ett kollektivavtal eller arbetsavtal, och att grunderna för fastställandet av den kontanta vinstpremien överensstämmer med 2 § 2 mom. i personalfondslagen och att bolagets fria kapital är större än det sammanlagda beloppet av den kontanta vinstpremie som fastställs vid bolagsstämman och den utdelning som skall betalas till aktieägarna.*

I de situationer som avses i 4 mom. 10 punkten förutsätts dessutom att ett avtal som är bindande för arbetsgivaren inte har ingåtts beträffande betalningen av vinstpremie och att ägarna vid bolagsstämman fattar ett bindande beslut om utbetalning av kontant vinstpremie efter räkenskapsperiodens slut och att vinstpremierna betalas därefter. En tilläggsförutsättning är att ärendet behandlas i enlighet med lagen om samarbete inom företag (725/1978) eller på något annat motsvarande sätt.

Inkomster som beskattats enligt uppskattning enligt 27 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) på grund av att skattedeklaration inte har inlämnats, betraktas inte som arbetsinkomst.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om vad som hänförs till sådan arbetsinkomst som avses i denna paragraf.

VI AVDELNINGEN

**FINANSIERING AV SJUKFÖRSÄK-
RINGEN**

18 kap.

**Sjukförsäkringsfonden och försäkrings-
premier och försäkringsavgifter**

1 §

Finansieringen av sjukförsäkringen

Utgifterna för ersättningar och förmåner enligt denna lag, lagen om rehabiliteringspenning och lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten samt 60 procent av Folkpensionsanstaltens administrationskostnader (omkostnader) betalas ur sjukförsäkringsfonden. Sjukförsäkringsfondens utgifter finansieras med de medel som influtit av de försäkrades sjukförsäkringspremier och arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter, sjukförsäkringsfondens intäkter, statens betalningsandel samt övriga eventuella intäkter, om vilka bestäms särskilt.

2 §

*Statens finansieringsandel, garantibelopp
och likviditetsbelopp*

Minimidagpenningkostnaderna i samband med föräldradagpenningarna och specialvårdspenningarna finansieras av statens medel. Staten skall månatligen betala förskott på sin andel på det sätt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

Sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar, minskade med främmande kapital och reserver, skall vid kalenderårets utgång utgöra minst åtta procent av de årliga betalda totalutgifterna för sjukförsäkringen (finansieringstillgångarnas minimibelopp). Om sjukförsäkringsfondens intäkter inte räcker till för att finansieringstillgångarnas minimibelopp skall uppnås, betalas den bristande delen av statens medel (garantite-

VI AVDELNINGEN

**FINANSIERING AV SJUKFÖRSÄK-
RINGEN**

18 kap.

**Sjukförsäkringsfonden och försäkrings-
premier och försäkringsavgifter***Allmänna bestämmelser*

1 §

Tillämpningsområde

Ersättningar och förmåner enligt denna lag, lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) och lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) finansieras på det sätt som bestäms i denna lag.

Med stöd av denna lag finansieras också de utgifter enligt sjukförsäkringslagen som hör till den grundskyddsandel som anges i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) samt 60 procent av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader.

2 §

Finansiering av sjukförsäkringen

De utgifter för ersättningar och förmåner enligt de lagar som nämns i 1 § samt de verksamhetskostnader för Folkpensionsanstalten som avses i 1 §, vilka skall betalas ur Folkpensionsanstaltens sjukförsäkringsfond, skall, efter att de minskats med intäkterna av sjukförsäkringsfondens egendom, finansieras med de medel som influtit av de försäkrades sjukförsäkringspremier och arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter, statens betalningsandelar samt övriga intäkter som influtit till sjukförsäkringsfonden.

Finansieringen av sjukförsäkringen delas upp i finansieringen av sjukvårdsförsäkringen och finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen.

Gällande lydelse

lopp). Staten skall månatligen betala förskott på garantibeloppet på det sätt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

Utöver vad som i 2 mom. bestäms om statens andel av utgifterna för sjukförsäkringen, skall staten till Folkpensionsanstalten betala ett så stort belopp att sjukförsäkringsfondens likviditet vid varje tidpunkt är tillräckligt tryggad (likviditetsbelopp).

3 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Angående arbetsgivares sjukförsäkringsavgift bestäms i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963).

De kostnader som ersättningen för semesterkostnaderna orsakar en arbetsgivare finansieras med arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. En arbetsgivare har rätt att få tillbaka den socialskyddsavgift som denne betalt på semesterlönen eller semesterersättningen enligt 1 §, så som bestäms i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift.

4 §

Fastställande av sjukförsäkringspremie

En försäkrads sjukförsäkringspremie fastställs utifrån den inkomst som beskattas i kommunalbeskattningen, om inte något annat bestäms. Premiens storlek bestäms särskilt genom lag.

5 §

Fastställande av sjukförsäkringspremie enligt företagarinkomst

Om en försäkrad är försäkrad med stöd av lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare, an-

Föreslagen lydelse

Den del av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader som avses i 1 §, om vars finansiering det inte bestäms någon annanstans i detta kapitel, finansieras av statens medel.

3 §

Sjukförsäkringsfondens minimibelopp

Sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar, minskade med främmande kapital och reserver, skall vid utgången av året utgöra minst åtta procent av de årliga betalda totalutgifterna för sjukförsäkringen (sjukförsäkringsfondens minimibelopp).

4 §

Försäkringspremier och försäkringsavgifter

De försäkringspremier och försäkringsavgifter som fastställs med stöd av denna lag utgörs av den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Den försäkrades sjukförsäkringspremie utgörs av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och sjukförsäkringens dagpenningpremie.

5 §

Den försäkrades betalningsskyldighet

Den som enligt denna lag är försäkrad i Finland, är skyldig att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie i enlighet med

vänds som grund för sjukförsäkringspremi-
 en den arbetsinkomst för respektive år som
 avses i lagen om pension för lantbruksföre-
 tagare och lagen om pension för företagare,
 till den del denna arbetsinkomst ersätter

1) förvärvsinkomstandelen av jordbruk el-
 ler närings verksamhet,

2) förvärvsinkomstandelen för delägare i
 sammanslutning som avses i 39 eller 40 § i
 inkomstskattelagen eller delägarens eller
 dennes familjemedlems lön från sam-
 manslutningen,

3) värdet av leveransarbete,

4) nettoinkomst av skogsbruk,

5) förvärvsinkomst av renskötsel,

6) en familjemedlems eller en dödsbo-
 lägares löneinkomst av jordbruk eller före-
 tagsverksamhet,

7) arbetsersättning från eget företag,

8) lön från ett aktiebolag eller något annat
 bolag i fråga om en sådan arbetstagare som
 inte anses stå i anställningsförhållande till
 bolaget i fråga, samt

9) förvärvsinkomstandelen av dividend
 som en delägare fått från ett bolag samt för-
 täckt dividend i fråga om en sådan arbetst-
 gare som inte anses stå i anställningsförhål-
 lande till bolaget i fråga.

Om en försäkrad är försäkrad med stöd av
 lagen om pension för företagare eller lagen
 om pension för lantbruksföretagare, avdras
 inte den försäkringspremie som betalats med
 stöd av lagen om pension för företagare el-
 ler lagen om pension för lantbruksföretaga-
 re när sjukförsäkringspremien fastställs.

När sjukförsäkringspremien för en föret-
 gare eller en lantbruksföretagare fastställs
 iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms
 om beräkning av den beskattningsbara in-
 komsten vid kommunalbeskattningen.

6 §

*Fastställande av sjukförsäkringspremie för
 begränsat skattskyldiga som arbetar i Fin-
 land*

Om en försäkrad arbetar i Finland som
 begränsat skattskyldig, används som grund
 för fastställande och betalning av hans eller
 hennes sjukförsäkringspremie den lön som

vad som bestäms i denna lag.

*Den försäkrades sjukförsäkringspremie
 fastställs inte för en försäkrad som har av-
 lidit under skatteåret.*

6 §

***Betalningsskyldigheten för pensionstagare
 som är bosatta utomlands***

*En pensionstagare som bor utomlands
 och som omfattas av Finlands ansvar för
 ersättande av sjukvårdskostnaderna med
 stöd av rådets förordning (EEG) nr 1408/71*

Gällande lydelse

avses i 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet och i fråga om en artist den personliga ersättning som avses i 3 § i nämnda lag.

7 §

Fastställande av sjukförsäkringspremie enligt arbetsinkomst som förvärvats utomlands

Den del av utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen som betalas i form av pengar skall beaktas då det sammanlagda beloppet av den beskattningsbara inkomst som läggs till grund för försäkringspremien fastställs. Till den del av utlandsarbetsinkomsten som betalas i form av pengar hänförs inte sådana ersättningar som arbetsgivaren betalar för utgifter för arbetet till den del dessa ersättningar är skattefria enligt inkomstskattelagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

När en försäkrad arbetar som utsänd arbetstagare eller annars utomlands och får sådan skattefri utlandsarbetsinkomst som avses i 77 § i inkomstskattelagen, skall som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringspremien, i stället för nämnda utlandsarbetsinkomst, användas den lön som avses i 7 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna (försäkringslön), förutsatt att den försäkrades pensionskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt i enlighet med rå-

Föreslagen lydelse

om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, senare förordningen om social trygghet, skall betala sjukförsäkringens sjukvårdspremie också efter det att han eller hon inte enligt denna lag är försäkrad i Finland.

En pensionstagare som avses i 1 mom. är dock inte skyldig att betala sjukförsäkringens sjukvårdspremie på basis av sådan pensionsinkomst på vilken källskatt uppbärs i Finland till det belopp som bestäms i 7 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978).

7 §

Arbetsgivarens betalningsskyldighet

Arbetsgivaren är skyldig att betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift i enlighet med vad som bestäms i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963). Avgiften erläggs som en del av arbetsgivares socialskyddsavgift.

gon av ovan nämnda pensionslagar.

Den lön som avses i 2 mom. används också som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringspremie för en begränsat skattskyldig försäkrad som arbetar utomlands, om den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt i enlighet med någon av de pensionslagar som nämns i 2 mom.

8 §

Fastställande av sjukförsäkringspremie för pensionstagare som är bosatta utomlands

En pensionstagare som har flyttat till ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som omfattas av Finlands ansvar för ersättande av sjukvårdskostnaderna med stöd av artiklarna 27, 28 eller 28 a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, skall betala den försäkrades sjukförsäkringspremie också efter det att han eller hon inte längre omfattas av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland.

En pensionstagare är inte skyldig att betala sjukförsäkringspremie på basis av sådan pensionsinkomst på vilken källskatt uppbärs i Finland till det belopp som bestäms i 7 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Om en pensionstagare som bor utomlands är begränsat skattskyldig, används i fråga om pensionsinkomst den pension som betalas från Finland till utlandet som grund för fastställande och betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen och dess finansiering

8 §

Utgifterna för sjukvårdsförsäkringen

De utgifter för sjukvårdsförsäkringen som skall betalas ur sjukförsäkringsfonden är

1) ersättningar för vård och undersökningar, ersättningar för resekostnader och läkemedlersättningar,

2) utgifter för rehabilitering enligt lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten,

3) ersättningar som med stöd av 13 kap. 11 § skall betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse,

4) sjukvårdskostnader som enligt 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare anses ingå i grundskyddsandelen, samt

5) kostnader för sjukvård som en person som är försäkrad i Finland har fått utomlands, för vilkas ersättande Finland svarar enligt internationella fördrag eller förordningen om social trygghet, och kostnader för sjukvård som en person som försäkrats någon annanstans än i Finland har fått i Finland, vilkas ersättande man avstått från genom avtal staterna emellan.

Av de verksamhetskostnader för Folkpensionsanstalten som avses i 2 § utgör de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av de förmåner och ersättningar som avses i 1 mom. 1—5 punkten utgifter som hänför sig till sjukvårdsförsäkringen.

Som utgifter för sjukvårdsförsäkringen betraktas dessutom den inverkan den årliga

Gällande lydelse

9 §

Befrielse från försäkringspremie, uppskov med betalningen av premie, avstående från fastställande av premie samt premie som har fastställts felaktigt

Kommunen har rätt att bevilja befrielse från och skatteverket uppskov med betalning av sjukförsäkringspremie, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i lagen om beskattningsförfarande bestäms om lättnad och uppskov när det gäller kommunal-skatt.

Sjukförsäkringspremie fastställs inte om den försäkrade har avlidit under skatteåret.

Om sjukförsäkringspremie inte har fastställts för en försäkrad eller om en alltför liten premie har fastställts, skall den försäkringspremie som inte fastställts påföras den försäkrade. Försäkringspremie får dock inte påföras för längre tid än högst de fem närmast föregående åren.

10 §

Lån ur fondens medel

Sjukförsäkringsfonden samt folkpensionsfonden och pensionsansvarsfonden enligt folkpensionslagen har rätt att av särskilda skäl och på de villkor som fonderna iakttar i sin kreditgivning låna varandra medel utan att kräva säkerhet.

Föreslagen lydelse

9 §

förändringen av de utgifter som avses i 1 mom. har på tryggandet av sjukförsäkringsfondens minimibelopp.

De utgifter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten minskas med de prestationer som retroaktivt betalats till sjukförsäkringsfonden.

De försäkrades finansieringsandel

Med intäkterna av sjukförsäkringens sjukvårdspremie som uppbärs hos de försäkrade finansieras 50 procent av det sammanlagda beloppet av de utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 8 § 1 mom. 1—4 punkten samt 2 och 3 mom.

10 §

Statens finansieringsandel

Av statens medel finansieras 50 procent av det sammanlagda beloppet av de utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 8 § 1 mom. 1—4 punkten samt 2 och 3 mom. Av statens medel finansieras också de sjukvårdskostnader som avses i 8 § 1 mom. 5 punkten, till den del de inte kan täckas med kostnadsersättningar som erhållits från utlandet på grundval av sjukvårdsförmåner som beviljats i Finland.

11 §

Tillämpning av lagstiftningen om beskattning

Beträffande uppbörd, indrivning, återbäring, redovisning, ändringssökande och beskattningsförfarande i fråga om en försäkrads sjukförsäkringspremie gäller lagen om beskattningsförfarande och lagen om skatteuppbörd (611/1978). I lagen om beskattningsförfarande bestäms också om Folkpensionsanstaltens och skatteombudets rätt att söka ändring i en försäkrads sjukförsäkringspremie.

I fråga om förskottsinnehållning av en försäkrads sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). När en försäkrad som arbetar utomlands får skattefri utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen och sjukförsäkringspremien fastställs enligt 7 § 2 mom., är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att verkställa förskottsinnehållning för betalning av sjukförsäkringspremien.

När en försäkrad som arbetar utomlands är begränsat skattskyldig och sjukförsäkringspremien fastställs enligt 6 § 3 mom., är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att uppbära sjukförsäkringspremien på det sätt som i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet bestäms om uppbörd av källskatt.

Pensionsanstalten uppbär sjukförsäkringspremie hos en begränsat skattskyldig pensionstagare. Vid uppbörden av premien iaktas på motsvarande sätt vad som i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet bestäms om uppbörd av källskatt. Skall sjukförsäkringspremie inte på det sätt som avses i 3 mom. uppbäras hos en begränsat skattskyldig försäkrad som arbetar utomlands, fastställs sjukförsäkringspremien för den försäkrade med iakttagande av det förfarande som av-

Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen och dess finansiering

11 §

Utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen

De utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som skall betalas ur sjukförsäkringsfonden är

1) dagpenningsförmåner enligt denna lag och rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning,

2) dagpenning som enligt 15 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare anses ingå i grundskyddsandelen, samt

3) ersättningar för i 13 kap. avsedda kostnader som orsakas av att företagshälsovård ordnas, med undantag för ersättningar som skall betalas till Studenternas hälsovårdsstiftelse, samt

4) ersättningar för semesterkostnader enligt 14 kap.

Av de verksamhetskostnader för Folkpensionsanstalten som avses i 2 § utgör de verksamhetskostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av verkställigheten av de förmåner och ersättningar som avses i 1 mom. 1—4 punkten utgifter som hänför sig till arbetsinkomstförsäkringen.

Som utgifter för arbetsinkomstförsäkringen betraktas dessutom den inverkan den årliga förändringen av de utgifter som avses i 1 mom. har på tryggheten av sjukförsäkringsfondens minimibelopp.

De utgifter som avses i 1 mom. 1 punkten minskas med de prestationer som retroaktivt betalats till sjukförsäkringsfonden.

Gällande lydelse

ses i 3 kap. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet. När premien fastställs görs dock inte de avdrag som avses i inkomstskattelagen.

Sjukförsäkringspremien för en försäkrad som avses i 7 § 4 mom. och som arbetar i Finland uppbärs av den som betalar ut lönen eller ersättningen, på det sätt som i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet bestäms om uppbörd av källskatt.

Skattestyrelsen redovisar till Folkpensionsanstalten den andel av intäkterna av källskatten som motsvarar det sammanlagda beloppet av de sjukförsäkringspremier som inte betalas enligt 3 § 2 mom. Närmare bestämmelser om redovisningsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om redovisning till Folkpensionsanstalten av avgifter som uppburits hos en begränsat skattskyldig utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Folkpensionsanstaltens tillsyns rätt

Folkpensionsanstalten har rätt att utöva tillsyn över fastställelse, debitering, uppbörd och redovisning av sjukförsäkringspremier och sjukförsäkringsavgifter samt att i dessa avseenden granska beskattningshandlingarna.

13 §

Kompletterande bestämmelser

De medel som inflyter i försäkringsavgifter indrivs och de medel som inflyter i arbetsgivares sjukförsäkringsavgift överförs

Föreslagen lydelse

12 §

Arbetsgivarnas samt löntagarnas och företagarnas finansieringsandel

Med intäkterna av sjukförsäkringsavgiften som erläggs av arbetsgivarna samt med intäkterna av sjukförsäkringens dagpenningssumma som uppbärs på basis av löne- och arbetsinkomsten finansieras de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som avses i 11 §, minskade med de utgifter som enligt 13 § skall finansieras med statens andel.

Vid lagens ikraftträdande finansieras 73 procent av de utgifter som avses i 1 mom. med arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och 27 procent med sjukförsäkringens dagpenningssumma.

13 §

Statens finansieringsandel

Av statens medel finansieras de utgifter som orsakas av betalningen av sådan dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt

till Folkpensionsanstalten till en särskild sjukförsäkringsfond.

Kostnaderna som skötseln av uppgifter enligt denna lag förorsakar skattebyråerna tas med i den kostnadsfördelning som det bestäms om i 4 kap. 11 § i lagen om skatteförvaltningen (1557/1995).

Avgifter och premier om vilka föreskrivs i denna lag och som inte har betalats, indrivs utan döm och utslag i den ordning som särskilt föreskrivs för utsökning av skatter och allmänna avgifter.

Utöver vad som bestäms i 9 § 1 mom. kan Folkpensionsanstalten besluta att en avgift som enligt denna lag skall betalas till en pensionsanstalt inte indrivs eller att ett fel i en sådan avgift eller redovisning inte rättas till om avgiften är så liten eller felet så försumbart att en indrivning eller korrigerings kan anses medföra orimligt mycket arbete eller kostnader.

11 § 1 mom. 1 punkten, som uppgår högst till det minimibelopp som avses i 11 kap. 7 §, eller, då det är fråga om sådan rehabiliteringspenning som avses i 17 eller 17 a § i lagen om rehabiliteringspenning, högst till det minimibelopp som avses i de sist nämnda paragraferna. Av statens medel finansieras dock inte sådan sjukdagpenning eller rehabiliteringspenning som uppgår högst till minimibeloppet på grund av sådan samordning som avses i 12 kap. i denna lag eller i 18 § i lagen om rehabiliteringspenning.

Grunderna för den försäkrades sjukförsäkringspremie

14 §

Grunden för sjukförsäkringens sjukvårdspremie

Sjukförsäkringens sjukvårdspremie fastställs på basis av den försäkrades inkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen, om inte något annat bestäms i denna lag.

Den fastställda arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) används som grund för sjukförsäkringens sjukvårdspremie för dem som är försäkrade med stöd av dessa lagar, till den del denna arbetsinkomst ersätter

1) en beskattningssammanslutnings eller näringsammanslutnings delägares eller dennes familjemedlems lön från sammanslutningen,

2) en familjemedlems eller en dödsbodelägares lön av företagsverksamhet eller jordbruk,

3) lön från ett aktiebolag eller något annat bolag i fråga om en sådan arbetstagare

som inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget i fråga,

4) arbetsersättning och bruksavgift från eget företag,

5) förvärvsinkomstandelen av näringsverksamhet eller jordbruk,

6) förvärvsinkomstandelen för en beskattningssammanslutnings eller näringsammanslutnings delägare,

7) förvärvsinkomst av renskötsel,

8) värdet av leveransarbete, samt

9) förvärvsinkomstandelen av dividend som en delägare fått från ett bolag samt förtäckt dividend i fråga om en sådan arbetstagare som inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget i fråga.

När sjukförsäkringens sjukvårdspremie fastställs för en företagare eller en lantbruksföretagare iaktas i tillämpliga delar vad som bestäms om beräkning av den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen. När sjukvårdspremien fastställs avdras dock inte den försäkringspremie som betalats med stöd av lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare.

15 §

Grunden för sjukförsäkringens dagpenningsspremie

Sjukförsäkringens dagpenningsspremie fastställs på basis av den försäkrades beskattningsbara löneinkomst och arbetsinkomst, om inte något annat bestäms i denna lag.

Den lön som avses i 11 kap. 2 § 3–5 mom. är sådan löneinkomst som utgör grund för sjukförsäkringens dagpenningsspremie.

Den fastställda arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare används som grund för sjukförsäkringens dagpenningsspremie för dem som är försäkrade med stöd av dessa lagar, till den del denna arbetsinkomst ersätter

1) en beskattningssammanslutnings eller näringsammanslutnings delägares eller

Föreslagen lydelse

dennes familjemedlems lön från sammanslutningen,

2) en familjemedlems eller en dödsbodelägarers lön av företagsverksamhet eller jordbruk,

3) lön från ett aktiebolag eller något annat bolag i fråga om en sådan arbetstagare som inte anses stå i anställningsförhållande till bolaget i fråga,

4) arbetsersättning från eget företag,

5) förvärvsinkomstandelen av näringsverksamhet eller jordbruk,

6) förvärvsinkomstandelen för en beskattningssammanslutnings eller näringsammanslutnings delägare,

7) förvärvsinkomst av renskötsel, samt

8) värdet av leveransarbete.

Om den försäkrade är befriad från försäkringsskyldighet enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare eller om den försäkrade inte enligt nämnda lagar är skyldig att teckna försäkring, fastställs sjukförsäkringens dagpenningspremie för honom eller henne på basis av den arbetsinkomst som avses i 3 mom. 1—8 punkten och den löneinkomst som inte ingår i denna arbetsinkomst.

16 §

Löneinkomst som begränsat skattskyldiga fått i Finland som grund för premien

Om en försäkrad arbetar i Finland som begränsat skattskyldig, används som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningspremie i fråga om löneinkomsten den lön som avses i 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978) och i fråga om den personliga ersättningen för en artist eller sportutövare den personliga ersättning som avses i 3 § i nämnda lag.

17 §

Utlandsarbetsinkomst som grund för premien

Den del av utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen som betalas i form av pengar skall beaktas då det sammanlagda beloppet av den inkomst som läggs till grund för sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsspremie fastställs. Till den del av utlandsarbetsinkomsten som betalas i form av pengar hänförs inte sådana ersättningar som arbetsgivaren betalar för utgifter för arbetet till den del dessa ersättningar är skattefria enligt inkomstskattelagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Om den som får utlandsarbetsinkomst är en sådan företagare som avses i 15 § 3 mom., fastställs hans eller hennes sjukvårdspremie och dagpenningsspremie dock i enlighet med 14 § 2 mom. och 15 § 3 mom.

18 §

Försäkringslön som grund för premien

Om en försäkrad arbetar som utsänd arbetstagare eller annars utomlands och får skattefri utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen, används som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsspremie, i stället för utlandsarbetsinkomsten, den försäkringslön som avses i 7 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961), förutsatt att den försäkrades pensionskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985).

Försäkringslönen skall i stället för den löneinkomst som förvärvats utomlands också användas som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsspremie för en begränsat skattskyldig som arbetar utom-

Föreslagen lydelse

lands, om den försäkrades pensionskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt i enlighet med någon av de pensionslagar som nämns i 1 mom.

19 §

Pension som betalas till utlandet som grund för premien

Om en pensionstagare som bor utomlands är begränsat skattskyldig, används som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringens sjukvårdspremie i fråga om pensionsinkomsten den pension som betalas från Finland till utlandet.

Försäkringspremiernas och försäkringsavgifternas belopp och justeringen av dem

20 §

Sjukförsäkringens sjukvårdspremie

Sjukförsäkringens sjukvårdspremie utgör vid lagens ikraftträdande 1,33 procent av den förvärvsinkomst som beskattas vid kommunalbeskattningen och av de andra grunder för sjukvårdspremien som avses i 14 och 16—19 §.

Om en försäkrad får annan än i 15—18 § avsedd förvärvsinkomst, uppbärs hos honom eller henne, utöver vad som bestäms i 1 mom. och i 23 §, som sjukförsäkringens sjukvårdspremie 0,17 procent av denna inkomst.

Den premie som avses i 2 mom. räknas på basis av differensen mellan grunden för sjukvårdspremien och grunden för dagpenningspremien. Om grunden för dagpenningspremien är större än grunden för sjukvårdspremien, uppbärs inte sådan premie som avses i 2 mom.

21 §

Sjukförsäkringens dagpenningspremie

Sjukförsäkringens dagpenningspremie utgör vid lagens ikraftträdande 0,77 procent

Föreslagen lydelse

av löneinkomsten, arbetsinkomsten och de andra grunder för dagpenningspremien som avses i 15—18 §.

22 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift utgör vid lagens ikraftträdande 2,06 procent av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift.

23 §

Justering av sjukförsäkringens sjukvårdspremie

Den premieprocentsats för sjukförsäkringens sjukvårdspremie som avses i 20 § 1 mom. justeras så att intäkterna av sjukvårdspremierna och statens finansieringsandel täcker de utgifter för sjukvårdsförsäkringen som avses i 8 §. Premieprocentsatsen justeras med två decimalers noggrannhet. Vid justeringen av premien iaktas de finansieringsandelar som föreskrivs i 9 och 10 §.

Det stiftas årligen en lag om premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie.

24 §

Justering av sjukförsäkringens dagpenningspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Premieprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningspremie och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift justeras så att intäkterna av premierna och avgifterna samt statens finansieringsandel täcker de utgifter för arbetsinkomstförsäkringen som avses i 11 §. Efter det första året beaktas ändringarna i utgifterna så att de ändringar som behöver göras i premierna och avgifterna efter att statens finansieringsandel dragits av fördelas jämnt mellan dagpenningspremien och arbetsgi-

Föreslagen lydelse

vares sjukförsäkringsavgift. Premieprocent-satsen och avgiftsprocentsatsen justeras med två decimalers noggrannhet.

Genom förordning av statsrådet fastställs årligen före den 23 november genom förordning följande års premieprocentsats för sjukförsäkringens dagpenningspremie och avgiftsprocentsats för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

25 §

Beaktande av överföringen av medel inom sjukförsäkringsfonden

Om de medel som uppburits för finansiering av arbetsinkomstförsäkringen under det innevarande året används för finansiering av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen eller tvärtom, beaktas de medel som överförs inom sjukförsäkringsfonden då försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel fastställs för följande år.

26 §

Beaktande av sjukförsäkringsfondens underskott och överskott

Om det vid fastställandet av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel för följande år beräknas att sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar, minskade med främmande kapital och reserver, under det innevarande året kommer att underskrida åtta procent eller överskrida tio procent av de totala utgifterna för sjukförsäkringen, beaktas det beräknade underskottet eller överskottet då försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel fastställs för följande år.

27 §

Statens likviditetsbelopp

Utöver vad som någon annanstans i den-

Föreslagen lydelse

na lag bestäms om statens andel av utgifterna för sjukförsäkringen, skall staten till Folkpensionsanstalten betala ett så stort belopp att sjukförsäkringsfondens likviditet alltid är tryggad (likviditetsbelopp). Likviditetsbeloppet skall återbäras till staten då det inte längre behövs för tryggande av sjukförsäkringsfondens likviditet.

Det beräknade likviditetsbelopp som inte har återburits vid årets slut betraktas som en förskottsbetalning på statens andel då statens finansieringsandel och försäkringspremierna och försäkringsavgifterna för följande år fastställs.

Närmare bestämmelser om betalningen av likviditetsbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Utredningar för justering av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens andel

Folkpensionsanstalten skall varje år senast den 15 maj tillstålla social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av utgifterna för de ersättningar och förmåner som skall betalas ur sjukförsäkringsfonden samt av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader under följande år, en beräkning av beloppet av de försäkringspremier och försäkringsavgifter samt av statens finansieringsandel som skall fastställas för följande år, samt en beräkning av sjukförsäkringsfondens eventuella underskott eller överskott och av det likviditetsbelopp som inte återburits under det innevarande året. Beräkningarna skall justeras senast den 15 oktober och även annars om grunderna för dem har ändrats väsentligt.

Bestämmelser om de närmare utredningar som behövs för justeringen av beloppet av försäkringspremierna och försäkringsavgifterna samt statens finansieringsandel kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

**Procedurbestämmelser och bestämmelser
om ändringssökande**

29 §

Tillämpning av lagen om förskottsuppbörd

Angående förskottsinnehållning av den försäkrades sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms i lagen om förskottsuppbörd.

Om sjukförsäkringspremien för en försäkrad som får skattefri utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen fastställs på basis av försäkringslönen, är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att verkställa förskottsinnehållning för betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie.

30 §

Arbetsgivarens anmälningsskyldighet

Arbetsgivaren skall i samband med lönebetalningen informera löntagaren om beloppet av sjukförsäkringens dagpenningsspremie som uppbärs i samband med förskottsinnehållningen.

31 §

Tillämpning av lagen om beskattningsförfarande

På den försäkrades sjukförsäkringspremie tillämpas de bestämmelser angående kommunalskatt i lagen om beskattningsförfarande, som gäller skattelättnad, uppskov, rättelse och efterbeskattning samt beskattningsförfarandet i övrigt.

Angående ändringssökandet i fråga om den försäkrades sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms om ändringssökande i lagen om beskattningsförfarande. I nämnda lag bestäms också om Folkpensionsanstaltens och skatteombudets rätt att söka ändring i en försäkrads sjukförsäk-

ringspremie.

32 §

**Tillämpning av vissa lagar som gäller b e-
skattning**

Angående uppbörd, indrivning och återbäring av den försäkrades sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms i lagen om skatteuppbörd (611/1978).

Om en begränsat skattskyldig försäkrads sjukförsäkringspremie fastställs på basis av försäkringslönen, är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att uppbära den försäkrades sjukförsäkringspremie på det sätt som bestäms om uppbörd av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Om den försäkrades sjukförsäkringspremie inte på det sätt som avses i 2 mom. skall uppbäras hos en begränsat skattskyldig försäkrad som arbetar utomlands, fastställs sjukförsäkringspremien med iakttagande av det förfarande som avses i 3 kap. i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet. När premien fastställs görs dock inte de avdrag som avses i inkomstskattelagen.

Den som betalar ut lönen eller ersättningen uppbär sjukförsäkringspremien för en sådan begränsat skattskyldig försäkrad som avses i 18 § 2 mom. och den pensionsanstalt som betalar ut pensionen uppbär sjukförsäkringens sjukvårdspremie hos en begränsat skattskyldig pensionstagare. Vid uppbärandet av premien iakttas på motsvarande sätt vad som bestäms om uppbörd av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

33 §

Indrivning av försäkringspremier och försäkringsavgifter i utsköningsväg

De premier och avgifter som anges i den-

Föreslagen lydelse

na lag, vilkas betalning försummats, indrivs utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

34 §

Redovisning av den försäkrades sjukförsäkringspremie och av källskatteandelen

Skatteförvaltningen redovisar de försäkrades sjukförsäkringspremier till Folkpensionsanstalten på det sätt som bestäms i lagen om skatteredovisning (532/1998). Skatteförvaltningen skall, i samband med redovisningen av försäkringspremierna i juni året efter att premierna och källskatten influtit, till Folkpensionsanstalten redovisa de sjukförsäkringspremier som uppburits hos begränsat skattskyldiga, liksom den andel av intäkterna av källskatten som motsvarar det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens sjukvårdspremier som med stöd av 6 § 2 mom. inte betalas. Sjukförsäkringens sjukvårdspremier och dagpenningsspremier redovisas separat till sjukförsäkringsfonden.

35 §

Betalning av statens andel

Staten skall månatligen betala den andel som avses i 2, 10 och 13 § till Folkpensionsanstalten, på det sätt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

36 §

Folkpensionsanstaltens tillsynsrätt

Folkpensionsanstalten har rätt att utöva tillsyn över fastställelse, debitering, uppbörd och redovisning av den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift samt att i dessa avseenden granska beskattningshandlingarna.

19 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

3 §

Uppgifter av skatteförvaltningen

För justering av premieprocentsatsen för sjukförsäkringens sjukvårdspremie har Folkpensionsanstalten och social- och hälsovårdsministeriet också rätt att av skatteförvaltningen få behövliga statistiska uppgifter om grunden för sjukvårdspremien.

7 §

Uppgifter till skatteförvaltningen för uppbörd av sjukförsäkringspremie och sjukförsäkringsavgift

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter har

1) Folkpensionsanstalten rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie lämna pensionsanstalterna och skatteförvaltningen uppgifter om namn, personbeteckning samt andra identifieringsuppgifter i fråga om sådana pensionstagare som är bosatta utomlands och på vilka betalningsskyldigheten enligt 18 kap. 7 § 1 mom. tillämpas,

2) Folkpensionsanstalten, social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om namn och personbeteckning i fråga om sådana personer som arbetar utomlands och till vilka Folkpensionsanstalten har meddelat ett beslut om tillämpning av lagstiftningen om den bostättningsbaserade sociala tryggheten i Finland eller till vilka social- och hälsovårdsministeriet eller Pensionsskyddscentralen på basis av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om social trygghet eller bestämmelserna i någon överenskommelse om

7 §

Uppgifter till skatteförvaltningen för uppbörd av sjukförsäkringspremie och sjukförsäkringsavgift

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter har

1) Folkpensionsanstalten rätt att för uppbörd av *sjukförsäkringens sjukvårdspremie* lämna pensionsanstalterna och skatteförvaltningen uppgifter om namn, personbeteckning samt andra identifieringsuppgifter i fråga om sådana pensionstagare som är bosatta utomlands och på vilka betalningsskyldigheten enligt 18 kap. 6 § tillämpas,

2) Folkpensionsanstalten, social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om namn och personbeteckning i fråga om sådana personer som arbetar utomlands och till vilka Folkpensionsanstalten har meddelat ett beslut om tillämpning av lagstiftningen om den bostättningsbaserade sociala tryggheten i Finland eller till vilka social- och hälsovårdsministeriet eller Pensionsskyddscentralen på basis av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om social trygghet eller bestämmelserna i någon överenskommelse om

social trygghet har meddelat ett beslut om tillämpning av den finska lagstiftningen om social trygghet,

3) pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om *lön som avses i 7 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, 6 § i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och i 7 § 1 mom. i lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna.*

En finsk arbetsgivare som sänder en arbetstagare utomlands och som betalar arbetstagarens lön eller som sänder en arbetstagare utomlands till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska enhet eller till ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmande inflytande, skall för fastställande av den försäkrades sjukförsäkringspremie och tillsynen över betalningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift tillstålla skatteförvaltningen en årsanmälan enligt ett formulär som fastställts av Skattestyrelsen om den lön som premien och avgiften grundar sig på och om löntagaren.

social trygghet har meddelat ett beslut om tillämpning av den finska lagstiftningen om social trygghet,

3) pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av en försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om *försäkringslönen,*

(3 mom. upphävs)

20 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Fördelningen av beskattningskostnaderna

De kostnader skatteförvaltningen orsakas av skötseln av de uppgifter som avses i denna lag beaktas vid den fördelning av kostnaderna som avses i 11 § i lagen om skatteförvaltningen (1557/1995).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Denna lag tillämpas första gången på sjukförsäkringens sjukvårdspremie och

dagpenningspremie som betalas för år 2006. Förskotts innehållningen verkställs dock på basis av den försäkrades sjukförsäkringspremie som gäller vid denna lags ikraftträdande tills förskotts innehållningsgrunderna för år 2006 träder i kraft.

Denna lag tillämpas på arbetsgivares sjukförsäkringsavgift som erläggs på basis av löner som betalas den 1 januari 2006 och därefter.

Utän hinder av vad som bestäms i 11 kap. 2 § i denna lag, tillämpas den bestämmelse som var gällande vid denna lags ikraftträdande på den arbetsinkomst som utgör grund för en dagpenningsförmån, när arbetsförmågan eller rätten till förmånen börjar före den 1 januari 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) 1 a och 2 a §, sådana de lyder, 1 a § i lag 578/1983 och 2 a § i lag 705/2003,
ändras 1, 2, 3, 4, 13 och 16 §, av dem 1 § sådan den lyder i lag 1119/1996, i nämnda lag 705/2003 och i lag 1226/2004, 2 § sådan den lyder i lagarna 1207/2001, 1149/2003 och 773/2004, 3 § sådan den lyder i nämnda lag 1207/2001, 13 § sådan den lyder i nämnda lag 1119/1996 och 16 § sådan den lyder i lag 574/2000, som följer:

Gällande lydelse

1 §
 En arbetsgivare skall till Folkpensionsanstalten betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och arbetsgivares folkpen-

Föreslagen lydelse

1 §
 Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och arbetsgivares folkpensionsavgift enligt folkpensionslagen (347/1956) betalas i form av

sionsavgift enligt folkpensionslagen (347/1956) på basis av den lön som betalats till arbetstagaren. Om arbetstagaren inte omfattas av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland, är arbetsgivaren inte skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift. Arbetstagaren är dock skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift, om arbetstagaren är försäkrad i Finland enligt sjukförsäkringslagen. Avgifternas storlek bestäms särskilt genom lag.

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och folkpensionsavgift betalas som arbetsgivares socialskyddsavgift i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

1 a §

Arbetsgivares socialskyddsavgift skall dock inte betalas för lön som är underkastad förskottsuppbörd, om arbetsgivaren enligt den nordiska konventionen om social trygghet (FördrS 81/81) är befriad från skyldighet att betala folkpensions- och sjukförsäkringsavgift i Finland.

2 §

Med lön avses

1) lön enligt 13 § lagen om förskottsuppbörd,

2) lön enligt 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978) och sådan ersättning genom personlig verksamhet av artist som avses i 3 § i nämnda lag,

3) lön enligt 10 § lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995), och

4) lön enligt 2 § lagen om beskattning av anställda vid Nordiska Investeringsbanken och Nordiska projektexportfonden (562/1976).

Naturaförmåner som hör till lönen värderas så som bestäms i inkomstskattelagen. I fråga om kostnaderna för utförande av arbetet beaktas 15 § lagen om förskottsuppbörd.

Som lön räknas av arbetsgivaren betalda, i 68 § 2 mom. i inkomstskattelagen avsedda försäkringspremier endast till den del deras belopp under skatteåret överstiger 8 500

arbetsgivares socialskyddsavgift i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

Bestämmelser om avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares socialskyddsavgift utfärdas årligen genom förordning av statsrådet. Den fastställs på grundval av summan av avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares folkpensionsavgift och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

(1 a § upphävs)

2 §

Med arbetsgivare avses i denna lag

1) arbetsgivare som avses i 14 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996),

2) Nordiska Investeringsbanken och Nordiska projektexportfonden,

3) den som enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978) och lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995) är skyldig att uppbära källskatt, samt

4) en finsk arbetsgivare som sänder en arbetstagare utomlands till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska enhet eller till ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmande inflytande.

Vad som i denna lag bestäms om arbetsgivare, tillämpas också på en sådan sjuk-kassa som avses i lagen om försäkringskassor (1164/1992) då den betalar kompletteringsdagpenning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

euro.

Till den del av utlandsarbetsinkomst som betalas i pengar räknas inte ersättningar för kostnader för utförande av arbetet som arbetsgivaren betalat i den mån de är skattefria enligt inkomstskattelagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Med arbetsgivare avses i denna lag arbetsgivare enligt 14 § lagen om förskotts-
uppbörd, Nordiska Investeringsbanken, Nordiska projektexportfonden, den som enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet samt enligt lagen om källskatt för löntagare från utlandet är skyldig att uppbära källskatt samt finska arbetsgivare som avses i 2 a § 2 mom. i denna lag.

2 a §

(2 a § upphävs)

När en försäkrad arbetar som utsänd arbetstagare eller annars utomlands och får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst eller är begränsat skattskyldig, skall som grund för arbetsgivarens socialskyddsavgift, i stället för den lön och ersättning som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten och den utlandsarbetsinkomst som avses i 77 § inkomstskattelagen, användas den lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961), 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna, förutsatt att den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt på basis av någon av ovan nämnda pensionslagar.

En finsk arbetsgivare som sänder en arbetstagare utomlands till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska helhet eller till ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmande inflytande, skall för det utländska företagets räkning betala arbetsgivarens socialskyddsavgift.

3 §

Fysiska personer och dödsbon är inte skyldiga att betala arbetsgivares socialskyddsavgift för betalningar som under kalenderåret har gjorts till samma mottagare, om inte betalningarnas belopp överstiger det maximibelopp för inkomst som befrias från förskottsinnehållning och om vilket bestäms genom förordning av statsrådet eller om inte betalningen hänförs till närings- eller annan förvärvsverksamhet som betalaren bedriver. Arbetsgivares socialskyddsavgift betalas inte heller för enskilda, tillfälliga betalningar som inte överskrider det maximibelopp för betalning som befrias från förskottsinnehållning och om vilket bestäms genom förordning av statsrådet.

4 §

Främmande stats legation i Finland, sådant konsulat, vars chef är utsänd konsul, och annan med dem jämförbar utländsk representation äro icke skyldiga att erlägga arbetsgivares socialskyddsavgift.

3 §

Arbetsgivaren är skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift om en arbetstagar enligt sjukförsäkringslagen är försäkrad i Finland.

Arbetsgivaren är dock inte skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift om beloppet av de betalningar som en fysisk person eller ett dödsbo har gjort till samma mottagare, och som inte hänförs till närings- eller annan förvärvsverksamhet som betalaren bedriver, inte överstiger det maximibelopp för betalningen som bestäms genom förordning av statsrådet, eller om en enskild, tillfällig betalning inte överskrider det maximibelopp för betalning som bestäms genom förordning av statsrådet.

En sådan finsk arbetsgivare som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten är skyldig att för den utländska arbetsgivarens räkning betala arbetsgivares socialskyddsavgift.

Om en sådan ställföreträdande betalare som avses i 9 § 2 mom. i lagen om förskottsuppbörd betalar ett lönetillgodohavande, är arbetsgivaren skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift.

4 §

Arbetsgivaren skall betala arbetsgivares socialskyddsavgift på grundval av det sammanlagda beloppet av de löner som betalas till arbetstagarna.

Med lön avses i denna lag

1) beskattningsbar lön enligt 11 kap. 2 § 3—5 mom. i sjukförsäkringslagen,

2) den del av utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen (1535/1992) som betalas i form av pengar,

3) lön enligt 4 § i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet och ersättning som enligt 3 § i nämnda lag grundar sig på personlig verksamhet av en artist eller sportutövare,

4) lön enligt 10 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet, samt

5) lön enligt 2 § i lagen om beskattning av anställda vid Nordiska Investeringsbanken och Nordiska projektexportfonden (562/1976).

Om en försäkrad arbetar som utsänd ar-

Gällande lydelse

13 §
En arbetsgivare som har betalt socialskyddsavgift till ett för stort belopp eller utan grund är berättigad att av länskatteverket återfå det överbetalda beloppet eller det belopp som betalats utan grund enligt 21 § lagen om förskottsuppbörd.
En arbetstagare, till vilken med stöd av sjukförsäkringslagen (364/1963) har betalats dag- eller moderskapspenning eller dagpenning enligt obligatoriskt olycksfalls- eller trafikskadeskydd, är berättigad att av länskatteverket återfå den socialskyddsavgift som han har betalt för den del av lönen som motsvarar dagpenningen.

Om återfående av socialskyddsavgift och rättelse av beslut därom stadgas genom förordning.

Föreslagen lydelse

betstagare eller annars utomlands och får skattefri utlandsarbetsinkomst enligt 77 § i inkomstskattelagen eller är begränsat skattskyldig, används som grund för arbetsgivares socialskyddsavgift, i stället för den utlandsarbetsinkomst som avses i 2 mom. 2 punkten samt den lön och ersättning som avses i 2 mom. 3 punkten, den lön som avses i 7 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/1961), som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna (försäkringslön), förutsatt att den försäkrades pensionskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985).

13 §
En arbetsgivare som har betalat socialskyddsavgift till ett för stort belopp eller utan grund är berättigad att av skatteverket återfå det överbetalda beloppet eller det belopp som betalats utan grund enligt 21 § lagen om förskottsuppbörd.
En arbetsgivare, till vilken *det betalats en dagpenningförmån med stöd av sjukförsäkringslagen eller dagpenning enligt lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring eller pension på basis av 19 c § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare, är berättigad att av skatteverket återfå den socialskyddsavgift som arbetsgivaren har betalat på basis av lönen till den del socialskyddsavgiften motsvarar den dagpenning eller pension som betalats till arbetsgivaren.*

En arbetsgivare har rätt att av skatteverket återfå arbetsgivares socialskyddsavgift som arbetsgivaren har betalat på basis av sådan semesterlön eller semesterersättning som avses i 14 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om återfående av socialskyddsavgift och rättelse av beslut därom.

16 §

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om arbetsgivares socialskyddsavgift efter att storleken på arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift har fastställts genom lag.

Genom förordning av statsrådet utfärdas även bestämmelser om hur stor del av de av arbetsgivare betalda socialskyddsavgifterna som skall anses utgöra arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om hur stor del av de av arbetsgivare betalda socialskyddsavgifterna som skall anses utgöra arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Denna lag tillämpas på arbetsgivares socialskyddsavgift som erläggs på basis av löner som betalas den 1 januari 2006 och därefter.

Lagens 13 § 2 och 3 mom. tillämpas också på arbetsgivares socialskyddsavgifter som har betalats före denna lags ikraftträdande.

3.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen av den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) 12 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

12 §

Finansiering

Finansiering

Kostnader som följer av denna lag betalas

Bestämmelserna om finansieringen av de

Gällande lydelse

av folkpensionsanstaltens medel.

Föreslagen lydelse

utgifter som följer av denna lag ingår i sjukförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

4.**Lag****om ändring av 32 § i lagen om rehabiliteringspenning**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 27 mars 1991 om rehabiliteringspenning (611/1991) 32 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

32 §

Finansiering

Kostnaderna för verkställigheten av denna lag betalas av folkpensionsanstaltens medel.

Föreslagen lydelse

32 §

Finansiering

Bestämmelserna om finansieringen av de utgifter som följer av denna lag ingår i sjukförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

5.

Lag**om ändring av inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) i 96 § rubriken samt 1 mom., 127 c § 1 mom. och 133 §, sådana de lyder, i 96 § rubriken samt 1 mom. och 133 § i lag 772/2004 samt 127 c § 1 mom. i lag 995/2000, som följer:

Gällande lydelse

96 §

Premier för obligatorisk pensionsförsäkring

Den skattskyldige har rätt att från sin nettoförvärvsinkomst dra av arbetstagarens lagstadgade pensionspremie och arbetslöshetsförsäkringspremie samt de premier som han eller hon betalat för sin egen och sin makes obligatoriska pensionsförsäkring.

127 c §

Hur hushållsavdraget görs

Hushållsavdraget görs i första hand från inkomstskatten till staten. Avdraget görs från skatten på förvärvsinkomsten och skatten på kapitalinkomsten enligt förhållandet mellan dessa skattebelopp. Avdraget från skatten på förvärvsinkomsten görs sedan övriga avdrag gjorts och före underskottsgottgörelsen. Till den del avdraget överstiger beloppet av inkomstskatten till staten, görs avdraget från kommunalskatten, den försäkrades sjukförsäkringspremie och kyrkoskatten enligt förhållandet mellan dessa skatter.

133 §

Avdrag av underskottsgottgörelse från den skattskyldiges olika skatter

Den del av underskottsgottgörelsen som

Föreslagen lydelse

96 §

Obligatoriska försäkringspremier

Den skattskyldige har rätt att från sin nettoförvärvsinkomst dra av arbetstagarens lagstadgade pensionspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och *sjukförsäkringens dagpenningsspremie* samt de premier som han eller hon betalat för sin egen och sin makes obligatoriska pensionsförsäkring.

127 c §

Hur hushållsavdraget görs

Hushållsavdraget görs i första hand från inkomstskatten till staten. Avdraget görs från skatten på förvärvsinkomsten och skatten på kapitalinkomsten enligt förhållandet mellan dessa skattebelopp. Avdraget från skatten på förvärvsinkomsten görs sedan övriga avdrag gjorts och före underskottsgottgörelsen. Till den del avdraget överstiger beloppet av inkomstskatten till staten, görs avdraget från kommunalskatten, *sjukförsäkringens sjukvårdsspremie* och kyrkoskatten enligt förhållandet mellan dessa skatter.

133 §

Avdrag av underskottsgottgörelse från den skattskyldiges olika skatter

Den del av underskottsgottgörelsen som

Gällande lydelse

inte har dragits av enligt 132 § enbart från statsskatten skall dras av från den skattskyldiges inkomstskatt till staten och från kommunalskatten, från den försäkrades sjukförsäkringspremie och från kyrkoskatten. Gottgörelsen skall i så fall efter att avdrag enligt 132 § har gjorts fördelas mellan respektive skatter i förhållande till dessas belopp.

Till den del särskild underskottsgottgörelse överskrider beloppet av den inkomstskatt som skall betalas på förvärvsinkomsten avdras den särskilda underskottsgottgörelsen från kommunalskatten, från den försäkrades sjukförsäkringspremie och från kyrkoskatten i förhållande till dessa skatters belopp, efter det att från dessa skatter har dragits av andra avdrag.

Föreslagen lydelse

inte har dragits av enligt 132 § enbart från statsskatten skall dras av från den skattskyldiges inkomstskatt till staten och från kommunalskatten, från sjukförsäkringens sjukvårdspremie och från kyrkoskatten. Gottgörelsen skall i så fall efter att avdrag enligt 132 § har gjorts fördelas mellan respektive skatter i förhållande till dessas belopp.

Till den del särskild underskottsgottgörelse överskrider beloppet av den inkomstskatt som skall betalas på förvärvsinkomsten avdras den särskilda underskottsgottgörelsen från kommunalskatten, från sjukförsäkringens sjukvårdspremie och från kyrkoskatten i förhållande till dessa skatters belopp, efter det att från dessa skatter har dragits av andra avdrag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Denna lag tillämpas första gången vid den beskattning som verkställs för år 2006.